

Almanaque Agrícola

ano
LXVIII

Ano 2020
Ano bisesto

Illa de Cortegada
(Pontevedra)

syngenta

A mellor elección funxicida para o seu viñado

A **nova xeración** funxicida
sinérxica e sustentábel para
controlar o **mildio** da vide

 Ampexio[®]

 syngenta.

© 2017 Syngenta. Todos os dereitos reservados.
™ y ® son marcas comerciais do Grupo Syngenta.
Use os produtos fitosanitarios de maneira segura.
Lea sempre a etiqueta e a información sobre o produto antes de usalo.

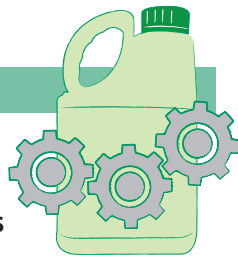
Índice

Identificación e trazabilidade nos produtos fitosanitarios	4		
Rescatando anacos do noso pasado: O Loureiro	10		
Rescatando un anaco da nosa cultura: "O Ferrador"	14		
Convocatoria novo certame: "O oficio de Tellador ou Cabaqueiro"	26		
As nosas castes de vide: A variedade "Caíño Longo"	28		
Xaneiro	32	Santiago	44
Febreiro	34	Agosto	46
Marzo	36	Setembro	48
Abril	38	Outubro	50
Maio	40	Novembro	52
San Xoán	42	Nadal	54
Guieiro de herbas medicinais	57		
Guía de tratamentos viñedos galegos	60		
Outros males da viña	62		
Consellos para os coidados da viña	64		
Tratamentos das froiteiras de carabuña	67		
Tratamentos a facer nas maceiras e pereiras	68		
Tratamentos de invernadoiros e hortas	70		
Tratamentos das patacas	72		
Tratamentos do millo e outros cereais	74		
O Parque Natural: Arquipélago de Cortegada	75		
Feiras gastronómicas	82		
Catálogo xeral de produtos fitosanitarios	89		
Lendas	116		
Valor dos ferrados galegos en metros cadrados	118		
Enderezos dos nosos colaboradores	122		

a nosa fábrica

Identificación e trazabilidade nos produtos fitosanitarios

O termo trazabilidade recolle o conxunto de todos aqueles procedementos preestablecidos e autosuficientes que permiten coñecer o histórico, a localización e maila traxectoria dun produto ou lote de produtos ao longo da cadea de subministración nun momento dado, mediante o emprego dunhas ferramentas determinadas.

Só coa definición, probablemente, non dá unha idea o suficientemente clara do importante que é asegurar e controlar a trazabilidade nas opera-

ción cotiás, tanto no traballo coma na nosa vida diaria.

Hai algúns sectores que todos identificamos como sensibles e fan que nos deamos conta do importante que pode chegar a ser a trazabilidade, como son o sector alimentario, o farmacéutico, o veterinario, o agrícola... Son sectores onde a relación directa entre o consumo de materiais, o de medicamentos e os efectos na saúde é obvia e, polo tanto, todos sabemos da importancia de manter a trazabilidade en toda a cadea de subministración.

Hai outros sectores como o da automoción, onde pode non ser tan obvia a necesidade de manter unha boa trazabilidade na produción. Non obstante, vese o importante que é saber identificar as unidades producidas e as pezas que as compoñen nos casos en que se detecte un fallo ou haxa unha sospeita.

No sector químico, e concretamente na produción de fitosanitarios, tamén se debe manter a trazabilidade dos seus compoñentes de maneira estrita. Os sistemas adecuados de identificación e trazabilidade son necesarios para garantir a calidade das formulacións, a seguridade no manexo tanto das materias primas coma do produto final, facilitar a distribución e venda dos produtos e tamén detectar casos de falsificacións.

Nos últimos anos os requisitos de identificación e trazabilidade aumentaron debido a causas moi variadas. Menciónanse algunhas destas causas a continuación.

A produción para un mercado global: Un produto producido na fábrica de Syngenta, no Porriño, pode ser aplicado nunha poboación próxima e tamén ser aplicado a miles de quilómetros de distancia, noutro país onde a mesma formulación estea rexistrada e a súa aplicación permitida.

Os cambios na loxística: O punto anterior non sería posible sen os medios de transporte e os centros loxísticos actuais. Os grandes centros loxísticos precisan de sistemas de identificación das mercancías que permitan recepcións e despachos áxiles e automatizados.

Os cambios regulatorios: A lexislación de aplicación a fitosanitarios cambia a miúdo. E nos últimos anos hai países que están aumentando os requisitos de trazabilidade e identificación dos produtos fitosanitarios

As melloras na calidade das formulacións: Co obxectivo de mellorar a calidade e ofrecer produtos máis seguros, a miúdo é necesario aumentar o número de compoñentes na súa composición. A maior número de compoñentes o máis importante é dispoñer de bos sistemas de control dos materiais que eviten posibles confusións.

Os requisitos dos clientes: Os clientes e distribuidores valoran e exigen que exista unha transmisión de información nas operacións comerciais o máis automática e informatizada posible.

Que debemos facer en Syngenta?

As fábricas de formulación e envasado de produtos de Protección de Cultivos son unha parte clave da cadea de subministración para garantir a trazabilidade; polo tanto, debemos implantar os sistemas de control e aseguramento de trazabilidade que respondan aos requisitos do mercado actual. Estes sistemas teñen que abarcar todas as operacións que se fan na fábrica, dende o momento en que se lanza un pedido a un provedor dunha materia prima, ata o momento en que se emite a documentación que acompaña a mercanca no medio de transporte con destino ao cliente.

A trazabilidade ten que garantirse non só nos medios físicos visibles no mercado e etiquetado dos produtos, senón tamén na documentación emitida en todos os rexistros e transaccións informáticas.

Como se mantén a trazabilidade nunha fábrica?

De maneira resumida, estes son os principais momentos nos procesos de formulación e envasado:

Emisión dos pedidos aos provedores usando un código identificador único do material

Recepción das materias primas identificadas co mesmo código co que se emitiu o pedido, e alta nos nosos sistemas informáticos por código e número, ou números de lote, tamén único, con trazabilidade directa coa referencia recibida dun provedor

Consumo en produción mantendo a trazabilidade de todas as materias primas: en todo momento é posible saber que materias primas se consumiron en cada lote da nosa formulación

Identificación do produto formulado e envasado destinado ao cliente identificado co seu código, único para cada tipo de unidade de venda, e co número de lote que non se pode repetir

Distribución aos clientes: cada produto vai identificado inequivocamente, tanto de forma documental como fisicamente. A identificación está presente nos envases primarios (botellas), envases secundarios (caixas) e no palé

Controis de calidade: os controis de calidade fanse para cada lote de cada materia prima e de cada produto rematado, mantendo todos os rexistros e verificando toda a información recibida dos provedores

Detalle da etiqueta na que se amosa a identificación única na garrafa e o código

Cales son os últimos avances en trazabilidade?

Procurando a automatización dos controis e o mellor servizo aos clientes, comezouse coa implantación de sistemas de trazabilidade que lles permiten aos clientes coñecer non só o lote que están a recibir, senón que cada garrafa teña unha identificación única.

O proxecto chámase **GPD: "Global Product Digitalization"** ou "**Digitalización Global de los Productos**", e estase a implantar en toda Syngenta de maneira gradual.

O programa GPD implementará un enfoque global e estandarizado para a identificación de produtos, utilizando unha identificación única e serializada con asociación a paquetes de vendas ou unidades

de manexo de loxística. Cada ID de produto único -ID = código identificador- será unha "porta de entrada" á información específica do produto, como ID de lote, datas de produción ou empaque etc., así como datos xerais do produto, como datos de seguridade, información do operador e máis.

Este paso no proxecto chámase "Serialización".

Nestes momentos o 50 % do volume producido no **Porriño** xa leva esta identificación de "Serialización".

Mediante a información presente nun código ID que leva a etiqueta é posible saber en que día e en que momento preciso se envasou esa garrafa. A partir desa información pódense verificar nos rexistros informáticos todas as particularidades da produción nese momento. Antes da implantación deste sistema a trazabilidade chegaba só ao nivel de lote, agora chega ao nivel da unidade de venda que recibe un cliente (botella, garrafa, saco).

Esta identificación a nivel de garrafa individual acadouse mediante a implantación de impresoras e cámaras de recoñecemento específicas e a modificación do sistema informático de produción.

No **Porriño** fomos o primeiro proxecto piloto en implantar esta etapa do proxecto en abril de 2019.

O proxecto piloto do **Porriño** centrouse nunha soa liña, producíndose botes **FORCE** de 12 kg, cuxos mercados principais son Francia, Grecia e Eslovenia. As aprendizaxes recollidas do Porriño foron descritas como "asombrosas". O uso dunha soa liña para probar solucións técnicas e minimizar o risco do tempo de inactividade proporcionou exactamente o que se necesitaba para perfeccionar o enfoque global.

O proxecto ten dúas etapas máis de implantación próxima:

- Extensión da "serialización" ao resto da produción en Syngenta, e polo tanto ao 50 % restante da produción no Porriño. Xa comezou coa implantación nas fábricas da rexión EAME (Europa, África e Oriente Medio) e logo seguirá América Latina.
- Ampliación do proxecto para incluír a trazabilidade a nivel de "agrupación". "Agrupación" significa que lendo o código de identificación presente nunha caixa que contén 12 botellas, por exemplo, será posible coñecer os códigos de identificación que identifican cada unha das 12 botellas contidas nesa caixa.

Para dar este gran paso á trazabilidade en **Syngenta** en Europa, creouse un equipo de proxecto para todas as fábricas da rexión en EAME e equipos de proxectos locais. Os equipos do proxecto están formados por persoal de Enxeñaría, Loxística, Mantemento, Calidade, Sistemas Informáticos... co fin de considerar os requisitos e efectos en todas as áreas da cadea de subministración.

En **Syngenta** esperamos con este proxecto GPD responder aos retos do presente e do futuro e proporcionarlles un mellor servizo aos nosos clientes.

O equipo de implantación e o primeiro palé do proxecto piloto en Porriño

ÁRBORES SINGULARES OU EMBLEMÁTICAS DE GALICIA

O loureiro (*Laurus nobilis*, L.)

O loureiro é unha árbore sempre verde, de pequeno tamaño, non máis de 15 metros de altura, cun tronco dereito de cortiza delgada e lisa. Árbores masculinas ou femininas e follas perennes bastante aromáticas. Pólas verdes, sen pelos e moi lustrosas cando son novas, pero que se tornan de cor gris escura ao envelleceren. As follas, simples e alternas, teñen consistencia dura, de cor verde intensa, mates na parte posterior, con forma de punta de lanza, bordo ondulado e ápice agudo. As flores femininas son de cor amarela pálida. As masculinas teñen 8–12 estames, tamén amareladas, duns 3 mm.

A floración prodúcese de marzo a abril. Os froitos consisten nunha es-

"Contan as lendas que o deus do amor, Cupido, lanzara as súas frechas alcanzando o deus Apolo e a ninfa Dafne, filla do deus dos ríos, Peneo. A ninfa, fuxindo de Apolo, pediulle ao seu pai auxilio para esconderse do contacto con calquera home. Cando Apolo estaba a piques de abrazala, o seu pai converteuna en loureiro. O deus, triste, decidiu coroar as súas tempas cunha coroa feita coas follas da árbore na que se converteu a súa amada"

pecie de pequena cirola ovoide de cor verde primeiro e negra ao madurar, cunha soa semente no interior, nos meses do outono.

Descrición e ecoloxía

Orixinario da rexión mediterránea, discútese moito sobre a orixe autóctona do loureiro, que se localiza preferentemente nas Rías Baixas e penetra nos vales dos ríos Miño e Sil. O loureiro desenvólvese en xeral como acompañante tamén nos bosques de ribeira, entre carballos, castiñeiros e sobreiras. Prefire ladeiras de clima máis ben húmido e fresco, pero tolera ben o frío e a influencia do mar na zona litoral. Adáptase a todo tipo de solos, dende o nivel do mar ata os 800 metros de altitude, e desenvólvese tanto en terreos calcarios como ácidos. Non adoita formar masas ou bosques por si mesmos nas nosas latitudes, pero na illa de Cortegada existe o único bosque de loureiro da Península Ibérica, que pode ser interpretado como un exemplo dos antigos bosques laurifolios de finais da Era Terciaria no territorio que vén sendo hoxe Galicia.

O loureiro é unha árbore sempre verde, de pequeno tamaño, non máis de 15 metros de altura, cun tronco dereito de cortiza delgada e lisa. Árbores masculinas ou femininas e follas perennes bastante aromáticas. Pólas verdes, sen pelos e moi lustrosas cando son novas, pero que se tornan de cor gris escura ao envelleceren. As follas, simples e alternas, teñen consistencia dura, de cor verde intensa, mates na parte posterior, con forma

de punta de lanza, bordo ondulado e ápice agudo. As flores femininas son de cor amarela pálida. As masculinas teñen 8–12 estames, tamén amareladas, duns 3 mm.

A floración prodúcese de marzo a abril. Os froitos consisten nunha especie de pequena cirola ovoide de cor verde primeiro e negra ao madurar, cunha soa semente no interior, nos meses do outono.

Usos

O loureiro é unha árbore resistente que atura ben as podas, polo que se ten empregado como árbore ornamental en xardíns e mesmo valados. As follas son ben coñecidas en Galicia polo seu uso como condimento en caldeiradas de peixe, para a elaboración do escabeche, para condimentar os legumes ou aromatizar os mariscos. A súa madeira, o mesmo ca as súas follas, é aromática. As follas en infusión úsanse para as irritacións da gorxa, contra a tose e os catarros, contra a reuma, as afeccións da pel e pola súa propiedade para baixar os niveis de colesterol.

A maceración das follas de loureiro pódese empregar contra as pragas, como a couza ou trilla. Dos aceites que se extraen das follas de loureiro e dos seus froitos fanse cremas, perfumes e mesmo deterxentes.

Bosque de Loureiro na Illa de Cortegada

Outras curiosidades

- O loureiro é símbolo dos triunfos militares, artísticos e universitarios. Deu nome á palabra “bacharelato” (*bacca-laureatus*). Con coroas de loureiro adornábase a fronte dos xenerais romanos invictos nas batallas, e mesmo Napoleón Bonaparte aparece a miúdo coroado con follas de loureiro.
- Dafne é un nome propio feminino que deriva do nome grego Δαφνη (Daphne), que quere dicir “Loureiro”.
- A palabra “loureiro” podería estar orixinada na palabra celta “lawr” que significa “verde”.
- Nalgunhas zonas de Galicia, coma en Mos, facíanse no mes de xaneiro unhas cacharelas con ramallos de loureiro mentres os mozos bailaban e cantaban ao seu arredor: “queimemos o loureiro no mes de xaneiro”.
- Os furanchos identifícanse tradicionalmente colocando un ramallo de loureiro á porta. De feito, estes establecementos particulares de comidas e bebidas chámanse “loureiros” en moitos lugares.
- En Cangas, para protexer a familia do mal de ollo, queimaban nunha tella romeu, lavanda, loureiro “*que mire para o mar*” e tres dentes de allo, coa que percorrían fumigando a casa toda, coas portas e ventás pechadas.
- O loureiro tamén se usou como protector do gando, ao que se lle ataba ao pescozo un ramo de loureiro bendito o Domingo de Ramos.
- Segundo o Nomenclátor da Xunta de Galicia hai rexistradas no territorio da nosa comunidade 491 localizacións con nome “Loureiro”, entre entidades humanas, terras, vías, augas, accidentes xeográficos...

Ainda que no Catálogo de Árbores Senlleiras de Galicia non figura ningún árbore referenciado, cumpre sinalar que hay na nosa terra o maior bosque de laurel de toda Europa, na Illa de Cortegada.

O FERRADOR

Autor: Xosé Lois Ripalda

Historia do ferrador

A utilización das ferraduras para protexer os cascos dos cabalos se perde no tempo pois non se teñen novas de cando se comezaron a usar, aínda que foi bastantes anos despois que se coñecesen os metais. A teoría de que as ferraduras foi unha invención dos gregos e perfeccionada polos romanos non ten hoxe partidarios. Se sabe en troques que os romanos empregaban a soleae que era un calzado, aplicado ao casco do cabalo. de ferro, esparto ou xunco que permitía aos cabalos feridos continuar a marcha.

Segundo a opinión dalgúns historiadores a ferradura a trouxeron a os pobos barbaros nas invasións a Europa, como os unos, que mantiveran contacto cos chinos, aos que se consideran os verdadeiros inventores da ferradura. Os galos utilizaban distintas clases de ferraduras e mesmo de cravos. Os árabes tiñan a o albeite que era un agudo ferrador de cabalos que ademais de saber o oficio coñecía, dun xeito case perfecto, a anatomía deste animal o que lle facía doada o seu labor.

Este oficio tivo durante a Idade Media moita importancia e Europa e

durante o século XVIII en Norteamérica dada a cantidade que había de cabalos, e se mantivo ata a chegada da revolución Industrial que diminuíu pola mecanización do campo. A ferradura de cravos aparece documentada, por primeira vez, en manuscritos bizantinos e latinos do século IX. En Galicia non hai restos de que se coñecese a ferradura na importante civilización dos castros. Se sabe que esta actividade non lles era allea, aos celtas xa que utilizaban para protexer o casco dos cabalos cunhas sandalias que subían ata a cana do animal e que ataban con cintas, porén tan só as empregaban nos casos en que o cabalo tivese feridas ou tamén dependía da duración das viaxes. En Galicia cando se coñeceu a ferradura con cravos hai que salientar a figura do curandeiro moi entendido tanto no gando cabalar como vacuno.

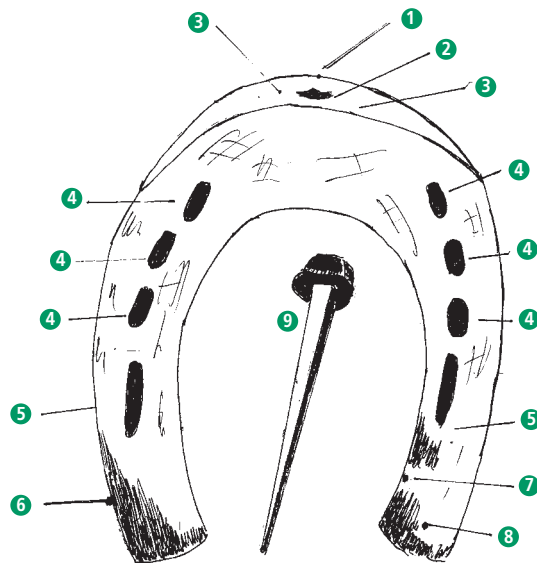
Partes dunha ferradura e materias empregados

As ferraduras varían segundo o modelo empregado e dependen do traballo que se vai a desenvolver, non obstante as partes son en todas semellantes.

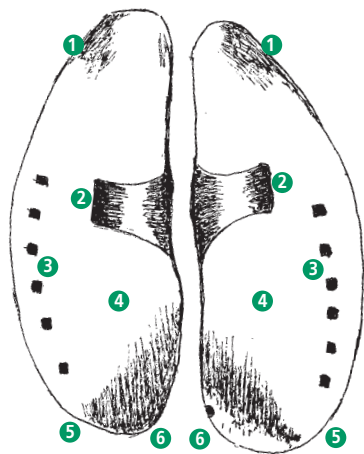
Lume, a parte anterior da ferradura. Ombros, as partes a un lado e outro do lume. Asa e a parte da ferradura que vai dende a lume ata o calo. Calos son os extremos da ferradura. Táboas é a superficie que se atopa en contacto co casco e co solo. Tampas a distancia que hai entre las bordas da ferradura. Grosor, distancia entre

as caras. Descanso parte da ferradura que sobresa das caras do casco. Craveiras son os buratos por onde entran os cravos. Canaleira, canal que vai dende os calos ao lume. Pestanas pequenas láminas que saen da ferradura. Borda de afóra é o exterior da ferradura. Borda de adentro é o interior da ferradura. Os materiais máis usados son: o magnesio titanico, cobre, aceiro doce, goma metal cuberto de caucho, o aluminio por ser lixeiro para o salto e o aceiro para os cabalos de paseo, rexoneo ou doma.

PARTES DUNHA FERRADURA

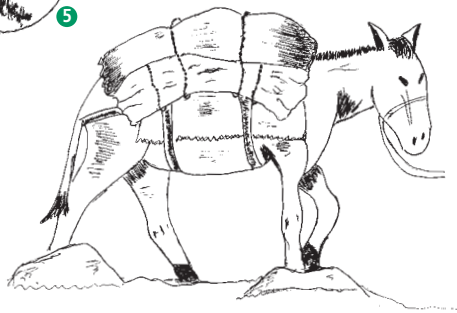

- 1.- Lume
- 2.- Pestana
- 3.- Ombros
- 4.- Craveiras
- 5.- Asa
- 6.- Borda de fora
- 7.- Borda de dentro
- 8.- Calo
- 9.- Cravo

PARTES DUNHA FERRADURA DE BOIS E DE VACAS

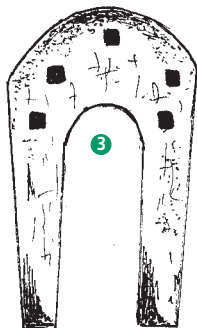
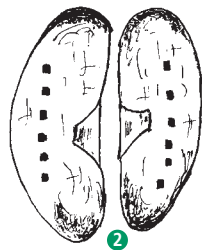
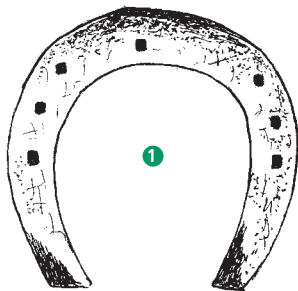
- 1.- Talón
- 2.- Pestana
- 3.- Craveiras
- 4.- Plana
- 5.- Borda Externa
- 6.- Borda interna

OS BURROS LEVABAN FERRADURAS NAS PATAS TRASEIRAS

TIPOS DE FERRADURAS

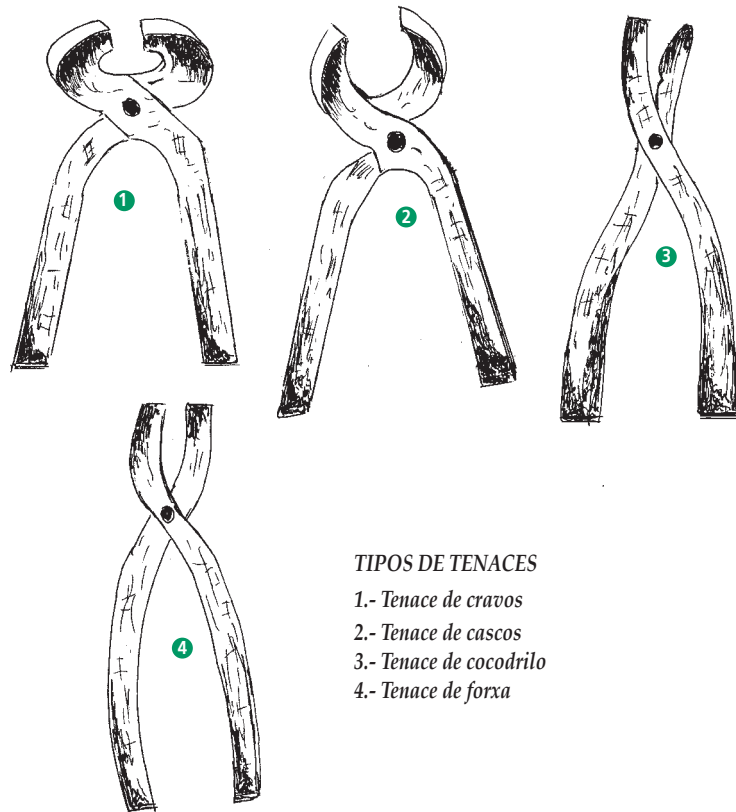
- 1.- Ferradura de mula 2.- Ferradura de boi 3.- Ferradura de burro

Ferramentas do ferrador

Bigornia é onde se prepara a ferradura, para amoldala ao casco. Derrematador, para tirar as ferraduras vellas. Tenaces de corte, para cortar anacos que se queren desbotar. Tenaces de cocodrilo, para facer os remaches. Escofina, para igualar as plantas do casco. Puxavante, para cortar a par-

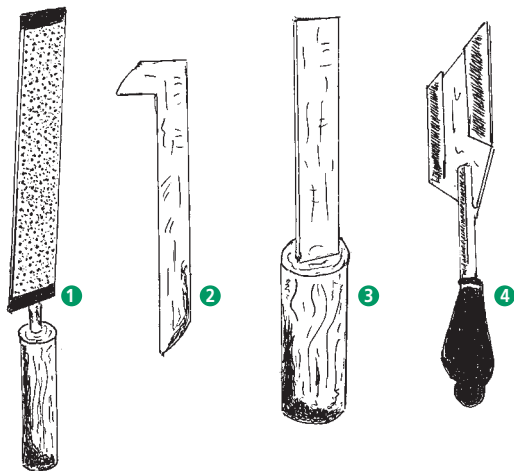
te sobrante do casco. Escofina, para igualar a planta que vai a ter a ferradura. Martelo de forxa, para traballar a ferradura sobre a bigornia. Forno de forxa que ten como utilidade quentar a ferradura ata avermellala e así ferrar en quente. Coitela para reparar o arredor do casco.

TIPOS DE TENACES

- 1.- Tenace de cravos
- 2.- Tenace de cascos
- 3.- Tenace de cocodrilo
- 4.- Tenace de forxa

FERRAMENTAS COMPLEMENTARIAS

- 1.- Escofina
- 2.- Derrematador
- 3.- Coitela
- 4.- Puxavante

Pasos a seguir na colocación dunha ferradura

Esculca total do achumbado antes de desferrar o casco. Desferrar o casco e comprobar o desgaste da ferradura. Emparellar e achumbar requintando o que sobra da materia córnea. Preparación da nova ferradura procurando o número e talla a tergo. Levar a cabo a forxa. Facer o asentamento da ferradura en quente para que ao completo quede plana coa roda do casco. Elixir o tipo de cravos. Rematar cortando a punta dos cravos mediante o obturador facer o nicho do casco. Coas tenaces de cocrodilo se remachan as puntas para que entre na capa córnea. Coa escofina se desbota a capa que sobre ata deixala emparellada co casco.

Para ferrar os bois e as vacas non se empregan ferraduras senón

canelos, que consisten en pezas de ferro de forma de semicírculo. Na parte curva leva as furas para os cravos e na parte do diámetro unha alongación destinada a entrar por entre as unllas do animal e ser domeada por enriba delas. Esta operación faise no potro formado por un armadillo de catro esteos verticais, artellados entre si por medio de catro trabes. Nun dos lados maiores do rectángulo que ocupan vai un torno no que se embrulla unha corda que sai da parte de enriba do outro lado e pasa por unha roldana situada sobre o torno. Posto o animal no medio do potro, se lle pasa por baixo a corda, que neste anaco se substitue por unha cincha, e vaixe enrolando ao torno ata que o boi ou a vaca quede medio pendurada e xa se pode ferrar.

Importancia económica e social dos ferradores en Galicia

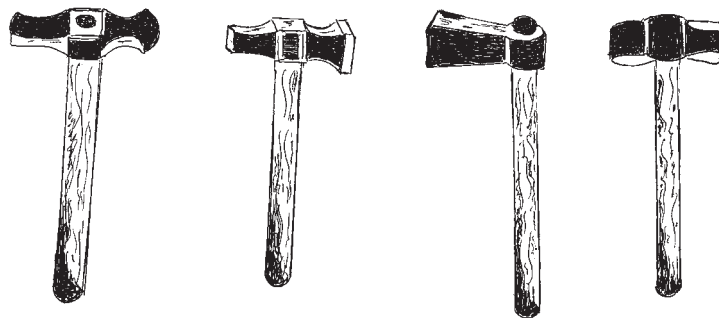
O cabalo foi compañeiro do home ao ir da historia. E o papel desenvolvido polo cabalo na economía de Galicia se estableceu segundo as necesidades do mesmo en cada momento histórico en relación a maneira en que este animal lle podía favorecer.

Hai que dicir que a utilización deste animal nos traballos do campo foi en sobexo, mesmo como transporte cando se usaban as dilixencias, basta dicir que na Central de Ferrocarril de Ourense había coches de cabalos para o servizo de viaxeiros que ían e viña ao tren. Os arrieiros utilizaron durante anos ao cabalo para levar o viño nos pelexos ou en carros. Nas aldeas non había casa que non tivese un cabalo, único medio de ir dun lugar a outro, cando os camiños eran esgrevios. Os cabalos turraban polas carrozas fúnebres sendo enfeitados segundo a categoría do finado con plumaxe de betadas cores.

A utilización do cabalo trouxo como consecuencia un número considerable de ferradores que desenvolvían o seu cometido, en principio, de xeito itinerante, porén despois cada localidade importante e cabeza de bisbarra tiña un ferrador co seu propio obradoiro. Entón este cambio determinou que o recoñecemento social aumentase porque todos necesitaban deste home e o seu lugar de traballo foi punto de encontro das xentes.

Así o ferrador acadou un prestixio que non chegaron a disfrutar tanto os canteiros como os afiadores pois tanto uns coma os outros, non permanecían moito tempo nos lugares, sobre todo os afiadores por iso se dicía, "Rapazas non vos fiedes dos canteiros nin dos afiadores porque uns collen o pico e outros a roda e marchan"

TIPOS DE MARTELOS

Métodos de ferrar e novas técnicas

Hai dúas técnicas de ferrar en frío e en quente a primeira consiste en preparar a ferradura na bigornia sen pasar pola forxa. A segunda preparar a ferradura na bigornia despois de quentalala na forxa. Hai diferenza de empregar un procedemento ou o outro, así ferrar en frío é máis doado e faise en menos tempo, ferrar en quente, permite facer ferraduras especiais e se necesita menos forza. Na actualidade as ferraduras fanse en fábricas e cada unha leva un número e o ferrador só ten que amoldar a ferradura ao casco do animal de xeito que o traballo e máis doado ademais no caso que haxa que amoldar a fe-

rradura ao casco faise en fornos de gas ou eléctricos no canto da forxa. Para evitar que os cabalos poidan esvarar ao andar por distintas superficies se idearon distintos procedementos entre eles as videas son uns pequenos cilindros que se insiren as ferraduras a presión e que permiten andar sobre o chapapote das estradas. Os ramplones se poñen no extremo da ferradura por medio dunha chave o que permite ao cabalo andar sobre unha superficie con herba e para facelo por enriba da neve se lle engaden a ferradura uns ganchos.

Actividades dos cabalos das que se beneficiaron os ferradores

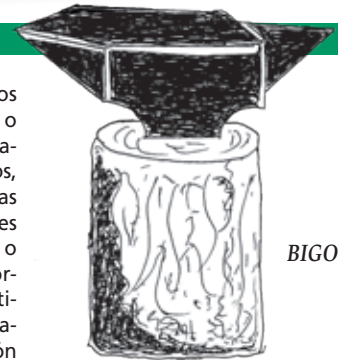
Os bumos como transporte

Deportes hípicas

O ferrador na actualidade

A mecanización botou aos cabalos e aos bois dos traballos agrícolas o como consecuencia trouxo que a labora dos ferradores fose a menos, non obstante as novas tendencias sociais abriron grandes posibilidades no ámbito lúdico e deportivo onde o oficio de ferrador volta con gran forza. A falta de xente preparada motivou a creación de escolas especializadas coa fin de acadar unha titulación a tergo no oficio que permite ademais o coñecemento de ortopedia e tamén de radioloxía para afrontar toda clase de problemas dos cabalos. E segundo os directores destes centros os ferradores teñen un campo moi amplo non só nas actividades lúdicas e deportivas, senón en outros

BIGORNIA

aspectos como o turismo que permite, por medio dos cabalos, visitar espazos aos que non poden chegar os coches. Así as técnicas transmitidas, polos vellos ferradores, aos mestres desta escolas se manteñen vivas con mans seguras e precisas.

Refráns

- Cabalo que voa non precisa ferradura
- Cabalo vello non aguanta ferradura nova
- Ferradura que moito sona algún cravo lle falta
- Dar unha no cravo e cento na ferradura
- Non hai mellor ventura que atopar unha ferradura
- Hai cabalgadura que lles vai mal a ferradura
- Quen monte na mula que pague a ferradura
- Ferradura que chacolotea cravo lle falta
- Ter un cabalo sen ferraduras é unha loucura
- O mellor ferrador peta no dedo
- Ferradura que non asenta ben no casco a dor alenta
- Ferrador de taberna pouco goberna
- Ferra a besta lixeira e andarás cabaleiro
- Con ferradura ou sen ela cuida ben a tua mula
- Que a ferradura asente sexa en frío ou en quente
- Non hai roda sen afiador nen bigornia sen ferrador
- Ferrador con boa escofina acada ferradura fina
- Ferrador que ao cabalo lle dá dor non é bo ferrador
- Ferrador que non dá no cravo cabaleiro ao silveriro
- Ferrador de moita manta pouco avanta
- Para ser ferrador non só hai que ter habelencia senón tamén paciencia
- Martelo e puxavante o ferrador sempre debe de ter diante
- Ferradura que non se asegura pouco no casco dura

Ditos

- Ter as ferraduras da morte
- Andar sen ferraduras
- Ser coma unha ferradura sen cravos
- Perdeu as ferraduras
- En casa do ferrador coitela de pau
- Amostrar as ferraduras
- Ferrar un tiro
- Ferrar os dente ao pan trigo

Servizio de escolta

Cantigas

- Se queres que o teu cabalo / ande coma unha tartaruga / non o leves a ferrador que non madruga.
- Mellor é apandar cunha molla-dura / que andar as présas co cabalo / e que remate perdendo a ferradura.
- Se tes en noite de invernia / na cuadra un cabalo sen ferradura / mellor que botes leña no anllar / non saías e quedes no fogar a quentar.
- Cuba que non ten viño / porta sen pechadura / e cabalo sen ferradura / non hai maior amoladura.
- Se te atopas cabo dun ferrador / non debes a el te acaroar / pois unha couce o cabalo che pode guindar.
- Rapaza non te cases cun ferrador / e menos cun canteiro / porque te poden picar / casa cun arrieiro / que non lle faltan cartos na faldriqueira.
- Rapaza non te poñas a parrafear cun ferrador / cando está a traballar / porque no dedo co martelo pode dar.
- O mestre con amor / debe sempre ensinar / e o ferrador habelencia ao traballar / debe de amosar.
- Para andar polo bulleiro / leva zocos de amieiro / de aluminio ponlle ao cabalo as ferraduras / se queres che ande lixeiro polo vieiro.
- Na zafra peta o ferreiro / o tamborileiro no tambor / e na bigornia o ferrador.

Lenda

En certa ocasión o avó mandou ao neto a tenda por unha pechadura, porén ao voltar co encargo o avó decatouse que lle faltaban cravos e lle dixo:

– Tes que volver cabo do tendeiro pois ou che deu cravos de menos ou os perdistes polo camiño.

O neto lle dixo:

– Total por un cravo máis ou menos pouco importa.

A resposta do avó non se fixo agardar.

– Vouche contar unha lenda que lle ocorreu a un rei quen debía poñerse ao fronte das súas tropas, pois o inimigo estaba ao axexo e así lle dixo ao criado que lle preparase o cabalo. Entón o criado se dirixiu cara o ferrador porén atopouse coa sorpresa que non tiña os cravos suficientes porque

de tantos cabalos que ferrara non lle quedaban e claro...

O avó fixo unha pausa para interesarse máis ao neto quen lle preguntou:

– E que pasou?

– Pois que o criado lle dixo que lle puxese calquera cravo pois senón o rei se enoxaría, así o cabalo rematou por perder as ferraduras e como resultado guindou ao rei ao chan e o inimigo conquistou o seu reino.

Entón o neto dixo:

– E así a ferradura por falta de cravos cae a porta queda aberta e como consecuencia poden entrar os ladróns

E sen máis saíu dicindo:

– Vou a procura dos cravos

– Non hai mellor cousa que escarmentar en cabeza allea

Dixo o avó.

Enganches de camuaxes

Conto

Cando o demo andaba polo mundo canso de tanto camiñar andivo a procura dun ferrador para arranxar as súas patas de besta, ao dar con el lle dixo:

– Necesito me poñas unhas ferraduras.

O ferrador quedou asorado por tal petición porén ao amosarlle as patas viu que era o demo pois tiña as unllas partidas. Entón lle dixo:

– Porén teño que amarrarte a cadeira para que non te movas.

O demo aínda que non moi conforme deixouse atar.

Entón o ferreiro avemellou a ferradura e chantoulla na pata quedándolle apegada a pezuña que obrigou ao demo a dar un brinco tan forte

Touros de traballo

que se desatou saíndo adocido cao dor, entón lle dixo o ferrador.

– Agarda que aínda che faltan os cravos.

O demo foi cabo dun río que pasaba perto dalí e meteu as patas na auga dicindo:

– Foi peor o remedio que a enfermidade.

Touros de traballo

Non se sabe que despois disto lle quedasen gañas de voltar polo mundo.

RESCATANDO UN ANACO DA NOSA CULTURA

NOVO CERTAME CONVOCATORIA ANO 2020

TEMA: "O oficio de Tellador ou Cabaqueiro"

SYNGENTA, continuando coa tradición deste "Almanaque" de rescatar anacos da cultura Noroeste, establece para este ano un novo certame dotado cun **PREMIO DE 750 €** ao mellor traballo sobre "O oficio de Tellador (Cabaqueiros)".

O traballo gañador publicárase na próxima edición do "Almanaque agrícola ZZ".

BASES DO CERTAME

- 1) Poderán participar todas as persoas que o desexen, agás os distribuidores e da compañía e os seus familiares directos.
 - 2) Os concursantes deberán enviar os seus traballos a **Syngenta España SAU, A Relva, s/n, 36400 O Porriño (Pontevedra)**. Referencia "CONCURSO" antes do 30 de setembro de 2020. Os traballos achegados non serán devoltos e a compañía poderá empregarlos para outras publicacións da mesma.
 - 3) Os traballos han de estar redactados no idioma galego normativo, cunha extensión máxima de seis follas con letra e espazo normal, sendo tamén necesario remitilos á empresa nalgún soporte informático (CD, memoria portátil,...). Admitiranse traballos informáticos, que serán enviados á ligazón marketing@syngenta.com, e deberán versar sobre os seguintes aspectos.
 - Historia do oficio de tellador (Cabaqueiro) en Galicia.
 - Materiais e ferramentas usadas polos telladores.
 - Espazos comúns para achegar o material das tellas.
 - Importancia económica e social dos telladores en Galicia e a súa relación con Castela.
 - Novos métodos de Tellar, novos materiais e tecnoloxías.
 - Refráns, ditos, cantigas, lendas ou pequenos contos relativos a esta actividade.
- Nota: no apartado gráfico valoráranse só gráficos ou debuxos inéditos, non admitíndose fotografías baixadas de internet.
- 4) O xurado que outorgará o premio ao mellor traballo estará composto por persoal de SYNGENTA coñecedor da cultura galega, e o seu veredicto darase a coñecer a partir do 1º de novembro de 2020.

Novo Karate Zeon Plus

fixate ben, porque agora é 1.5 CS

PLUS

sensiblemente
mellor

Máis seguro,
máis práctico
e máis rendible.

 Karate Zeon[®]
1.5 CS

syngenta.

Un pequeno detalle. Unha gran diferenza.

As nosas Castes de Vide

A variedade "Caíño Longo"

1. Antecedentes

Coñecido dende a antigüidade na DO Ribeiro. Freijanes e Alonso (1997) cítana como cultivada na zona de transición da rexión galega. Estudos de filoxenia indican que se enmarca na linaxe con orixe en Caíño Bravo.

2. Situación actual

Variedade minoritaria que actualmente forma parte de parcelas plurivarietais na comarca do Ribeiro e zona limítrofe do Condado.

3. Valoracións sobre o seu cultivo

Variedade de brotación tardía e maduración tardía, vigor alto e rendemento medio-alto.

Presenta sensibilidade de intensidade media ao oídio e ao mildeu, e é pouco sensible á botrite. Produce viño de graduación media-alta (11,5- 13,6%) e acidez media (10,9- 6,38 g/l).

4. Descrición morfolóxica

Pámpano novo

O pámpano novo presenta a extremidade aberta con peluxe tombada de densidade media e pigmentación reberetada de intensidade débil. A cara dorsal e ventral dos entrenós e nós é verde. As xemas presentan pigmentación antociánica de intensidade débil que alcanza ata á da base da bráctea.

Folla nova

A folla nova é bronceada con peluxe tombada de densidade media.

Folla adulta

A folla nova é bronceada con peluxe tombada de densidade media.

Acio

O acio é cónico, longo, ancho, de compacidade media e con presenza de 3 ou 4 ás, hay una variedade con so 1 ou 2 ás. O pedúnculo é de lonxitude curta.

Bago

O bago de cor azul negra presenta forma elíptica curta.

Descrición tomada da:

A colección de vides da estación de viticultura e enoloxía de Galicia

Consellería do medio rural – Xunta de Galicia.

Boa uva, bo viño

O teu mellor aliado fronte á botrite e asperxilo

Ao final, o que de verdade importa é a calidade

syngenta.

© 2018 Syngenta. Todos os dereitos reservados.
™ y ® son marcas comerciais do Grupo Syngenta.
Use os produtos fitosanitarios de maneira segura.
Lea sempre a etiqueta e a información sobre o produto antes de usalo.

Xaneiro

O TEMPO

Ao longo do mes os ceos permanecerán pouco nubosos durante as horas centrais do día, haberá nubes baixas que traerán chuvias febles no interior porén que poden acadar certa intensidade na costa, polas mañás algunha brétema se fará sentir. Se estenderán importantes xeadas de maneira xeneralizada por todo o territorio aínda que máis polo noreste e xa contra final do mes: friaxe intensa e lentura. Non obstante ao ir do mes aparecerán solleiras que farán levar mellor este mes de tanto friaxe. Nos cumios caerán as primeiras folerpas de neve. O vento será do nordeste con refachos fortes no litoral e débil no interior, No mar intensa marexada pola mañá e pola tarde.

*"Xaneiro bo mes para o carboeiro"
"Raia de xaneiro val por carneiro"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	Temperatura media das máximas (°C)	Temperatura media das mínimas (°C)	Temperatura media do mes (°C)	Días de choiva	Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2019)	13,02	1,97	7,05	17	155,06
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2019)	11,40	3,95	7,21	14	184,90
Lugo	Campus Lugo (2000-2019)	10,53	1,01	5,03	13	82,96
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2019)	12,20	6,20	9,10	15	121,50
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2019)	9,90	2,70	6,00	7	91,90
	Ourense-Ciencias (2005-2019)	12,00	1,10	5,30	6	73,20
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2019)	12,00	0,10	4,80	12	131,40
	Corón-V. de Arousa (2002-2019)	13,40	7,00	10,00	8	103,10

1 M. Nai de Deus. S. María. **1953.** *Publicase o primeiro número do Almanaque agrícola ZZ. Sempre en idioma gallego normativo, é un manual agrario de carácter técnico, etnográfico, e con diversos contidos vencellados a sabiduría popular. 100.000 exemplares de tirada anual.*

2 X. Ss. Basilio; Gregorio.

3 V. S. Xenoveva.

Cuarto Crecente

4 S. Ss. Iolando; Rigoberto. **1882.** *Sae á rúa o primeiro número de La Voz de Galicia.* **1922.** *Pepe Da Pena (José Cerviño García), morre en Cotobade, un dos mellores santeiros (construtores de cruceiros).* **1977.** *Lei sobre a reforma do Rexistro Civil para traducir os nomes propios ó galego.*

5 D. S. Emilia. **1976.** *Créase o Consello de Forzas Políticas.*

6 L. A Epifanía. Os Santos Reis, Melchor, Gaspar e Baltasar. Ss. Wilma; Melania.

7 M. S. Raimundo. **1950.** *Morre Castelao en Bos Aires.*

8 M. Ss. Luciano; Eladio. **1979.** *Fúndase en Barcelona Edicións Sotelo Blanco.*

9 X. S. Lucrecia.

10 V. S. Gonzalo.

Lúa Chea

11 S. S. Alexandre. **1533.** *A Xunta de Goberno do Novo Reino de Galicia acorda aumentar dúas provincias: A Coruña e Tui.* **1859.** *Nace en Carballo Alfredo Brañas.*

12 D. Bautismo do Señor S. Xulián. **1912.** *Nace en Celanova o escritor Celso Emilio Ferreiro.*

13 L. S. Hilario.

14 M. S. Félix.

15 M. Ss. Raquel; Amaro.

16 X. S. Marcelo.

17 V. Ss. Antón Abade; Guido.

Cuarto Minguante

18 S. Ss. Prisca - Priscila.

19 D. S. Mario.

20 L. Ss. Sebastián; Fabián. **1765.** *Inaugúrase na Coruña a Academia de Agricultura.*

21 M. S. Inés.

22 M. Ss. Laura Vicuña; Vicente.

23 X. S. Virxinia.

24 V. S. Francisco de Sales.

Lúa Nova

25 S. S. Elvira.

26 D. Ss. Timoteo; Tito; Guimara; Ansurio; Viliúlfo.

27 L. Ss. Ánxela Merici.

28 M. S. Tomé de Aquino. **1731.** *Primeira sesión da "Academia Literaria Compostelana", presidida por Pablo Mendoza de los Ríos.* **1902.** *Nace o pintor Urbano Lufrías.*

29 M. S. Valerio. **1899.** *Nace en Rianxo o escritor Rafael Dieste.* **1930.** *Morre o poeta Manoel Antonio.*

30 X. S. Martiña. **1886.** *Nace en Rianxo Alfonso Daniel Rodríguez Castelao.*

31 V. Ss. Xoán Bosco; Marcela. **1809.** *Ocupación de Vigo polas tropas francesas.* **1820.** *Nace en Ferrol Concepción Arenal.*

Febreiro

O TEMPO

O mes encentará con ceos pouco nubosos malia ao decorrer dos días trocará en calixe e as

chuvias poderán acadar certa intensidade en zonas do oeste ,menos fortes no interior. Xeadas na parte central febles, e fortes na montaña. Co avance do mes entrará un fronte cálido que dulcificará o ambiente de intensa friaxe. O vento do este pola mañá, do norte pola tarde e variábel pola noite que traerán aire frío. Brétemas ao lumbrigar o día. No mar marexada pola mañá a forte pola tarde e noite.

"Dure a mala veciña o que a neve en febreiro"

"En febreiro mete obreiro, pan che comerá pro traballo che fará"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	Temperatura media das máximas (°C)	Temperatura media das mínimas (°C)	Temperatura media do mes (°C)	Días de choiva	Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2019)	16,53	4,16	9,92	8	68,12
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2019)	14,03	5,16	9,11	10	155,19
Lugo	Campus Lugo (2000-2019)	15,48	1,04	7,38	5	58,73
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2019)	15,70	6,50	10,8	5	51,90
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2019)	14,30	5,10	9,20	4	49,20
	Ourense-Ciencias (2005-2019)	17,50	2,20	8,60	4	33,60
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2019)	14,90	0,80	7,60	7	69,10
	Corón-V. de Arousa (2002-2019)	15,30	7,60	11,1	7	47,70

1 S. S. Severiano.

2 D. S. Candeloria. Presentación do Señor.

3 L. Ss. Brais; Óscar; Francisco Blanco. 1807. Nace en Ferrol o pintor Pérez Villaamil.

4 M. S. Xilberte. 1135. Fundación do mosteiro de Aciveiro (Forcarei). 1864. Nace en Betanzos Salvador Cabeza De León. 1893. Morre en Vigo Concepción Arenal.

5 M. S. Ádaga.

6 X. Ss. Doris; Paulo Miki.

7 V. S. Gastón. 1876. Primeiro número da publicación O Tío Marcos da Portela, totalmente en galego, dirixido por Valentín Lamas Carbajal.

8 S. Ss. Xerome Emiliano; Xacoba. 1835. Nace en Ponteceso o escritor Eduardo Pondal.

9 D. Domingo de Septuaxésima. S. Rebeca.

10 L. S. Escolástica. 1810. Motín obreiro en Ferrol capitaneado por Antonia Alarcón. 1890. Naufragio do buque inglés The Serpent ó carón do Cabo Vilán.

11 M. Nosa Señora de Lurdes. 1885. Nace na Coruña o escritor Wenceslao Fernández Flórez.

12 M. S. Pamela.

13 X. S. Beatriz.

14 V. Ss. Cirilo; Valentín.

15 S. Ss. Fausto; Xurxa. 1765. Sae á rúa o xornal La Región.

1944. Constitución do Instituto de Estudos Galegos Padre Sarmiento.

16 D. S. Samuel.

17 L. S. Aleixo.

18 M. S. Bernarda.

19 M. S. Álvaro. 1949. Fundación de Cerámicas do Castro.

20 X. S. Clodio.

21 V. S. Severino. 1900. Morre en Compostela Alfredo Brañas, político e economista.

22 S. Ss. Eleonora, Nora.

23 D. S. Florencio. 1908. Nace en Botos (Lalín) o pintor José Otero Abeledo "Laxeiro".

24 L. Ss. Rubén; Serxio. 1837. Nace en Santiago Rosalía De Castro. 1985. Comeza a emitir a Radio Galega.

25 M. Martes de Entroido. Ss. Néstor; Sebastián de Aparicio. 1861. Nace en Pontevedra o pianista Carlos Sobrino.

26 M. Mércores de Cinza. S. Augusto.

27 X. S. Leandro.

28 V. S. Román. 1981. Morre en Vigo o escritor Álvaro Cunqueiro.

29 S. Rufino mr.

O TEMPO

A entrada dunha fronte fría dará lugar que durante, determinados días do mes, os ceos se presenten atoadados de nubes baixas que provocarán chubascos xeneralizados en todo o territorio. Brétemas e bancos de néboa en puntos do interior e sudoeste, as treboadas estarán presentes con forte aparato eléctrico. Mais no mes, por ter moitas facianas, haberá días de rosa nos que se poderá disfrutar dun tempo enxoito e solleiro. O vento soprará con fortes e frios refachos que provocarán nas zona do litoral gran marexada e mar encrechada.

*"O que en marzo marea en todo o verán non branquexa"
"En marzo e abril sae o cuco do cubil"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	Temperatura media das máximas (°C)	Temperatura media das mínimas (°C)	Temperatura media do mes (°C)	Días de choiva	Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2019)	17,11	3,82	10,55	8	78,79
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2019)	15,12	5,08	9,70	9	204,28
Lugo	Campus Lugo (2000-2019)	16,63	2,68	9,17	9	85,56
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2019)	15,00	7,60	11,40	8	45,80
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2019)	16,80	5,00	10,20	6	81,00
	Ourense-Ciencias (2005-2019)	20,00	3,90	11,20	6	74,60
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2019)	16,40	1,00	8,40	7	102,90
	Corón-V. de Arousa (2002-2019)	16,60	8,90	12,60	8	100,20

1 D. S. Rosendo.
1493. *Arribada da caravela La Pinta ó porto de Baiona, pilotada polo pontevedrés Sarmiento.*

2 L. S. Lucio.
1886. *Nace na Coruña o compositor Eduardo Rodríguez Losada.*

3 M. S. Celidonio.

4 M. Ss. Ariel; Capitón.
1889. *Nace en Cambados o escultor Francisco Asorey.*
1936. *Morre o galeguista Antón Vilar Ponte.*

5 X. S. Olivia.
1888. *Nace en Ourense Ramón Otero Pedrayo.*

6 V. S. Elcira.
1856. *Banquete intelectual de Conxo, con Ponal e Aurelio Aguirre.*

7 S. Ss. Perpetua; Felicidade.
1908. *Morre en Cuba o escritor Curros Enríquez.*
1909. *Nace en Santiago Xosé M^o Castroviejo.*

8 D. S. Xoán de Deus.
1917. *Morre na Coruña Eduardo Ponal.*

9 L. S. Francisca Romana.
1695. *Nace no Bierzo Frei Martín Sarmiento.*

10 M. S. Macario.
1944. *Editase en Bos Aires Sempre en Galiza de Castela.*
1965. *Morre en Belesar o derradeiro guerrilleiro da Resistencia Galega Xosé Castro Veiga "O Piloto".*

11 M. S. Eulolio.

12 X. S. Norma.

13 V. S. Rodrigo.

14 S. S. Matilde.

15 D. S. Luísa de Marillac.

16 L. S. Heriberto.

Cuarto Minguante

17 M. S. Patricio.
1960. *Morre en Madrid o pintor Álvarez De Sotomayor.*

18 M. S. Cirilo.
1897. *Nace en Pontecesures o pintor Carlos Maside.*

19 X. S. Xosé.
1847. *Fúndase o "Círculo de Artesanos" a prol do desenvolvemento cultural de Galicia.*

20 V. S. Alexandra.
1886. *Nace en Mugardos o pintor Felipe Bello.*

21 S. S. Uxia.
1874. *Nace na Coruña o músico Andrés Gaos.*

22 D. S. Lea.
1992. *Morte do poeta Antón Aviles De Taramancos.*

23 L. S. Dimas.

24 M. Ss. Elba; Catarina de Suecia.

Lúa Nova

25 M. S. Anunciación.
1990. *Morre en Santiago Ricardo Carvalho Calero.*

26 X. S. Braulio.
1930. *Pacto de Lestrove.*

27 V. S. Ruperto.

28 S. S. Octavio.
1809. *Os exércitos de Morillo e Cachamuiña liberan Vigo dos Franceses.*
1966. *Morre en Lalín o astrónomo Ramón M^o Aller.*

29 D. S. Gladys.
 Cambio horario (Adiantarase o reloxo 1h)

30 L. S. Artemio.

31 M. Ss. Benxamin; Balbina.
1901. *Nace en Pontearreas o escritor Fermín Bouza Brey.*

O TEMPO

No ceo revezarán días desanubidos con outros atolados de nubes baixas que provocarán precipitacións porén que non encherán nin o carro nin o carril. Unha masa de aire frío e con lentura se fará sentir na Comunidade o mesmo que algunha treboada aillada. Malia ao ir do mes o ranfeño das ras nos corgos e os axirios dos paxaros nos anuncian que o agro volve avivecer despois do longo sono da invernia. O vento do norte e nordeste o mar será de fondo.

"En abril toca as huchas como un tamboril"

"En abril froles mil, peixes mil, auga mil"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	Temperatura media das máximas (°C)	Temperatura media das mínimas (°C)	Temperatura media do mes (°C)	Días de choiva	Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2019)	17,03	5,90	11,50	15	115,10
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2019)	14,63	6,02	9,93	17	260,44
Lugo	Campus Lugo (2000-2019)	16,60	5,01	10,29	14	136,94
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2019)	15,70	8,70	12,10	14	63,40
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2019)	16,40	5,60	10,20	16	148,20
	Ourense-Ciencias (2005-2019)	19,50	6,30	12,30	14	145,70
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2019)	16,10	3,40	9,40	15	153,30
	Corón-V. de Arousa (2002-2019)	16,30	9,80	13,00	16	202,30

1 M. S. Hugo.
1188. Inauguración do "Pórtico da Gloria" da Catedral de Santiago.
1844. Comeza en Lugo a "Revolución Progresista Galega".
1917. Sae á rúa o xornal *El Ideal Gallego*.

2 X. Ss. Xandra; Francisco de Paula.

3 V. S. Ricardo.
1841. Nace en Santiago o escultor Isidoro Brocos.

4 S. S. Isidoro.
1284. Morte de Afonso X o Sabio, creador das Cantigas de Santa María.

5 D. Domingo de Ramos.
S. Vicente Ferrer.
1889. Nace en Lugo o pintor Jesús Rodríguez Corredoira.
1896. Nace en Ourense o galeguista Ben-Cho-Shey.
1897. Morre na Coruña Francisco de la Iglesia, autor da letra da famosa Alborada de Pascual Veiga.
1902. Nace en Pontevedra o pintor Arturo Souto.
1979. Morre na Coruña Luís Seoane.
1926. Xoaquín Loriga inicia o voo Madrid-Manila.

6 L. S. Edith.

7 M. S. Xoán Bautista da Salle.
1963. Créase a Fundación Penzol en Vigo.

8 M. S. Constanza.

Lúa Chea

9 X. Xoves Santo.
S. Demetrio.
1842. Nace o compositor Pascual Veiga en Mondoñedo, autor do Himno Galego.

10 V. Venres Santo.
S. Ezequiel.
1874. Nace na Coruña o pintor Francisco Lloréns.
1976. Morre en Ourense Ramón Otero Pedrayo.

11 S. Sábado de Gloria.
S. Estanislao.

12 D. Domingo de Pascoa.
Ss. Arnaldo; Xulio.
1888. O químico Antonio Casares e Rodrigo falece en Compostela.

13 L. Ss. Martiño; Aída.
1840. Nace en Lugo Juan Montes Capón, un dos mellores músicos galegos de todos os tempos.

14 M. S. Máximo.

15 M. S. Crescente.

Cuarto Minguante

16 X. S. Flavio.

17 V. Ss. Leopoldo; Aniceto.

18 S. S. Vladimír.
1978. Constitúese a Xunta de Galicia.

19 D. Domingo de Quasimodo - As Pascuiñas.
S. Enma.

20 L. S. Edgardo.

21 M. S. Anselmo.

22 M. Ss. Karina; Señoriña.

23 X. S. Xurxo.

Lúa Nova

24 V. S. Fidel.

25 S. S. Marcos.
1734. Nace na Coruña José Andrés Cornide Saavedra.
1974. Revolución dos Caraveis en Portugal.

26 D. Ss. Cleto; Marcelino.
1846. Mártires de Carral: fusilamento do coronel Solís e os seus compañeiros do alzamento contra o goberno absolutista de Narváez.

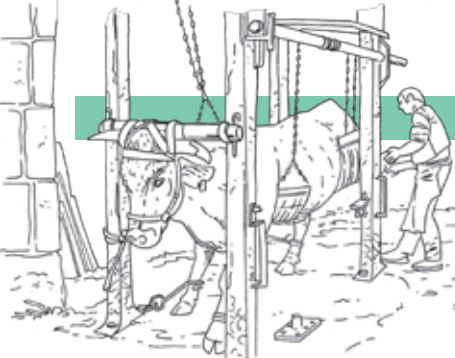
27 L. Ss. Zita; Toribio de Mogrovejo.

28 M. S. Valeria.

29 M. S. Catarina de Siena.

30 X. Ss. Amador; Pío V.
1963. Falece en Ourense Vicente Risco.

Cuarto Crescente

Maio

O TEMPO

A presenza de aire frío nas capas altas da atmósfera dará lugar a chubascos máis ou menos xeneralizados. Algún días poderán ser de carácter

treboento aínda que moi aillados uns dos outros por todo o territorio. Porén o ambiente por mor da entrada de aire morno do sur o tempo trocará a calmizo con ceos desanuabiados e claros en xeral como corresponde a un mes tan florido. Este tempero deben de aproveitar os labregos e labregas para facer as sementeiras do millo e fabas entre outras. O vento soprará forte no litoral e floxo no interior e o mar encrechado pola mañá e marexada pola tarde.

"Maio pardo San Xoan craro"
"En maio xa poderás tirar o saio"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	Temperatura media das máximas (°C)	Temperatura media das mínimas (°C)	Temperatura media do mes (°C)	Días de choiva	Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2019)	20,66	7,42	14,57	8	48,01
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2019)	19,05	9,02	13,77	7	88,24
Lugo	Campus Lugo (2000-2019)	21,16	7,14	13,82	5	30,72
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2019)	17,30	9,90	13,90	7	65,80
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2019)	22,10	8,30	14,90	5	19,20
	Ourense-Ciencias (2005-2019)	25,60	8,90	17,20	3	13,60
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2019)	21,20	5,20	13,50	5	30,60
	Corón-V. de Arousa (2002-2019)	19,90	12,10	15,90	5	40,60

1 V. S. Xosé Obreiro.
1880. Nace a primeira publicación periódica de Galicia: *El Catón Compostelano*.

2 S. Ss. Anastasio; Boris.
1988. Morte do escritor Ben-Cho-Shey en Madrid.

3 D. S. Santa Cruz.

4 L. S. Filipe e Santiago.
1907. Fúndase o *Centro Gallego de Bos Aires*.

5 M. S. Xudit.

6 M. S. Eleordo.

7 X. S. Domitila.

○
Lúa Chea

8 V. S. Segundo.

9 S. S. Isaias.

10 D. S. Antonio/a.

11 L. S. Estela.

12 M. Ss. Pancrácio; Nereo.

13 M. Nosa Señora de Fátima.

14 X. S. Matías.
● **1589.** O pirata Drake asedia a cidade da Coruña.
Cuarto Minguante

15 V. S. Isidro.

16 S. Ss. Honorato; Eufrazio.
1984. Constitúese a *Asociación de Funcionarios para a Normalización Lingüística*.

17 D. S. Pascual Bailón.
1833. Nace Manuel Murguía en Arteixo.
1863. *Editase en Vigo a primeira edición de Cantares Gallegos de Rosalía de Castro.*
1963. A *Real Academia Galega* institúe o *Día das Letras Galegas*.

18 L. Ss. Enriqueta; Corina.
1916. Créase na Coruña as Irmandades dos Amigos da Fala.
1970. Fúndase o *Museo Masíde de Arte Contemporánea en Sada*.

19 M. Ss. Yvo; Yvone.

20 M. S. Bernardino de Siena.

21 X. **Ascensión do señor.**
Ss. Constantino; Trocado.

22 V. Ss. Rita; Quiteria.

●
Lúa Nova

23 S. S. Desiderio.

24 D. Ss. Marta Auxiliadora; Susana.

25 L. Ss. Beda; Gregorio.

26 M. S. Mariana.
1898. Nace en *Soutelo de Montes Avelino Cachafeiro Bugallo*, considerado o mellor gaitero de Galicia.

27 M. Ss. Emilio; Agostiño de Cantorbery.

28 X. S. Xermán.

29 V. Ss. Maximiano; Hilda.

30 S. Ss. Fernando / Hernán; Xoana de Arco; Lorena.

●
Cuarto Crecente

31 D. **Domingo de Pentecostés.**
S. Visitación.
1915. Nace Ramón Piñeira na Láncaa.

O TEMPO

Omes se presentará cun cariz velaño por mor dunhas solleiras moderadas e esquifas nubes como anuncio dun tempo claro e tranquilo. Aínda que na maioría dos días predomine esta situación de tempo enxoiro non se desbota algunha treboada forte na alta montaña, así como no litoral chuvias como consecuencia da entrada de aire do atlántico porén en cantidade que non faga valer o refrán de “auga por San Xoan tolle o viño e non dá pan”. O vento soprara variábel e o mar será de fondo do oeste.

*“En San Xoán xa hai tres días de cardar o lan”
“En San Xoán aínda deixa o día para cardar a lan”*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	Temperatura media das máximas (°C)	Temperatura media das mínimas (°C)	Temperatura media do mes (°C)	Días de choiva	Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2019)	20,51	10,00	15,49	14	76,26
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2019)	18,59	9,89	14,05	10	151,03
Lugo	Campus Lugo (2000-2019)	21,85	10,33	15,51	7	46,73
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2019)	18,80	13,10	16,00	13	64,20
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2019)	22,20	10,20	15,40	5	40,30
	Ourense-Ciencias (2005-2019)	24,80	11,50	18,00	7	48,80
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2019)	20,20	7,50	14,10	7	43,90
	Corón-V. de Arousa (2002-2019)	19,20	13,30	16,50	9	63,60

1 L. Ss. Xustino; Pedro Vázquez.
1910. Nace Luís Seoane en Bos Aires.

2 M. Ss. Marcelino; Erasmo.

3 M. S. Maximiliano.
1876. Nace en Cambados Ramón Cabanillas.
1903. Nace Alexandre Bóveda en Ourense.

4 X. S. Frida.

5 V. Ss. Bonifacio; Salvador.

Lúa Chea

6 S. S. Noberto.

7 D. **Santísima Trinidad.**
S. Clodio.
1809. Batalla de Pontesampaio contra as tropas francesas de Ney na que interveu tamén o “Batallón Literario de Santiago”.

8 L. S. Armando.

9 M. S. Efrén.

10 M. S. Paulina.
1909. Nace o poeta Aquilino Iglesias Alvariño en Abadín.
1958. Falece o pintor Carlos Maside en Compostela.

11 X. **Santísimo Corpus Christi.**
Ss. Bernabeu; Trinidad.

12 V. S. Onofre.
1874. Nace en Vigo o músico e escritor Teodosio Vesteiro Torres.

13 S. S. Antón.

Cuarto Minguante

14 D. S. Eliseo.
1987. Publícase o primeiro número do “Atlántico Diario”.

15 L. Ss. Leonidas, Manuela.

16 M. S. Aurelio.

17 M. S. Ismael.

18 X. S. Salomón.

19 V. S. Romualdo.

20 S. S. Florentino.

21 D. Ss. Raúl; Rodolfo; Luís Gonzaga.

Lúa Nova

22 L. Ss. Paulino de Nola; Tomé Moro.

23 M. S. Marcial.

24 M. S. Xoán Bautista.
1891. Xogos Florais do Idioma Galego en Tui, con intervencións de Murguía, Brañas e o bispo Laga González.

25 X. Ss. Guillermo; Tramunda.

26 V. Ss. Paio; Xoán Tersón.

27 S. S. Cirilo.

28 D. S. Ireneo.
1936. Aprobación en plebiscito do Estatuto de Autonomía de Galicia.

Cuarto Crecente

29 L. S. Pedro e Pulo.

30 M. S. Adolfo.

O TEMPO

Aínda que o vento do nordeste traerá certa lentura, nubes baixas e brétemas no litoral. Os días serán de importante calor, mesmo chegarán a ser abafantes como corresponde a época do ano, sobre todo en zonas do interior e menos pola influencia do mar no litoral. Non se desbotan as treboadas típicas do verán que de súpeto se poden presentar con chispas raios e centellas non faltando as saraíbadas que aumentarán a intensa fogaxe. Malia a entrada dun estarabouzado vento nordés refrescara o ambiente. O vento predominante do sur e no mar marexadilla.

"Pola Santas Mariña, pousa a sacha e colle o fuciño"
"Polo Santiago sulfata"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	Temperatura media das máximas (°C)	Temperatura media das mínimas (°C)	Temperatura media do mes (°C)	Días de choiva	Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2019)	25,00	13,56	19,30	5	15,91
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2019)	22,48	13,42	17,53	3	21,91
Lugo	Campus Lugo (2000-2019)	26,34	13,65	19,09	3	30,19
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2019)	22,00	15,90	19,00	6	21,20
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2019)	28,10	13,80	19,80	3	11,10
	Ourense-Ciencias (2005-2019)	31,20	15,80	22,70	2	28,20
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2019)	25,90	11,20	18,40	5	26,00
	Corón-V. de Arousa (2002-2019)	23,30	16,70	19,70	4	21,30

1 M. S. Ester.
1824. Nace en Vigo o mariño Méndez Núñez.
1920. Morre na Habana Ramón Armada, fundador de A Gaita Galega, a primeira publicación en galego na América.

2 X. S. Gloria.
1861. Celébranse na Coruña os 1os Xuegos Florales de Galicia. As súas creacións literarias serán publicados no libro *Álbum de la Caridad* en 1862.

3 V. S. Tomé.
1528. Constitúese en Compostela o Reino de Galicia.

4 S. Ss. Sabela; Eliana; Liliana.

5 D. Ss. Antón-María; Berta.

Lúa Chea

6 L. S. María Goretti.

7 M. S. Fermín.

8 M. S. Uxío.
1923. Anxel Casal promove a creación das Escolas do Ensino Galego, ofrecidas polas Irmandades da Fala.
1983. Fúndase o Consello da Cultura Galega.

9 X. S. Verónica.

10 V. Ss. Elías; Xoán Xacobo Fernández.

11 S. S. Bieito.

12 D. S. Filomena.
1900. Nace en Rianxo o poeta Manuel Antonio.
1906. Morre o compositor galego Pascual Veiga, autor do Himno de Galicia ou a Alborada Gallega.

13 L. Ss. Henrique; Xoel.

14 M. S. Camilo de Leis.

15 M. Ss. Boaventura; Xulio.
1885. Morre Rosalía de Castro en Padrón.

16 X. S. Carme.

17 V. S. Carolina.

18 S. S. Federico.

19 D. S. Arsenio.
1989. Morre o etnógrafo e historiador Xaquín Lorenzo (Xocas).

20 L. Ss. Mariña; Xosé Mª Díaz.
1979. Apróbase o decreto polo que o galego pasa a formar parte do sistema educativo galego.

21 M. S. Daniel.

22 M. S. María Madalena.

23 X. S. Brixida.

24 V. S. Cristina.
1985. Primeira emisión da Televisión de Galicia.
1967. Morre o galeguista Lois Peña Novo.

25 S. Santiago Apóstolo.
813. Descuberta a tumba do apóstolo Santiago polo bispo de Iria Teodomiro.
1965. O xesuita Xaime Seixas celebra en Compostela a primeira misa en galego.

26 D. Ss. Xoaquín; Ana.

27 L. S. Natalia.

Quarto Crecente

28 M. S. Celso.

29 M. S. Marta.

30 X. S. Abdón e Senén.
1881. Nace en Vigo o xornal *La Propaganda*, creado por Ricardo Mella para a defensa e ilustración da clase obreira.

31 V. S. Ignacio de Loyola.

Agosto

O TEMPO

Ao ir do mes o vento cá-lido do sur dará lugar a unha calor que acadará momentos que poderá ser abafante. Isto provocará en certos días nas zona costeiras intensas bré temas. Seguirán as treboadas ameazantes como no mes anterior. A entrada de aire fresco dulcificará no medio do mes o ambiente aínda que non será de moita duración predominando a calor do encete do mes. Non se agarda a presenza de chuva nen sequera flebel, aínda que o tempo en calquera época do ano nos pode sorprenden. Os vento apenas terá intensidade e o mar permanecerá calmo.

*"Agosto ten a culpa e setembro leva a froita"
"Anga de agosto e polvo de abril fan tocar as huchas coma un tamboril"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	Temperatura media das máximas (°C)	Temperatura media das mínimas (°C)	Temperatura media do mes (°C)	Días de choiva	Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2019)	25,47	12,81	18,95	5	37,43
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2019)	22,76	13,23	17,50	5	86,59
Lugo	Campus Lugo (2000-2019)	26,73	13,35	19,09	5	19,57
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2019)	23,50	16,20	19,70	4	48,00
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2019)	27,50	13,70	19,40	5	24,50
	Ourense-Ciencias (2005-2019)	30,80	15,00	22,20	4	21,50
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2019)	25,30	10,70	17,80	4	27,20
	Corón-V. de Arousa (2002-2019)	23,20	16,30	19,60	3	55,50

1 S. S. Alfonso María de Ligorio. **1878.** Sae á rúa o primeiro número do xornal *El Correo Gallego*.

2 D. S. Eusebio.

3 L. S. Lidia.

○
Lúa Chea

4 M. S. Xoán María Vianney.

5 M. Ss. Osvaldo; Neves.

6 X. Transfiguración do Noso Señor.

7 V. Ss. Sixto; Caetano.

8 S. S. Domingos de Guzmán.

9 D. S. Xusto.

10 L. S. Lourenzo.

11 M. S. Clara de Asís. **1903.** Nace en Lugo o escritor Ánxel Fole.
○
Cuarto Minguante

12 M. S. Laura.

13 X. S. Víctor.

14 V. S. Alfredo.

15 S. Asunción da Virxe María.

16 D. Ss. Roque; Xema.

17 L. S. Xacinto. **1908.** Sae á rúa o primeiro número de *El Progreso de Lugo*. **1936.** Alexandre Bóveda é fusilado na Caíra (Pontevedra).

18 M. Ss. Helena, Leticia.

19 M. S. Mariano.

●
Lúa Nova

20 X. S. Bernardo.

21 V. S. Pío X.

22 S. S. María Raíña.

23 D. S. Rosa de Lima.

24 L. S. Bartolomeu.

25 M. Ss. Luís (rei); Xosé Calasanz; Pedro Vázquez.

○
Cuarto Crecente

26 M. Ss. Tareixa de Xesús; César. **1990.** Morre o galeguista Ramón Piñeiro.

27 X. S. Mónica.

28 V. S. Agostiño.

29 S. Ss. Xoán Bautista; Sabina.

30 D. Ss. Donato; Ero. **1879.** Créase o Centro Gallego de Montevideo.

31 L. S. Ramón. **1979.** Morre en Vigo o escritor Celso Emilio Ferreiro.

Setembro

O TEMPO

Os ceos se presentarán pouco nubosos en xeral aínda que algún banco de brétema se fará notar no interior. Os días serán desanubidos e sasegados poderán aparecer algunha xeadada e orballo porén de escasa intensidade ao lumbriar o día. Contra final de mes a presenza de nubes baixas quizás poidan traer chuvias porén de carácter velaiño. O vento será forte do norte con máis forza no litoral. No mar de forte marexada a mar de fondo.

*"Despois que pase o San Miguel xa pode ir aos figos quen quixer"
"Polo San Miguel os figos son mel"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	Temperatura media das máximas (°C)	Temperatura media das mínimas (°C)	Temperatura media do mes (°C)	Días de choiva	Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2019)	24,68	11,27	17,76	9	37,67
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2019)	21,93	12,42	16,48	8	118,85
Lugo	Campus Lugo (2000-2019)	24,20	11,77	16,99	4	22,27
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2019)	21,60	14,80	18,00	9	51,60
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2019)	24,80	11,70	17,30	3	19,80
	Ourense-Ciencias (2005-2019)	28,60	13,00	19,60	3	23,30
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2019)	23,90	8,90	16,10	4	37,20
	Corón-V. de Arousa (2002-2019)	22,50	15,80	18,70	7	60,80

1 M. S. Arturo.

2 M. S. Moisés.

Lúa Chea

3 X. S. Gregorio Magno.

4 V. S. Irma.
1906. Morre o poeta Valentín Lamas Carvajal.

5 S. S. Victorino.

6 D. Ss. Eva; Evelyne.

7 L. S. Rexina.

8 M. **Natividade da Virxe.**
1897. Nace en Ourense o escritor Eduardo Blanco Amor.

9 M. Ss. Serxio e Omar; Remedios.

10 X. Ss. Nicolás de Tolentino; Adalberto; Pedro de Mezonzo.

Cuarto Minguante

11 V. Ss. Orlando; Roldán.

12 S. S. María.

13 D. S. Xoán Crisóstomo.
1898. Morre en Pontevedra o galeguista Ramón Martínez López.

14 L. S. Imelda.

15 M. **Nosa Señora das Dores.**
1851. Nace en Celanova o escritor Cúrsos Enriquez.

16 M. S. Cibrán.

17 X. S. Roberto.

Lúa Nova

18 V. S. Xosé de Cupertino.

19 S. S. Xenaro.

20 D. S. Amelia.

21 L. S. Mateu.

22 M. S. Mauricio.

23 M. Ss. Lino e Tegra.
1895. Nace en Lalín o aviador Xoaquín Loriga, o primeiro da aviación en Galicia.

24 X. Nosa Señora do Carme.

Cuarto Crecente

25 V. S. Aurelio.
1110. Afonso Raimúndez é proclamado rei de Galicia polo arcebispo Xelmírez.

26 S. Ss. Cosme e Damián.

27 D. S. Vicente de Paúl.

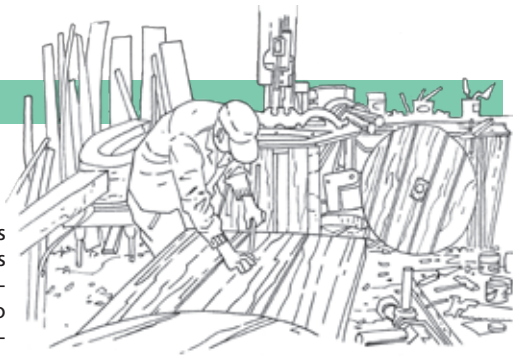
28 L. S. Wenceslao.

29 M. Ss. Miguel; Gabriel e Rafael.

30 M. S. Xerónimo.

Outubro

O TEMPO

Neste mes teremos por un lado días solleiros moi apaciébeis, que dará xenio gozar, por outro vento fresco e vivo do noroeste, orbañadas de mana e bancos de pretema. Nos curutos dos montes comece a axexar a neve ademais dos días tan pequenos nos farán ver que o inverno está ao axexo ao ir destemplando o ambiente, malia os esforzos dalgunha rabena bonanza que gurará para manter o bo tempo. O vento será frouxo do norte e moderado no litoral atlántico. No mar de marexada a encrechada.

"Polo San Clemente erguer a man da semente"
"Outono enxoiro, Nadal vento moito ou pouco"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	Temperatura media das máximas (°C)	Temperatura media das mínimas (°C)	Temperatura media do mes (°C)	Días de choiva	Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2019)	20,73	7,78	13,95	12	122,70
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2019)	18,62	9,12	13,26	13	282,44
Lugo	Campus Lugo (2000-2019)	19,57	7,81	12,72	10	144,76
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2019)	18,20	10,7	14,40	12	134,10
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2019)	19,10	8,80	13,40	10	87,00
	Ourense-Ciencias (2005-2019)	22,90	8,60	14,80	9	64,80
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2019)	18,90	5,10	11,60	10	129,80
	Corón-V. de Arousa (2002-2019)	19,60	12,20	15,50	11	140,80

1 X. S. Tareixa do Neno Xesús.
 1884. O escritor Vicente Risco nace en Ourense.

Lúa Chea

2 V. S. Anxos Custodios.
 1881. Nace en Viveiro o galeguista Antón Vilar Ponte.

3 S. S. Xerardo.
 1914. Nace en Silleda Ramón De Valenzuela.

4 D. S. Francisco de Asís.

5 L. Ss. Flor; Froilán.

6 M. S. Bruno.
 1923. Morre Andrés Martínez Salazar, transcribui a Crónica Troyana.

7 M. Nosa Señora do Rosario.

8 X. Nosa Señora de Begonia.
 1676. Fr. Benito Jerónimo Feijoo nace en Casdemiro (Pereiro de Aguiar).

9 V. S. Dionisio.

10 S. S. Francisco de Borja.
 1974. Creación do Museo do Traxe Galego.

Cuarto Minguante

11 D. S. Soidade.

12 L. Nosa Señora do Pilar.

13 M. S. Eduardo.

14 M. S. Calisto.

15 X. S. Tareixa de Ávila.
 1702. Entra na ría de Vigo a escuadra que transporta 108 millóns de pezas de ouro e prata, o famoso tesouro de Rande.

16 V. S. Eduvixes.
 1881. O músico Marcial De Adalid morre na Coruña.

Lúa Nova

17 S. S. Margarida Mª de Alacoque.

18 D. S. Lucas.

19 L. Ss. Paulo da Cruz; Renato.
 1869. Nace en Mondoñedo o escritor Noriega Varela.

20 M. S. Irene.
 1929. O compositor Reveriano Soutullo estrea o pasodobre Pontareas.

21 M. S. Úrsula.
 1886. Nace o filósofo Xoán Vicente Viqueira.

22 X. S. Sara.

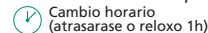
23 V. S. Remigio.
 1923. Fundación do Seminario De Estudos Galegos.

Cuarto Crecente

24 S. Ss. Antón Mª Claret; Paderna.

25 D. S. Olga.
 1854. Nace en Mondoñedo Manuel Leiras Pulpeiro.

Cambio horario (atrasarase o reloxo 1h)

26 L. S. Darío.

27 M. S. Gustavo.

28 M. Ss. Simón; Xudas.

29 X. S. Narciso.
 1977. Inauguración do Museo Do Pobo Galego.

30 V. S. Alonso.
 1920. Aparece o primeiro número en Ourense da revista "NÓS"

31 S. S. Lucía.

Lúa Chea

O TEMPO

Este mes dara comezo con predominio de chubascos no litoral que serán persistentes con treboadas que non obstante no interior serán menos intensas. A estos días de ceos atoadados poderán seguir outros desanubiados porén que farán que as xeadas se fagan sentir ao mecer. Polo xeral o vento frío do norte fará que o tempo non invite a sair das casas. As nevadas xa non só acadaran aos cumios dos montes senón que chegarán tamén as súas abas. Aínda que coma sempre a chegada puntual do veraniño de San Martiño nos vai albendrar deste tempo con tan pouco achego. O vento do oeste, forte ao norte e litoral atlántico con refachos moi fortes porén moi frío o mar de fondo do noroeste.

*"Polo San Martiño nin fabas nin liño"
"No San Martiño remonta cada día un ferradiño"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	Temperatura media das máximas (°C)	Temperatura media das mínimas (°C)	Temperatura media do mes (°C)	Días de choiva	Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2019)	15,70	7,13	11,21	19	228,73
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2019)	13,13	6,98	9,89	20	607,31
Lugo	Campus Lugo (2000-2019)	13,70	5,23	8,93	19	158,71
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2019)	16,00	9,60	12,70	11	109,10
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2019)	12,50	6,50	9,20	17	190,10
	Ourense-Ciencias (2005-2019)	15,90	6,90	10,60	17	168,00
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2019)	12,90	5,00	9,00	20	242,40
	Corón-V. de Arousa (2002-2019)	15,40	10,30	12,80	20	276,70

1 D. **Todos os Santos.**
1567. Nace en Baiona Diego Sarmiento De Acuña, Conde de Gondomar.
1849. Nace en Ourense o escritor Valentín Lamas Carvajal.

2 L. Todos os Fieis Defuntos.

3 M. S. Martiño de Porres.
1853. Sae á rúa o primeiro número de Faro De Vigo.

4 M. S. Carlos Borromeo.

5 X. S. Silvia.

6 V. S. Leonardo.

7 S. Ernesto.

8 D. S. Ninfa.

Cuarto Minguante

9 L. S. Teodoro.
1959. Nace en Cambados o escritor Ramón Cabanillas.

10 M. S. León Magno.

11 M. S. Martiño de Tours.

12 X. S. Cristián.

13 V. S. Diego.
2002. Afundimento do petroleiro Prestige fronte ás costas galegas.

14 S. S. Humberto.
1738. Nace en Noia o escultor Xosé Ferreiro.
1886. Nace en Ourense o investigador Florentino López Cuevillas.
1916. Sae á rúa o primeiro número da publicación galeguista "A Nosa Terra".

15 D. S. Alberte Magno.
1944. Créase en Montevideo o Consello De Galiza.

Lúa Nova

16 L. Ss. Margarida; Xertrude.
1877. Nace en Ourense o músico Francisco Santalices.

17 M. S. Sabela de Hungría.
1918. 1ª Asemblea en Lugo das Irmandades Da Fala.

18 M. S. Elsa.

19 X. Ss. André; Avelino.

20 V. S. Edmundo.

21 S. S. Presentación da Virxe.

22 D. Ss. Cecidia; Xoán de Pontevedra.

Cuarto Crecente

23 L. S. Clemente.
1879. Reunión de creación do Centro Galego Na Habana.

24 M. S. Flora.

25 M. S. Catarina Labouré.

26 X. S. Delfina.

27 V. Ss. Virxilio; Facundo; Primitivo.

28 S. S. Branca.

29 D Primeiro Domingo do Advento.
S. Saturnino.

30 L. S. André.
1232. Consagración da Catedral De Tui.
1833. As sete Provincias Galegas do antigo reino de Galicia pasan a ser as catro actuais.

Lúa Chea

Nadal

O TEMPO

Ao longo do mes os ceos estarán cubertos con brétemas e bancos de parrumeira sobre todo nas zonas altas. As chuvias aparecerán espalladas por determinados bisbarras da Comunidade podendo acadar en algunhas zonas certa intensidade que farán que os ríos saian dos seus baltróns asulagando as leiras que teñen a unha e outra banda. O cariz do tempo será de xeadas e orballos moi fortes nos encetes dos días. E a neve xa ira enchendo os camiños e as congostras, polo que serán tempos no rural para o labrego de "leña e durme". O ventos alporizados no litoral norte e o estado do mar de marexada a mar grosa.

*"O que queira ter unha boa allada que o plante no nadal"
"Po en Nadal e lama en agosto, fame no rostro"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	Temperatura media das máximas (°C)	Temperatura media das mínimas (°C)	Temperatura media do mes (°C)	Días de choiva	Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2019)	15,41	6,35	10,61	12	83,12
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2019)	12,98	7,09	9,84	18	381,62
Lugo	Campus Lugo (2000-2019)	12,89	4,51	8,09	10	89,92
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2019)	15,60	9,20	12,30	9	52,50
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2019)	12,60	6,40	9,10	9	74,50
	Ourense-Ciencias (2005-2019)	14,10	5,70	9,30	9	86,30
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2019)	13,90	4,20	8,60	11	112,50
	Corón-V. de Arousa (2002-2019)	14,90	9,80	12,20	14	168,20

1 M. S. Florencia.
1979. O escritor Eduardo Blanco Amor morre en Vigo.

2 M. S. Viviana.

3 X. S. Francisco Xabier.

4 V. Ss. Xoán Damaceno; Bárbara.
1967. Fundación de Edicións Do Castro.

5 S. S. Ada.

6 D. S. Nicolás.
1931. Fundación en Pontevedra do Partido Galeguista.

7 L. S. Ambrosio.

8 M. Inmaculada Concepción.

Cuarto Minguante

9 M. S. Jéssica.
1617. Cangas foi saqueada polos turcos.

10 X. Nosa Señora de Loreto. S. Eulalia.

11 V. S. Dámaso.

12 S. Nosa Señora de Guadalupe.
1925. O Pazo de Castrelos é doado a Vigo por Quiñones de León.

13 D. S. Lucía.

14 L. S. Xoán da Cruz.

Lúa Nova
1895. Nace en Betanzos o músico José Rodríguez Arriola.

15 M. S. Reinaldo.

16 M. S. Alicia.
1811. Nace en Pontevedra o escritor Xoán Manuel Pintos.
1884. Nace en Vilanova de Arousa o escritor Julio Camba.

17 X. S. Lázaro.
1900. Nace en Laxe o investigador e xeólogo Isidro Parga Pondal.
1932. Redacción do 1º Estatuto de Galicia.

18 V. S. Sonia.
1895. Nace en Lugo o escritor Luís Pimentel.

19 S. S. Urbano.
1981. Constitución do Parlamento De Galicia.

20 D. Ss. Abrahán; Isaac; Xacobe.
1907. O Himno Galego estréase no Gran Teatro da Habana.

21 L. Ss. Pedro Canisio; Aldara.
1121. Entrega de Dona Urraca a Xelmírez das Torres do Oeste.
1980. Referendo do Estatuto De Autonomía.

22 M. S. Fabiola.

Cuarto Crecente
1884. Nace en Ourense o escritor Antón Losada Diéguez.
1896. Primeira proba da luz eléctrica en Vigo.
1911. Nace en Mondoñedo Álvaro Cunqueiro.

23 M. S. Victoria.
1973. Morre en Vigo o pintor Urbano Lugrís.

24 X. S. Adela.

25 V. Natividade do Noso Señor. Noel; Noelia.

26 S. S. Estevo.

27 D. S. Xoán.

28 L. S. Santos Inocentes.

29 M. Ss. Tomé Becket; David.

30 M. S. Roxelio.

Lúa Chea

31 X. S. Silvestre; Fránquila.

Ampligo® 150ZC

¿quere o control?

Ampligo® 150ZC

dobre eficacia en acción
para o control de lepidópteros no millo

56

syngenta.

Guieiro de herbas medicinais

Carrasca uces, breixo ou carroucha (*Erica cinerea* L.)
Cast. Brezo.

Descrición

É un arbusto de talle baixo cunha altura que varía entre 15 e 75 cm, coas follas finas en forma de agulla, de 4 a 7 mm de longo e verticiladas por tres. As poliañas, rexas e pardas, áchanse cubertas por unha vilosidade de cor cincenta.

Medra en solos descalcificados (planta calcífoba) e non excesivamente húmidos. Forma parte de distintos tipos de uceiras e matogueiras de talle baixo. É unha planta frecuente en Galicia onde se desenvolve sobre solos acedos (silíceos) de pouca a mediana profundidade, mesturada con outras carrouchas, toxos e uces. Atópase desde o nivel do mar até os 100–1100 m en zonas con clima de subhúmido a hiperhúmido.

Propiedades e indicacións

As inflorescencias son antidiarreicas e están indicadas contra as afeccións renais e das vías urinarias, grazas á súa riqueza en taninos e flavonoides.

A erica úsase principalmente como un poderoso antiséptico e diurético natural pois desinfecta o tracto urinario, ao mesmo tempo que aumenta a produción de ouriños.

Empregase eficazmente na cistite e na inflamación da vexiga, así como padecemento de cálculos renais.

Utilízase tamén no caso de agrandamento da próstata, para aliviar algúns trastornos gastrointestinais e inclusive acougar a dor producida por cólicos

É moi útil tamén en caso de padecer problemas hepáticos, respiratorios e mesmo é moi boa para combater o insomnio.

Preparación e emprego

Pódese empregar a erica ou breixo en forma de decocción, agregala ao baño e inclusive preparar infusións para beber e depurar o organismo. Macerando as súas flores en alcol permitirá utilizala se se sofre reumatismo, artrite ou gota, xa que fregando as partes afectadas sentirase un alivio inmediato. Tamén se pode empregar a erica como cataplasma quente coas follas e flores. Colócase sobre as frieiras para aliviar a dor e as molestias que provocan.

No caso de necesitar un diurético, utilizar a erica pode ser unha gran solución natural. Para iso deberase quentar un litro de auga e cando rompa a ferver, colocarse unha presada de ramas florecidas. Déixase ferver durante uns 10 minutos e filtrase. Bébese unha cunca desta infusión despois de cada comida.

57

Leitería mexacán, leitaruga (*Taraxacum officinale*)
Cast. Diente de León.

Descrición

Esta planta perenne, con raíz primaria longa e roseta basal, adoita alcanzar 40 cm de altura. Ten follas alternas lanceoladas cunha nervadura central, sen pecíolo diferenciado, pinnatipartidas con lóbulos en forma triangular de marxes dentadas e agudas, ás veces presenta microvilosidades. Flores hermafroditas dunha cor amarela dourada que a fan facilmente identificable.

Propiedades e indicacións

É unha planta depurativa, indicada para purificar o organismo de elementos tóxicos. Pode actuar no fígado, riles e a vesícula biliar, e co seu efecto diurético evita a aparición de pedras nos riles. Tamén é un tónico dixestivo contra o estrinximento e a resaca de alcol. A raíz seca utilízouse como substituto da chicoria. As súas follas conteñen gran cantidade de vitamina A, C e ferro.

Preparación e emprego

A leitería pódese preparar como infusión de follas frescas: botar 2 culleres de follas picadas en ¼ de litro de auga, levar a ebulición e deixar repousar 10 minutos antes de coar.

Como infusión de raíz: botar 3 culleriñas de raíz de leitería nunha cunca de auga, levar a ebulición e deixar repousar durante 15 minutos antes de coar.

En marmelada: esta marmelada a miúdo tamén chamada mel de leitería, pola súa semellanza á textura do mel de abellas, é moi típica nalgúns zonas de Europa. A mellor época para facer a colleita das flores é en abril ou maio, e aconséllase realizalo ao mediodía.

Normalmente úsase en ensaladas. Para preparar ensaladas é mellor usar as follas novas e tenras que saen na primavera, antes da floración, xa que resultan menos amargas.

Antigamente xa se usaba a raíz da leitería para substituír o café. A mellor época para preparalo e extraer as raíces é no outono: lavar as raíces, cortar en anaquiños e deixar secar, despois torrarse no forno a 180 °C durante 20 minutos, ata se douraren, a continuación moer e preparar como o café normal.

Leiterena (*Euphorbia helioscopia* L.)
Cast. Lechetrezna.

Descrición

E. helioscopia é unha planta herbácea anual nativa de Europa, onde crece de maneira silvestre nas praderías e á beira dos camiños. Aparece raramente nalgúns lugares de América e o norte de África. Require solos lixeiros ou medios, moita luz e pouca humidade para xerminalar. Nace con frecuencia espontaneamente en terreos baldíos, chairas, ao bordo de camiños e no exterior da marxe boscosa nas rexións tépedas de Europa.

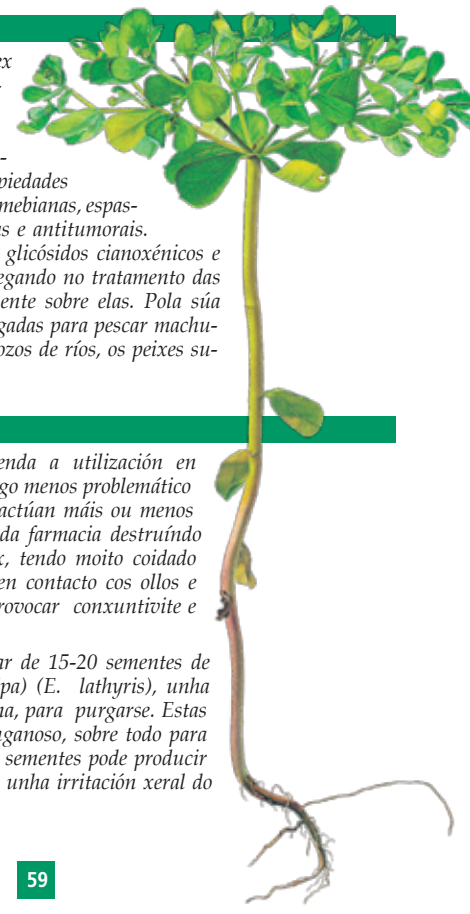
Propiedades e indicacións

Toda a planta é moi tóxica polo seu látex fortemente vesicante e irritante. Tradiionalmente foi utilizada por pastores e gandeiros para callar o leite, tanto na fabricación de queixo como de leite callado. Atribúenselle á *Euphorbia* propiedades antiinflamatorias, antiartríticas, antiamebianas, espasmolíticas, antivirais, hepatoprotectoras e antitumorais. A planta contén alcaloides, terpenos, glicósidos cianoxénicos e taninos. Como medicinal veuse empregando no tratamento das verrugas, aplicando o látex directamente sobre elas. Pola súa toxicidade para os peixes, eran empregadas para pescar machucándoas e botándoas en remansos e pozos de ríos, os peixes subían apampados á superficie.

Preparación e emprego

Pola súa toxicidade non se recomenda a utilización en medicina caseira. Quizais o seu emprego menos problemático é no uso contra as verrugas, xa que actúan máis ou menos da mesma maneira que os produtos da farmacia destruíndo a verruga. Para iso úntanse co látex, tendo moito cuidado de que o devandito látex non entre en contacto cos ollos e zonas sensibles da pel, porque pode provocar conxuntivite e irritacións da pel graves.

No século XVI recomendábase tomar de 15-20 sementes de herba rateira (herba do cuco, *escurripta*) (*E. lathyris*), unha planta do mesmo xénero que a leiterena, para purgarse. Estas sementes son doces, o cal pode ser enganoso, sobre todo para os nenos. A inxestión excesiva destas sementes pode producir ademais de purga e vómitos violentos unha irritación xeral do aparello dixestivo, intestinos etc.

ESTADOS	NO INVERNO	GROMOS	ACIOS Á VISTA	COMENZO DA ESFARNA	REMATE DA ESFARNA	GRAN DE ERVELLA	PECHE DO ACIO	NA PINTA	3 SEMANAS ANTES DA VENDIMIA
PRAGAS E ENFERMIDADES									
MILDEU		RIDOMIL GOLD MZ PEPITE	RIDOMIL GOLD MZ PEPITE OU QUADRIIS OU PERGADO F	QUADRIIS OU PERGADO F	Ampexio®		Ampexio® C	CuprantolDuo	CobreSandoz
OÍDIO	THIOVIT-JET	THIOVIT-JET	THIOVIT-JET OU TOPAS 200	TOPAS 200	Dynali®			TOPAS 200	
PODRE DA UVA						SWITCH		SWITCH OU GEORGE	SWITCH
VERMES DA UVA				KARATE ZEON+ 1,5CS OU COSTAR OU INSEGAR	KARATE ZEON+ 1,5CS OU COSTAR OU INSEGAR				KARATE ZEON+ 1,5CS OU COSTAR OU INSEGAR
NUTRICIÓN E REGULACIÓN					ISABIÓN ABOFOL	ISABIÓN ABOFOL			

No caso de ataques de "Acariosis" ou "Araña Vermella", aplicar VERTIMEC.

Outros males da viña

ÁCAROS

Case sempre se encontran nas follas. Son de tamaño moi pequeno, visible con lupa. Poden causar danos importantes á viña, producindo a caída prematura das follas e dificultando a maduración do gran con diminución do grao alcohólico, así coma o bo agostamento dos bacelos.

Debe tratarse ao comezo dos primeiros síntomas ou de forma preventiva cun produto como **Vertimec** (75 ml/hl), mollando homoxeneamente toda a follaxe.

PODRE DA UVA

Este mal ataca sempre as mellores castes do país e tamén a todas aquelas de acio pecho.

- O primeiro tratamento farase ó remata-la "Purga" con **Switch** ou **Geoxe**.
- Os outros tratamentos faranse con **Switch** antes do peche do acio e durante o pintor. Prazo de seguridade 21 días. Pode mesturarse cos produtos antimildeu. Dose 0,6-1 kg/ha.

VERME DA UVA

É un verme que no primeiro come as flores do acio e fai unhas teiñas como se fose unha araña; máis tarde fura as uvas e podrecen por esta causa. Esta praga tópanse en case que todas as viñas, uns anos máis que outros. Combátese botando **Karate Zeon** + 65-130 ml/hl.

BLACK-ROT OU PODREMIA NEGRA

Esta enfermidade ataca con virulencia a follas, bacelos e acios da vide. Produce manchas de color vermella ladrillo e cóbrese nos seu interior de pequenas pústulas negras circulares. En acios produce a desecación e engurrado dos grans.

Tratar con **Dynali** 50-65 ml/hl ou **Cuprantol Duo** a 1,5-2,5 kg/ha.

REFORZAMENTO DAS CEPAS

Os nosos viñedos son moi pouco fertilizados, por iso vanlle moi ben os tramentos cun "fertilizante foliar". Deben facerse tres ou catro aplicacións durante a época de máis medrío das gromadas e uvas.

Aplicar **Isabión** a 300 ml/hl ou **Abofol** a 100-150 g/hl. Este fertilizante pode mesturarse no momento do tratamento cos produtos indicados contra o Mildeu. A partir do pintor aplicacións con **Stimufol K** 300 g/hl favorecen a maduración da uva.

MALAS HERBAS

Para combater as malas herbas que nacen entre as cepas, na parada vexetativa da viña, pódese actuar con **Touchodwn Premium** a dose de 2-5 l/ha malas herbas anuais e de 5 a 7,5 l/ha para as vivaces.

Se o que se precisa é un desherbado duradeiro, botárase **Terafit**, herbicida de pre e postemerxencia contra malas herbas anuais de folla estreita e ancha.

Consellos para os coidados da viña

CANDO PLANTES CEPAS, procura un patrón axeitado á túa terra: nas terras soltas e secas de ladeira precisa plantas con patrón de raíz profunda; nas terras frescas de ribeira, a clase de ten que ser de raíz máis superficial. Tamén é importante que a afinidade da caste de cepa a enxertar con patrón sexa boa. Antes de mercar os patróns ou cepas enxertadas, convén asesorarse nas Oficinas Agrarias Comarcais ou na Estación de Viticultura e Enoloxía de Galicia.

GALICIA, POLA SÚA CLIMATOLOXÍA, é un país endémico de enfermidades de fungos, especialmente “Mildeu”. Os tratamentos de inverno contribúen a unha sanidade mellor das cepas.

OS LABORES FONDOS DA VIÑA deben facerse sempre na plena parada invernal, sempre antes da movida do zume.

O RISCO DE XEADAS AUMENTA nas viña con herba. No mes de abril, en que hai risco de xeadas tardías, as cepas deben ter un solo limpo de herbas. Unha aplicación de REGLONE nese mes é moi recomendable. É posible facer a aplicación con TOUCHDOWN PREMIUM, tendo en conta non mollar nin pámpanos, nin gromos nin follas.

COMEZA A SULFATAR cando vexas que hai risco; non esperes a cando sulfate o veciño ou a que cho diga alguén de fóra da túa bisbarra; as viñas de cada terra e de cada caste teñen riscos distintos; a túa experiencia de anos anteriores é a que máis vale.

NON SACHES A VIÑA CANDO está próxima a “purga” ou “esfarina”, pois un pequeno dano nas finas raíces da superficie pode ser motivo de caída de flor.

OS PRIMEIROS TRATAMENTOS ata inicio de floración con RIDOMIL GOLD MZ PEPITE. E ata o grao de ervella é axeitado facelos con AMPEXIO, PERGADO F ou QUADRI; este sulfato combate el só “Mildeu”, “Oídio”, ademais é dos indicados nos programas de “Loita Integrada”.

SE O TEMPO TEN RISCO nunca esperes máis de 12 días dun tratamento a outro, e se chove procura un escampo para tratar, pois un tratamento nestes días pode ser a salvación da colleita.

DEPOIS DA UVA “GRAN DE ERVELLA” son axeitados os tratamentos con produtos equilibrados en Cobre. CUPRANTOL DUO e un cobre axeitado a os viñedos Galegos pola súa acción funxicida dobre con dous cobres con distinta forma de actuación.

ÓS TRATAMENTOS CON O COBRE SYNGENTA* debe mesturárselle TOPAS, DYNALI ou THIOVIT JET para combater ó mesmo tempo “Mildeu” e “Oídio”.

NON ESFOLLES A VIÑA MOI CEDO nin máis da conta: esfoliar moi cedo coas uvas medrando pode facer que o sol lles produza danos; quitarlle moitas follas adultas pode mermar a formación de azucres na uva.

NON VENDIMES UVA MOLLADA e quítalle o “Podre” se o ten.

* Produto en fase de rexistro

 Carial[®] Flex

O funxicida mais versátil

 Carial[®] Top

O funxicida que vale por dous

 Ridomil[®] Gold
MZ Pepite

A tecnoloxía que marca a diferenza

syngenta[®]

A combinación perfecta para
o tratamento antimildeu das patacas

Tratamentos Das Froiteiras de Carabuña

(Pavieiras, melocotoeiros, ameixeiras e outros)
Por cada 100 litros de auga

TRATAMIENTO PREFLORACIÓN

ZZ-CUPROCOL (150 ml/hl)

LEPRA-CRIBADO

SCORE (30 ml/hl)

OÍDIO

TOPAS 200 (25 ml/hl)
ou SCORE (20-30 ml/hl)

MONILIA

SCORE (20-30 ml/hl)

PULGÓNS

KARATE ZEON + (65-130 ml/hl)
ou EVURE (10-20 ml/hl)

ÁCAROS

VERTIMEC (75 ml/hl)

OUTROS INSECTOS

(Anarria, moira da froita, cirugas
minadoras, carpocapsa, pulgóns, etc.):
KARATE ZEON + (65-130 ml/hl)

FERTILIZACIÓN FOLIAR

ISABIÓN (300 cc/hl)
ABOFOL (100 g/hl)

CLOROSE FÉRRICA

SEQUESTRENE G-100 (50-100 g/árbore)

Tratamentos a facer nas Maceiras e Pereiras

Por cada 100 litros de auga

TRATAMIENTO PREFLORACIÓN

ZZ-CUPROCOL (150 ml/hl)

MOTEADO

SCORE (15 ml/hl)

OÍDIO E FUNGOS

TOPAS 200 (25 ml/hl)

PULGÓNS

KARATE ZEON + (65-130 ml/hl)
ou EVURE (10-20 ml/hl)

VERMES OU CARPOCAPSA

KARATE ZEON + (65-130 ml/hl)
VOLIAN TARGO (50-75 ml/hl)

PSILA OU MIELETA

VERTIMEC (80-100 ml/hl)
VOLIAN TARGO (50-75 ml/hl)

Por cada 100 litros de auga

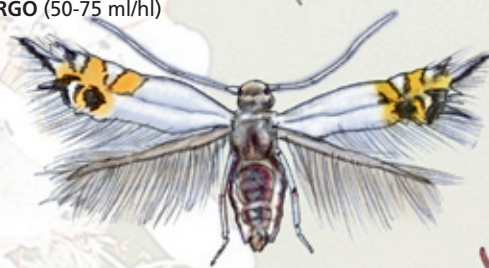
ÁCAROS

VOLIAN TARGO (50-75 ml/hl)

OUTROS INSECTOS

(minadores, tigre da pereira,
piollo de San José, etc.):

KARATE ZEON + (65-130 ml/hl)
ou
VOLIAN TARGO (50-75 ml/hl)

FERTILIZADOR FOLIAR

ISABIÓN (300 cc/hl)
ABOFOL (150 g/hl)

CLOROSE FÉRRICA

SEQUESTRENE G-100
(50-100 g/árbore) conforme porte.

Tratamentos de Invernadoiros e hortas

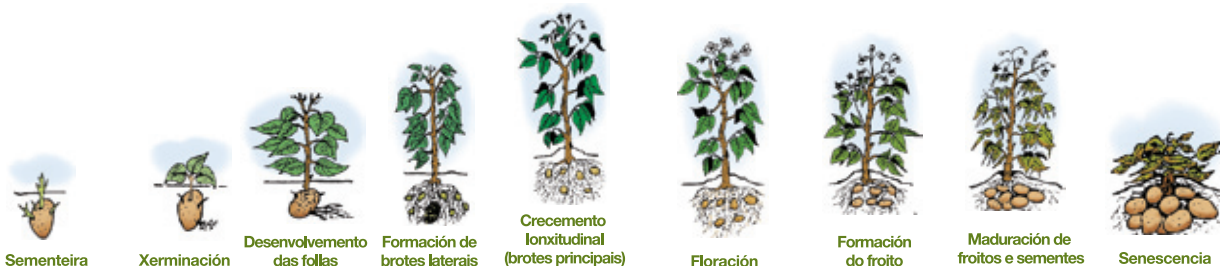
PROBLEMAS	TRATAMENTOS
VERMES da terra	FORCE 1,5 g (5 kg/ha); mesturado coa terra.
MILDEU (Tomates e outros)	CARIAL TOP (60-300 ml/hl) ou ORTIVA (80 ml/hl) ou CUPRANTOL DUO (2-2,6 kg/ha) ZZ-CUPROCOL, cando os froitos estean xa a madurar (150 ml/hl).
BOTRITE (Calquera cultivo)	SWITCH (morango, tomate, berenxena, leituga e xudía verde) 100 g/hl.
PULGÓNS (Calquera cultivo)	KARATE ZEON + (65-130 ml/hl) MINECTO ALPHA (1 l/ha) (soio invernadoiro) ou EVURE (10-20 ml/hl).
MOSCA BRANCA	MINECTO ALPHA (1 l/ha) (soio invernadoiro) EVURE (10-20 ml/hl) (10-20 ml/hl).

PROBLEMAS	TRATAMENTOS
HERBAS	ZETROLA (500-1500 ml/hl). Mata herbas de folia estreita sen danar o cultivo aínda que este se molle.
CULTIVOS CATIVOS	ISABIÓN (250 ml/hl) aplicar varias mans. Pode mesturarse cos fungicidas.
FUNGOS, en Caraveis, Rosas e outros cultivos	SCORE (30-50 ml/hl).
OÍDIO	THIOVIT-JET (400-600 g/hl) ou TOPAS 200 (25 ml/hl).
VERMES que comen froitos, flores, follas ou talos	KARATE ZEON + (65-130 ml/hl) ou AFFIRM (150 g/hl) (en invernadoiro) ou COSTAR (30-50 g/hl) ou EVURE (10-20 ml/hl).
ARAÑA VERMELLA	VERTIMEC (50-100 ml/hl).

NOTA: non mesturar Isabión con Cuprantol Duo nin ZZ-Cuprocol.

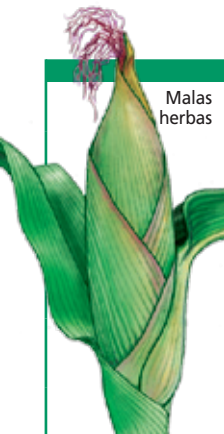

Tratamentos das Patacas

Pragas	Sementeira	Xerminación	Desenvolvemento das follas	Formación de brotes laterais	Crecemento lonxitudinal (brotes principais)	Floración	Formación do froito	Maduración de froitos e sementes	Senescencia	Observacións
Mildeu (Mera)			Ridomil Gold MZ Pepite (200 g/hl ou 2,5 kg/ha) Carial Flex (02-0,6 kg/ha)					Carial Top (0,6 l/ha) Carial Flex (02-0,6 kg/ha) Revus (400-600 ml/ha)		Tratar nos momentos de máximo crecemento do cultivo e alternar entre os produtos anteriores.
Alternaria								Carial Top (0,6 l/ha)		Tratar ao inicio dos primeiros síntomas ou de forma preventiva.
Insectos do chan	Force 1,5 G (3-5 kg/ha)									Aplicar en tratamento localizado no momento da sementeira.
Eirugas			Karate Zeon + (65-130 ml/hl)							Tratar cando se observen os primeiros danos.
Escaravello				Karate Zeon + (65-130 ml/hl) Evure (10-20 ml/hl) Ampligo (30 ml/hl)						Tratar cando se observen as primeiras larvas.
Pulgón				Karate Zeon + (65-130 ml/hl) Evure (10-20 ml/hl)						Tratar cando aparezan os primeiros pulgóns.
Malas herbas	Dual Gold (0,5-1,5 l/ha) Auros (4 l/ha) Touchdown Premium (3-6 l/ha) Arcade (4 l/ha)									Todos os herbicidas deben usarse antes da xerminación da pataca. Usar Dual Gold cando se preveva a aparición de gramíneas.
Fertilizantes			Abofol (100 g/hl)				Stimufol K (250-500 g/hl)			Complementan a acción dos fertilizantes de fondo.
Bioestimulantes					Isabión (200-300 ml/hl)					Axuda a restablecer a sanidade da pataca en casos de sarabía, xeadas, estrés, etc.

Tratamentos do millo e outros cereais

Millo

	TRATAMENTOS	OBSERVACIÓNS
Malas herbas	Lumax (4 l/ha)	Para herbas gramíneas e de folia ancha antes da nacemento do millo.
	Camix (3,75 l/ha)	Para herbas gramíneas e de folia ancha antes o pouco despois da nacemento do millo. Aplicar ata 4-8 follas do millo.
	Primextra Líquido Gold (4 l/ha)	Para herbas gramíneas e de folia ancha antes da nacemento do millo.
	Calisto 100 (0,75-1,5 l/ha) Calisto Plus (2 l/ha)	Aplíquese para control da xuncia. Controla ademais as herbas de folia ancha e dixitaria (pata de galiña).
	Elumis (1-2 l/ha)	Aplicar para controlar herbas gramíneas e folia ancha despois de nacidas. Aplicar con o millo 3-8 follas.
	Casper (400 g/ha)	Aplicar para controlar herbas de folia ancha despois de nacidas. Aplicar con o millo 3-8 follas.
Pulgóns e eirugas	Karate Zeon + (0,065 - 0,130 l/ha)	Aplicar ó inicio do ataque.
	Ampligo 150 ZC (0,3 l/ha)	Aplicar ó inicio do ataque.
Insectos chan (verme arame, vermes brancos, etc).	Force 1,5 G (3-5 kg/ha)	Aplicar localizado na liña de sementeira.

Cereais de inverno (Trigo e Cebada)

	TRATAMENTOS	OBSERVACIÓNS
Malas herbas	Auros Plus 2.0 (3 l/ha + 15 g/ha)	Controla xoio e herbas folia ancha. Aplicar desde a sementeira ata herbas en 2 follas.
	Addition (1,5-2,5 l/ha).	Control de hoja ancha y estrecha en trigo, cebada, centeno y triticale. Aplicar en pre y post del cereal.
	Axial Pro (0,75-1 l/ha). Aplicar con non máis de 300-400 l agua.	Para controlar aveia e xoio en trigo e cebada, cando están nacidas. Aplicar pleno afillamento.
	Serrate (250 g/ha).	Só en Trigo, centeo e triticale. Controla bromo, xoio, aveia e outras herbas de folia ancha.
Tratamentos funxicidas en vexetación.	Elatus Era (1 l/ha). Amistar Pack [Amistar (1l/ha) + Raster (0,75 l/ha)]	Aplicar a partir da folia bandeira.

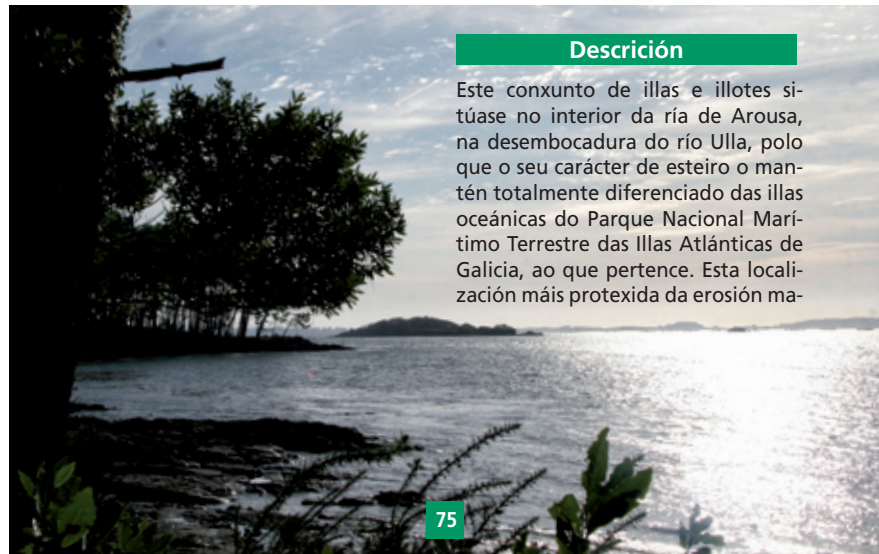
O Parque Natural Archipiélago de Cortezada

Segundo contan as crónicas, no século VI a. C., un grego chamado Eutímenes, de viaxe pola Gallaecia, chegou á actual ría de Arousa. O relato da súa viaxe quedou escrito e foi parar ás mans dun romano chamado Rufo Festo Avieno, que chegou a ser procónsul de Roma en África no século IV da nosa era. Traducido o escrito do grego ao latín, foi convertido en poema, coñecido como "*Ora marítima*". Por el sabemos que o tal Eutímenes, cando entrou na ría e a percorreu, denominouna "*Illium potamus aroeus*", que en galego significa "Curso do río Ulla entre montañas". Tamén denominou as illas "*Salicora*" (Sálvora), e no contacto da auga doce coa salgada "*Corticata*" (Cortezada).

Descrición

Este conxunto de illas e illotes sitúase no interior da ría de Arousa, na desembocadura do río Ulla, polo que o seu carácter de esteiro o mantén totalmente diferenciado das illas oceánicas do Parque Nacional Marítimo Terrestre das Illas Atlánticas de Galicia, ao que pertence. Esta localización máis protexida da erosión ma-

riña fai que os seus fondos se recubran en maior medida de áreas, historicamente aproveitadas para o cultivo de ameixa.

A illa de Cortegada ten unha superficie de 54 hectáreas de terreo practicamente chaira. A súa maior elevación é de 22 metros. Esta orografía propicia a formación de charcas e pequenas lagoas que no inverno alcanzan unha certa extensión. A súa única corrente de auga é o ínfimo regato que mana da fonte situada á beira da antiga ermida da Virxe dos Milagres. A forma da illa é case rectangular, cun prolongado saínte rochoso que se estende cara ao norte.

Clima

O clima de Cortegada correspóndese co denominado “atlántico europeo”, cunha precipitación anual media de 1.596 mm e unha temperatura media anual que rolda os 14,7 °C. A diferenza das outras illas do Parque Nacional, Cortegada perde o carácter “mediterráneo” do seu clima.

O medio físico

O substrato da illa de Cortegada está composto principalmente por xistos, que conforman as rochas máis antigas do Parque Nacional, e, en menor medida, por granitos de dúas micas. Cortegada presenta un relevo baixo con moitas praias formadas de áreas de río e planicies rochosas. O conxunto ofrece un perfil suave e protexido. Os solos da illa de Cortegada reciben periodicamente materiais sedimentarios procedentes tanto do mar coma do río.

A vexetación

Na illa de Cortegada atópase o único bosque de loureiros da península ibérica, a súa característica máis diferencial. Trátase dunha formación densa, na que domina o loureiro con alturas de ata 10-12 metros, de cobertura alta e escasa diversidade de plantas no sotobosque. Non obstante, debaixo deste

bosque atópanse outras especies como o estripeiro (*Crataegus monogyna*), rascacás (*Ruscus aculeatus*), hedra (*Hedera helix*) e pequenos herbais... Nas zonas de piñeiro abundan os queirogais marítimos. Nos rochedos e cantís abunda a herba de namorar, o perexil de mar, a silene, a manzanilla de mar...

O hábitat de Cortegada podería definirse como un reduto do bosque laureifolio, que debeu ser abundoso nas zonas baixas de Galicia a finais da era Terciaria. Máis alá do dominio dos loureiros atópase unha enorme fraga de carballos (*Quercus robur*) e cerquiños (*Q. pyrenaica*) e unha importante masa de piñeiro marítimo, co que a illa se nos mostra á vista densa e completamente cuberta de arborado.

Na illa Malveira Grande, que é zona de reserva, localizamos un dos escasos bosques de cerquiño da costa atlántica en óptimas condicións.

Cortegada destaca especialmente pola enorme cantidade e variedade de especies de fungos; ata 800 especies se concentran neste espazo tan reducido. Algunhas das especies recollidas na illa son raras, ou novas descrições para a ciencia.

A fauna

Como ocorre en todo o Parque Nacional, a fauna da illa de Cortegada é especialmente abundosa no litoral cunha grande biodiversidade de moluscos, crustáceos, cefalópodos e multitude e variedade de peixes, moitos de interese comercial. Cortegada é, sen dúbidas, un paraíso para a práctica do snorkel: nadar provisto dunha simple máscara de mergullo e unhas aletas.

Entre a fauna terrestre podemos atopar coleópteros como a vacaloura (*Lucanus cervus*), bolboretas (*Zerynthia rumina*, en perigo de extinción), réptiles como o lagarto arnal (*Timon lepidus*) ou a lagarta galega (*Podarcis bocagei*), aves como o corvo mariño (*Phalacrocorax aristotelis*) e mamíferos como o xabaril ou o ourizo (*Erinaceus europeus*). A lontra (*Lutra lutra*) pódese observar de xeito regular nas praias exteriores da illa de Cortegada, o que lle confire un valor engadido á fauna do lugar. Finalmente é frecuente observar o paso de mamíferos mariños polas inmediacións, especialmente de arroaces (*Tursiops truncatus*).

O santuario e ermida da Virxe dos Milagres

á capela. E o terceiro localízase na illa Malveira Grande.

O **poboado** de Cortegada, hoxe abandonado, contaba cunhas 20 casas, máis ou menos grandes e divididas, con restos de lagares, apeiros de labranza e pías para o gando. Por encima delas obsérvanse canles para a traída da auga desde o interior da illa. Restos atopados recentemente ao norte do poboado parecen pertencer a un gran hórreo comunal.

Cuartel da garda de asalto. Na parte occidental que mira ás Malveiras sitúase esta construción en pedra cunha enorme porta rematada nun gran arco máis ou menos moderno.

Existen **restos arqueolóxicos** en forma de cerámica da fase final do Bronce que foron achadas nas augas próximas á illa. Atopáronse 3 ánforas completas e restos doutras 20 pertencentes ao imperio romano, e tamén algúns restos de barcos afundidos asociados a esta época.

Patrimonio cultural

O **santuario e ermida da Virxe dos Milagres** (Virxe de Cortegada) estivo situado, orixinarimente, entre as casas, pero trasladouse cara ao sur para evitar o contaxio de epidemias debido á gran cantidade de doentes que acudían a ela. A capela, agora en ruínas, é anterior ao século XIV, conserva un brasón na súa fachada principal e contaba con numerosos exvotos mariñeiros. Celebrábase a romaría os días 25 de marzo e 8 de setembro, pero coa doazón da illa ao rei Afonso XIII trasladáronse as imaxes e os exvotos, e celebrouse a súa última romaría en 1935.

O arquipélago conta con varios **cruceiros**, debido posiblemente á conmemoración do paso do corpo do apóstolo Santiago cara a Compostela. Un sitúase en Punta Corveiro e na súa base obsérvase a cuncha e a cruz do peregrino. Outro, con Cristo crucificado na cruz, é a antesala

Roteiros

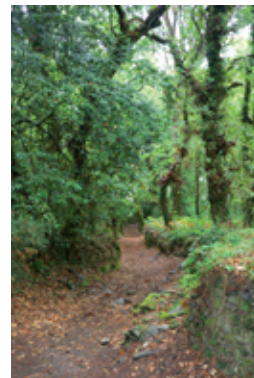
Só existe un camiño habilitado para o uso público na illa de Cortegada, que conta con dúas opcións dependendo do tempo de que dispoñan os visitantes para dedicalo ao paseo, á observación de fauna e flora ou simplemente a descansar e gozar da paisaxe.

Opción 1:

Distancia:	3.200 m.
Duración:	1 h 15 minutos.
Desnivel máximo:	3 m.
Corda sinalización:	Verde.
Principais puntos de interese:	Ermida de Cortegada, illas de Malveira Grande e Malveira Chica, loureiral, carballeira, cruceiro, antigo poboado.

Opción 2:

Distancia:	2.100 m.
Duración:	45 minutos.
Desnivel máximo:	3 m.
Principais puntos de interese:	Ermida de Cortegada, illas de Malveira Grande e Malveira Chica, loureiral, carballeira, bosque interior, antigo poboado.

Como chegar

Para chegar a Carril (porto de embarque) dende Santiago de Compostela ou dende Vigo e Pontevedra, existen dúas alternativas:

Pola AP-9: saída 110 cara á N-640 dirección Caldas de Reis/Vilagarcía e VG-4.7 dirección Carril.

Pola N-550: Dende Vigo/Pontevedra: saída cara á PO-224 e PO-531 dirección Caldas de Reis/Vilagarcía e VG-4.7 dirección Carril.

Dende Santiago de Compostela: N-550 ata Herbón. AG-11 ata a saída 11 e AC-553/EP-8001 e PO-548 ata Carril.

Dende Carril non existe transporte público regular para acceder á illa de Cortegada. A visita en embarcación particular está regulada polo Parque Nacional. Así mesmo, existen varias navieiras autorizadas polo Parque Nacional para achegarse á illa de Cortegada.

Equipamento

A illa de Cortegada conta cunha caseta de información e atención aos visitantes a pouca distancia do peirao. A atención depende do persoal dispoñible, polo que se recomenda poñerse en contacto, previamente á visita, co centro de información do Parque Nacional. Tamén conta con paneis informativos sobre os valores do espazo e as rutas que se poden realizar.

Existen aseos públicos abertos durante as visitas de grupos organizados e autorizados polo Parque Nacional.

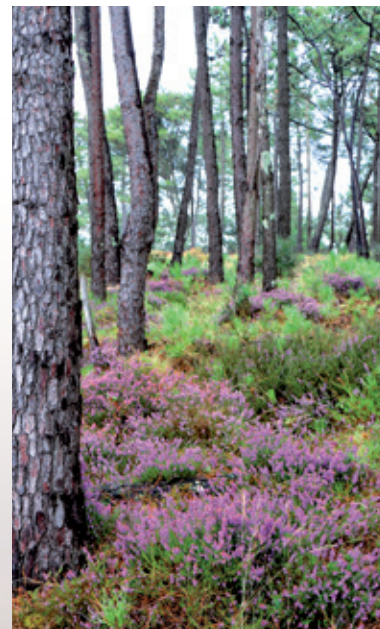
Máis información

Oficina e Centro de Visitantes do Parque Nacional das Illas Atlánticas de Galicia

Edificio Cambón. Rúa da Oliva 3, 2
36202 Vigo (Pontevedra)
Teléfono: 886 218 090
Fax: 886 218 094
e-mail: iatlanticas@xunta.es
web: www.parquenacionalillasatlanticas.com
www.magrama.gob.es/es/red-parques-nacionales/nuestros-parques/islas-atlanticas/
facebook: <https://es-es.facebook.com/ParqueNacionalIslasAtlanticasDeGalicia>.

Concello de Vilagarcía de Arousa

Praza da Ravella, 1, 2ª planta
36600 Vilagarcía de Arousa (Pontevedra)
Teléfono: 986 099 200.
Web: www.ivilagarcia.com

Desde Syngenta queremos agradecer ao Parque Nacional das Illas Atlánticas as facilidades dadas para realizar este reportaxe.

Feiras gastronómicas de toda Galicia

A CORUÑA		
DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Xaneiro	Ferrol	Día do Arroz con Leite
Febreiro	Moeche	Feira do Mel de Moeche
Domingo de Entroido	As Pontes	Feira do Grelo
Domingo de Entroido	Lestedo (Boqueixón)	Festa da Filloa
Sab. sig. ao Martes de Entroido	Bergondo	Festa da Orella
Marzo	Ribadumia	Festa da Augardente do Ulla
Marzo	Santiago de Compostela	Festa da Uña
Marzo	Vedra	Festa da Orella
1º domingo de Marzo	Arzúa	Feira do Queixo de Arzúa
7 ao 10 de Marzo	Ferrol	Fevíño
Finais de Marzo	Cee	Festa do Cocido de Cee
Finais de Marzo	Muxía	Festa do Longueirón
Domingo seguinte á Pascua	Betanzos	Feira Exaltación do Viño do Ulla
Domingo seguinte á Pascua	Sarandón (Vedra)	Festa do Viño da Ulla
Xoves Santo	Camariñas	Festa do Polbo
Venres Santo	Camariñas	Festa do Rodaballo
Sábado Santo	Camariñas	Festa do Mexillón
Sábado Santo	Carnota	Festa da Centola
Sábado Santo	Padrón	Festa da Empanada de Lamprea
Venres Santo	Muxía	Festa do Congro de Muxía
2º quincena de Abril	Betanzos	Festa do Viño de Betanzos
Último sábado de Abril	Ordes	Feira do Champiñón
Maio	Carballo	Festa do Pan
Maio	Curtis	Feira Exaltación do Melindre
Maio	Padrón	Festa da Tortilla Xigante
Maio	Teo	Festa da Cacheira
1º domingo de Maio	Teo	Exaltación da Lamprea do Ulla
1º domingo de Maio	Teo	Festa da Carne ao Caldeiro
9 de Maio	Oroso	Festa da Troita
Venres ant. ao últi. dom. de Maio	Teixeiro (Curtis)	Feira Exaltación do Melindre
S. Xoán	Dodro	Festa do Carneiro
S. Xoán	Tallós (Dodro)	Degustación de Cordeiro Estufado

A CORUÑA		
DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Últ. fin de semana de S. Xoán	Melide	Carne Estufada
Santiago	A Brea (Carballo)	Festa do Pan da Brea
Santiago	Brion	Festa da Froita
Santiago	Corme (Ponteceso)	Festa do Percebe de Roncudo
Santiago	Malpica	Festa da Tortilla
18 de Santiago	Mugardos	Festa do Polbo
25 de Santiago	Rianxo	Festa de Xouba
Últ. fin de semana de Santiago	Melide	Festa do Melindre
Últ. fin de semana de Santiago	Santiago de Compostela	Festa da Sidra
Últ. sábado de Santiago	Mugardos	Festa da Ameixa
31 Santiago - 1 Agosto	Cedeira	Festa do Percebe
Agosto	A Coruña	Feira do Viño Galego
Agosto	Cee	Festa do Berberecho
Agosto	Corcubión	Festa da Ameixa
Agosto	Fisterra	Festa do Longueirón
Agosto	Meá (Mugardos)	Festa da Ameixa
Agosto	Padrón	Festa do Pemento de Herbón
Agosto	Porto do Son	Festa do Polbo de Porto do Son
1º domingo de Agosto	Zas	Festa da Troita
17 de Agosto	Sada	Sardiñada
Última fin de sema. de Agosto	Narón	Oenach Céltico
Último domingo de Agosto	Noia	Festa da Empanada
1º domingo de Setembro	Lariño (Carnota)	Día do Porquiño
1º domingo de Setembro	Neda	Festa do Pan
1º domingo de Setembro	Pontedeume	Festa das Peras
15 de Setembro	Coristanco	Festa da Pataca
Outubro	A Barqueira (Cerdido)	Feira Monográfica do Mel
Outubro	Ponteceso	Festa da Faba
4º domingo de Outubro	Moeche	Festa da Faba
Novembro	As Pontes	Feira dos Fungos e Cogomelos
Novembro (San Martiño)	Ortigueira	Feira do Mel
30 de Novembro	Ortigueira	Festa do Bonito
6 - 8 Decembro	Mañón	Festa do Marisco
Último domingo de cada mes	Melide	Feira do Queixo da Montaña de Melide

LUGO		
DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
23-24 de Xaneiro	Foz	Festa do Berberecho
Febreiro	A Fonsagrada	Feira do Butelo
Febreiro	Monforte de Lemos	Romaría das Roscas

LUGO		
DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Domingo de Entroido	Navia de Suarna	Feira das Androllas
Domingo de Entroido	Taboada	Festa do Caldo de Ósos
Marzo	Chantada	Feira do viño de Chantada
Marzo	Friol	Feira do queixo e pan de Ousá
Marzo	Pobra do Brollón	Feira do Viño de Vilachá
Sábado e Domingo de Ramos	Sober	Feira do Viño de Amandi-Sober
Domingo de Pascua	Portomarín	Día da Augardente de Portomarín
Domingo de Pascua	Quiroga	Feira do Viño de Quiroga
Abril	Monterroso	Queixo de denom. de Orixé Arzúa-Ulloa
Abril	Vilalba	Festa do Queixo San Simón
Abril (Domingo de Ramos)	Pedrafita do Cebreiro	Feira do Queixo do Cebreiro
20 de Abril	Xove	Festa do Polbo á pedra
Maio	Mondoñedo	As Quendas
Maio	O Courel	Xornada gastronómica do Cocido
Maio	Pobra do Brollón	Cata do Viño
1 de Maio	A Pontenova	Festa da Troita
1 de Maio	Cospeito	Festa da Filloa
S. Xoán	Monforte de Lemos	Mostra de viños da Ribeira Sacra
S. Xoán	Monterroso, Palas de Rei, Antas de Ulla	Feira do Queixo da comarca da Ulloa
S. Xoán	Pantón	Feira do Viño de Pantón
S. Xoán	Ribas de Sil	Festa da Cereixa e do Aceite
Santiago	Mondoñedo	Festa da Ensalada
Santiago	Viveiro	Festa da Pescada
1º Domingo de Santiago	Parga (Guitiriz)	Festa dos Callos
Último sábado de Santiago	Ribadeo	Festa do Polbo
Agosto	A Chousa de Merlán (Chantada)	Festa da Empanada
Agosto	Chantada	Festa da Empanada
Agosto	Folgosos do Courel	Festa da Empanada de Acelga
Agosto	Grolos (Guntín)	Festa do Pemento
Agosto	O Chanto (Sarria)	Festa da Empanada
Agosto	Sarria	Festa da Tortilla
Agosto	Sarria	Festa do Lacón
Agosto	Sober	Feira da Rosca
Principios de Agosto	Burela	Festa do Bonito
Primeiros de Agosto	Quiroga	Mostra do Mel
4º domingo de Agosto	Viveiro	Romaría do Naseiro

LUGO		
DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
1º fin de semana de Setembro	Chantada	Degustación de carne de touro á pedra
1º domingo de Outubro	Vilanova de Lourenzá	Festa da Faba
2º fin de semana de Outubro	Ferreira-O Valadouro	Feira do Mel
Outubro (San Lucas)	Mondoñedo	Feira do Mel de Mondoñedo
3º sábado de Outubro	Taboada	Festa do Viño Novo
Novembro	Cospeito	Feira do porco da ceba
Novembro	O Vicedo	Festa da Coquina
Fin de semana ant. a Noiteboa	Vilalba	Feira do Capón

OURENSE		
DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Xaneiro	Ábedes (Verín)	Festa do Chourizo
Xaneiro	O Barco de Valdeorras	Festa do Butelo
1º fin de semana de Febreiro	Pobra de Trives	Festa do Chourizo de Vilanova
Domingo de Entroido	Vilariño de Conso	Festa do Cabrito
Abril	Ribadavia	Feira Exposición do Viño do Ribeiro
Maio	Ribadavia	Feira do Viño do Ribeiro
Domingo próx. ao 14 de Maio	Amoeiro	Festa do Porco
Santiago	Ourense	Festa da Pasta Fresca
Día 6 de Santiago	San Cristovo de Cea	Festa do Pan de Cea
Último domingo de Santiago	Pobra de Trives	Festa da Bica
Agosto	A Rúa	Festa do Viño
Agosto	Oimbra	Festa do Pemento de Oimbra
2-6 Agosto	Castrelo de Miño	Festa da Anxúa
Primeira semana de Agosto	Arnoia	Festa do Pemento de Arnoia
7-8 Agosto	Muiños	Festa das Sopas de Burro Canso
2º domingo de Agosto	O Carballiño	Festa do Polbo do Carballiño
17-18 Agosto	Allariz	Festa da Empanada de Allariz
22 de Agosto	Lobios	Festa dos Callos Limiaos
Último domingo de Agosto	Leiro	Festa da Vendimia
Setembro	Allariz	Feira do Doce, Armendoado e Melindre
Setembro	O Barco de Valdeorras	Festa do Viño de Valdeorras
2º domingo de Outubro	Vilar de Barrio	Festa da Pataca
29 de Outubro	Leiro	Festa do Licor Café
Novembro	A Gudiña	Festa do Xabarin con Castañas
Novembro	Cabanelas O Carballiño	Festa do Viño Novo de Cabanelas
Novembro	Riós	Feira da Castaña e do Cogomelo
8 de Novembro	A Veiga	Magosto Popular
11 de Novembro	Ourense	Magosto Popular

PONTEVEDRA		
DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Xaneiro	Santa María de Oia	Festa do Chourizo
Xaneiro	Vilanova de Arousa	Festas dos Callos de Vilanova
3º sábado de Xaneiro	A Guarda	Festa da Paletada
Domingo antes de Entroido	Lalín	Festa do Cocido
4 de Febreiro	Vila de Cruces	Festa de Exaltación do Chourizo
Véspera do domingo de Paixón	Pontecesures	Festa do Ovo con Chourizos
2º domingo de Marzo	Mourente (Pontevedra)	Festa do Caldo
Domingo anterior ao Ramos	Pontecesures	Festa da Lamprea en Pontecesures
Sabado e domingo de Ramos	Sanxenxo	Festa da Raia
Venres Santo	As Neves	Feira do Requeixo e o Mel
Sábado e Domingo de Pascua	Arcade (Soutomaior)	Festa da Ostra
23 de Marzo	Pontevedra	Feira da Cabaza
Domingo de Pascua	Silleda	Festa da Rosquilla
Domingo de Pascua	Tui	Festa da Angula
27-30 Marzo	Marín	Festa da Caldeirada
Último domingo de Marzo	Bueu	Festa do Millo Corvo
Último domingo de Marzo	Silleda (Sta María de Abades)	Romaría da Rosquilla
Abril	Nigrán	Festa da Cadelucha
19 e 20 Abril	Arbo	Feira de Lamprea
Último sábado de Abril	Santa María de Oia	Festa do Polbo
Maio	A Lama	Festa do Codillo
Maio	Pontecaldelas	Festa da Troita
Maio	Vila de Cruces	Festa do Galo de Curral
Maio	Vilaboa	Festa do Churrasco
7-8 de Maio	Silleda	Festa da Cacheira
2º domingo de Maio	Redondela	Festa do Choco
3º domingo de Maio	A Estrada	Festa do Salmón
Maio-S. Xoán	Ribadumia (Barrantes)	Festa do Viño Tinto do Salnés
S. Xoán	A Guarda	Festa do Róscón de Xema
S. Xoán	Vigo (Beade)	Feira-Festa da Cereixa de Beade
7-8 de S. Xoán	Bueu	Festa do Churrasco
1º domingo de S. Xoán	O Covelo	Festa do Chourizo de Paraños
21 de S. Xoán	Silleda	Festa da Parrilla
28-29 de S. Xoán	Campo Lameiro	Festa da Augardente
Último domingo de S. Xoán	A Guarda	Feira-Festa da Langosta
30 de S. Xoán	Cotobade	Festa do Queixo
Santiago	A Guarda	Festa do Peixe Espada
Santiago	Meis	Festa dos Callos de Meis

PONTEVEDRA		
DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Santiago	O Rosal	Festa do Viño
Santiago	Vigo	Festa do Mexillón
2-4 Santiago	Bueu	Festa do Viño Tinta Femia
Día 6 de Santiago	Arbo	Festa da Lamprea Seca
6 de Santiago	Pontevedra	Festa da Peneirada
1º Domingo de Santiago	Gondomar	Festa da Rosquilla
7 de Santiago	Pontevedra	Festa da Anguia
2º sábado de Santiago	Catoira	Festa da Solla
13 de Santiago	Fornelos de Montes	Festa da Chanfaina
13 de Santiago	Portas	Festa do Galo de Curral
3º Domingo de Santiago	Ribadumia	Festa do Polo
24 de Santiago	Vilagarcía de Arousa	Xornadas Gastronómicas do Bacallau
25 de Santiago	Meaño	Encontro co Viño de Autor
25 de Santiago	O Covelo	Festa do Churrasco
26-27 de Santiago	Poio	Festa da Ameixa
Últi. fin de sem. de Santiago, día 27	Moraña	Festa do Carneiro ao Espeto
28 de Santiago	Cangas	Festa do Percebe e a Navalla
Agosto	A Caniza	Festa do Xamón
Agosto	Cambados	Festa de Exaltación da Vieira
Agosto	Carballeira de Ribadumia	Festa do Pan do Salnés
Agosto	Forcarei (Carballeira de Frei)	Festa do Porquiño
Agosto	Marín	Festa da Cigala
Agosto	Salvatera do Miño	Feira do Viño do Condado
Agosto	Vigo	Festa da Sardiña
Agosto	Vigo	Festa do Polbo
Agosto	Vilagarcía de Arousa (Carril)	Festa da Ameixa
Agosto	Vilanova de Arousa	Festa do Mexillón
1 de Agosto	Cangas	Festa do Bocho
1ª fin de semana de Agosto	Cambados	Festa do Viño Albariño
1º sábado de Agosto	Silleda	Festa da Tortilla
2º domingo de Agosto	Sanxenxo	Festa da Ostra
10-18 de Agosto	Pontevedra	Feira do Mel
14 de Agosto	Lalín	Festa do Xamón
16 de Agosto	Mondariz	Festa da Empanada
16 de Agosto	Poio	Festa do Mexillón
3º fin de semana de Agosto	Silleda (Bandeira)	Festa da Empanada de Bandeira
3º domingo de Agosto	Arbo	Festa da Augardente
Última semana de Agosto	Poio (Combarro)	Festa do Mar
Últi. fin de semana de Agosto	Poio (San Xoán de Poio)	Festa dos Callos

PONTEVEDRA		
DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Último domingo de Agosto	Moraña (Carballeira dos Mila)	Festa do Porquiño à Brasa
Último domingo de Agosto	Vigo (Cabral)	Festa do Pan de Millo
Setembro	Pazos de Borbén (Moscoso)	Festa das Chulas
4 de Setembro	Sanxenxo	Festa da Cebola
5 de Setembro	Redondela	Festa do Mexillón
1º domingo de Setembro	Salceda de Caselas	Festa dos Callos
7-9 Setembro	A Lama	Festa do Viño Pelete
3ª fin de semana de setembro	A Guarda	Festa da Zorza
21 de Setembro	Mos	Festa da Orella
3º domingo de Setembro	Vigo	Festa dos Pexegos
21 e 22 de setembro	Marín	Festas da Sidra e da Mazá
22 de Setembro	Vigo	Festa da Emanada
Último domingo de Setembro	Valga	Festa da Agardente e a Anguía
3-5 Outubro	Bueu	Festa do Polbo
5 de Outubro	Cambados	Festa da Vendima
1º domingo de Outubro	O Porriño	Festa dos Callos
5 de Outubro	Redondela (Negros)	Festa da Mazá
2º domingo de Outubro	O Grove	Festa do Marisco do Grove
21-25 de Outubro	Bueu	Xornadas Micolóxicas
Último sábado de Outubro	Silleda (Breixa)	Festa da Castaña
27 de Outubro-1 de Novembro	Pontevedra	Xornadas Micolóxicas
2 de Novembro	Pontevedra (Lourizán)	Magosto Popular
2 de Novembro	Pontevedra (Salcedo)	Festas de Outono
3 de Novembro	A Estrada	Festa do Cogomelo
4 de Novembro	Vila de Cruces	Feira da Castaña
8-11 de Novembro	Bueu	Festa de San Martiño
9 de Novembro	Barro	Festa do San Martiño
9 de Novembro	Caldas de Reis	Festa do Magosto
9 de Novembro	Meis	Festa de San Martiño
9 e 10 de Novembro	Pontevedra (Tomeza)	Festa da Castaña
9 ao 11 de Novembro	Salceda de Caselas	Festa do San Martiño
9 ao 11 de Novembro	Vilaboa	Festa do San Martiño
10 e 11 de Novembro	Poio	Magosto Popular
11 de Novembro	Cotobade (Insula)	Magosto Popular
14 de Novembro	Moraña	Magosto Popular
2º quincena de Novembro	Vilagarcía de Arousa	Semana Micolóxica
3º domingo de Novembro	Vigo (Cabral)	Festa do Cabazo
Decembro	Agolada	Feira do Porco Cebado
5-14 de Decembro	O Grove	Festa do Centolo
6 de Decembro	Sanxenxo	Festa da Fabada
1º domingo de Decembro	Forcarei	Festa da Richada

Catálogo xeral

DE PRODUCTOS FITOSANITARIOS DE INTERESE PARA GALICIA E CORNIXA CANTÁBRICA

A información incluída neste almanaque é orientativa e non exime da lectura da etiqueta e da ficha de datos de seguridade do produto que se atopan á súa disposición na páxina web de Syngenta.

INSECTICIDAS

AFFIRM

Insecticida de alta eficacia por inxestión e lixeira acción de contacto para tratamentos en invernadoiro.

0,855 % p/p Emamectina (benzoato)

SG : N° 25.353

Cultivo	Plaga	Dose g/hl	Máx. Aplíc.	P.S.
Berenxena, pemento e tomate	Eirugas, <i>Tuta absoluta</i>	100-150	3	3
Cucurbitáceas e amordeiras	Eirugas	100-150	3	3
Leituga	Eirugas	1-1,5 kg/ha	3	-
Ornamentais herbáceas e leñosas		1 kg/ha	3	N.P.

AMPLIGO 150 ZC

Insecticida foliar para controlar vermes (ao Aire libre).

10 % p/p Clorantraniliprol + 5 % p/p Lambda-cihalotrin.

ZC : N° 25.712

Cultivo	Plaga	Dose (cc/ha)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Barbarea, Brotes tenros, Canónigos, Mastuerzo, Rúcula	Eirugas	400	*	14
Escarola, Leituga		150	1*	14
Millo, Millo doze		300	*	14
Repolo		300	*	7
Brecol, coliflor y tomate		400	*	3

*En escarola, realizar unha única aplicación. Para o resto de cultivos, se é necesario, repetir a aplicación a os 7 días (en millo e millo doce, só co cultivo menor de 1 m de altura).

COSTAR

Insecticida biolóxico específico contra vermes de lepidópteros.

18 % p/p *Bacillus thuringiensis* var. *Kurstaki*. 90 millóns de U.I./g :WG :Nº 22.060

Cultivo	Plaga	Dose (g/hl)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Acelga, ceboliña, cucurbitáceas, espinaca, herbas aromáticas (excepto albahaca) e leitugas	Eirugas	30-200	2-4	NP
Arcachofa, fabas, xudías verdes	Eirugas	75-100	2-4	
Apio, allo porro	Eirugas	50-200	2-4	
Berenxena, pemento, tomate	Eirugas	30-200	2-4	
	Tuta	30-150	2-4	
Citricos	Prays	50-100	2-4	
Coles, Nabo	Eirugas	30-100	2-4	
Florais	Eirugas	100-200	2-4	
Amorodo	Eirugas	30-100	2-12	
Maceira, pereira y marmelo	Eirugas de la pel	50-100	2-4	
Kiwi	Eirugas	50-100	2-4	
Pataca e rábano	Eirugas	100	2-4	
Vide	Lobesia	50-100	2-4	

Consultar rexistro: Alamo branco, algodonoero, forestais, xirasol, oliveira, albahaca, perexil, remolacha azucreira, soia, tabaco

EVURE

Piretroide sintético con actividade insecticida principalmente por contacto, algo menos por inxestión, moi activo a altas temperaturas.

24 % p/v Tau-fluvalinato :EW :Nº 18.498

Cultivo	Plaga	Dose (l/ha)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Arcachofa, chícharos, chícharos (con vaina), xudías (sin vaina)	Trips, pulgóns	0,2-0,3	1	7
Avea; cebada, centeo, trigo, triticale	Pulgóns, chinches	0,15-0,2	2	30
Berenxena, colza	Pulgóns, trips	0,15-0,2	2	3
Brecol, coles de Bruxelas, coliflor, repolo	Pulgóns	0,2-0,3	1	
Pataca	Pulgóns	0,2-0,3	2	7
Cerdeira	Pulgóns	0,1 (10 ml/hl)	1	10

EVURE (continuación)

Cultivo	Plaga	Dose (l/ha)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Citricos	Pulgóns, prays, trips	10 cc/hl	1	30
Frutais de óso	Trips, pulgóns, mosquito verde	20-30 cc/hl	1	30
Frutais de pébida	Psila, pulgóns	20-30 cc/hl	1	30
Leituga y similares	Pulgóns	0,2-0,4	1	14
Ornamentais	Pulgóns, trips	0,2	1	NP
Tomate	Pulgóns, trips	0,15-0,2	2 (14)	3
Vide	Trips, empoasca <i>Scaphoideus titanus</i>	20 cc/hl	1	28
Algodonoero	Pulgóns, trips	0,2-0,4	1	7
Mostaza branca	Pulgóns	0,15-0,20	2	30
Alfalfa	Apion, sitona, pulgóns	0,2-0,3	2	7

FORCE 1,5G

Insecticida piretroide para tratamento da terra.

1,5 % Teflutrin :GR :Nº 24.883

Cultivo	Plaga	Dose (g/ha)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Algodonoero	Insectos do chan	3-5	1	NP
Colinabo, girasol, melón, sandía		10	1	
Cebola		10	1	
Chícharos verdes, hortalizas do xénero brassica (brécol, coliflor, coles de Bruxelas, repolo, col, col china, colirrábano), xudías verdes, millo, nabo, tomate, cenoria		3-5	1	

Consultar rexistro: tabaco, sorgo, remolacha azucreira, rábano, millo doze

INSEGAR

Insecticida inibidor do crecemento dos insectos (IGR)

25% Fenoxicarb

WG Nº 17.337

Cultivo	Plaga	Dose (g/hl)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Ameixa	Carpocapsa	40-60	2	21
Frutais de pébida	Eirugas, Psyla e Carpocapsa	40-60	2	14
Péxego, nectarino	Polilla Oriental	40-60	2	14
Nogal	Carpocapsa	30	2	21
Olivo	Carrapeta	20-40	2	60
Vide	Pollilla do acio	20-40	1	14

KARATE ZEON 1,5 CS

Insecticida piretroide de amplo espectro en forma microencapsulada.

1,5 % p/v Lambda cihalotrin

CS microencapsulado Nº 25.143

Cultivo	Plaga	Dose (ml/hl)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Allos, cebola, chalote	Pulgóns	65-130	1	3
Guisante verde, xudías verdes ¹	Pulgóns	65-130	1	7
Ceboliña, leguminosas grano	Pulgóns	65-130	1	14
Albaricoquero, ameixa	Anarsia, carpocapsa, ceratitis, eirugas minadoras, pulgóns, <i>Philaenus spumarius</i> , <i>Neophilaenus campestris</i>	65-130	1	7
Arcachofa	Eirugas e pulgóns	0,65-1 l/ha	2 (15 días)	3
Apionabo	Eirugas e pulgóns	65-130	1	3
Alfalfa ²	Apión, cuca, pulgóns, gusano verde	65-130	1	7
Almendo	Eirugas, pulgóns, avispiña, <i>Philaenus spumarius</i> , <i>Neophilaenus campestris</i>	65-130	1	1
Avelá	Oruga, pulgóns, diablo	65-130	1	1
Berenxena, pemento, tomate	Mosca branca, eirugas, Pulgóns, Chinche verde	65-130	2 (15 días)	3
Coliflor, cabaciña, melón, cogombro, candía	Mosca branca, eirugas, pulgóns	65-130	1	3
Brecol	Garrapatillo, pulgóns, sanpedrito, calamobius	65-130	1	10

KARATE ZEON 1,5 CS (continuación)

Cultivo	Plaga	Dose (ml/hl)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Cebada, centeo, trigo	Garrapatillo, pulgóns, sanpedrito, calamobius	65-130	2 (15 días)	30
Cerdeira	Eirugas minadoras, mosca, anarsia, carpocapsa, pulgóns, <i>Philaenus spumarius</i> , <i>Neophilaenus campestris</i> , Serpeta	65-130	1	7
Cítricos	Ceratitis, eirugas, pulgóns, <i>Philaenus spumarius</i> , <i>Neophilaenus campestris</i>	65-130	1	7
Coles de Bruxelas, repolo	Eirugas e pulgóns	65-130	1	7
Escarola ¹ , leituga ¹ , rúcula, canónigos	Eirugas e pulgóns	65-130	1	14
Espinaca ¹	Eirugas e pulgóns	65-130	2 (15 días)	7
Herbas aromáticas	Eirugas e pulgóns	65-130	1	7
Amorodo, rábano	Eirugas e pulgóns	65-130	1	3
Maceira, pereira, membrillo, néspero e Néspero do Xapón	Carpocapsa, ceratitis, eirugas minadoras, psila, pulgóns, <i>Philaenus spumarius</i> , <i>Neophilaenus campestris</i>	65-130	1	7
Millo	Heliothis, pulgóns	65-130	2 (15 días)	30
Péxego, nectarino	Anarsia, carpocapsa, ceratitis, Eirugas minadoras, pulgóns, <i>Philaenus spumarius</i> , <i>Neophilaenus campestris</i>	65-130	1,3	7
Pataca	Escaravello, eirugas, pulgóns	65-130	2 (15 días)	3
Vide	Polillas do acio, pulgóns, <i>Philaenus spumarius</i> , <i>Neophilaenus campestris</i>	65-130	1	7
	<i>Scaphoideus titanus</i>	165		

Consultar rexistro: algodónero, barbarea, brotes tenros, colza, baldíos, granadeiro, mastuerzo, oliveira, ornamentais herbáceas, remolacha azucreira e grosellero

¹ Só en cultivo al aire libre. ² Non para consumo en brotes.

³ Confirmar co rexistro a dose máxima por cultivo.

MATCH 5 EC

Inhibidor do crecemento dos insectos, con acción sobre a quitina contra vermes e trips.

5 % p/v lufenurón. Só en invernadoiro

EC : N° 19.623

Cultivo	Plaga	Dose (cc/hl)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Cabaciña, pepinillo, cogombro	Lepidópteros	100	2	7
	Trips	200		
Pemento, tomate	Lepidópteros	100	3	7
	Trips	200		

MINECTO ALPHA

NOVO

Novo insecticida activador das defensas das plantas que aplicando mediante aplicación foliar ou rega de pingapiga.

10% p/v Ciantraniliprol + 1,25% p/v Acicbenzolar-S-metil

SC : N° ES-00096

Cultivo	Aplicación	Plaga	Dose (l/ha)	Nº Máx. Apl. ¹	P.S.
Leituga (aire libre)	Aplicación foliar	Trips	1-1,25	1	3
		Spodoptera	0,75-1		
	Rega gota a gota	Trips	1		14
		Spodoptera	0,75		
Pemento (invernadoiro)	Rega gota a gota	Trips, mosca branca, lepidopteros*, minadores	1	1	14
Tomate (invernadoiro)	Aplicación foliar	Trips, Mosca branca, lepidopteros*, tuta, minadores	1,2	1	3
	Rega gota a gota		1		14

¹ 1 aplicación cada dos anos.

* Eficaz contra *Spodoptera exigua*, *Spodoptera littoralis* y *Heliothis armigera*

TERVIGO

NOVO

82/10000

Produto a base de abamectina utilizado para ou control de nematodos das agallas.

2% p/v Abamectina

SC : N° ES-000375

Cultivo	Plaga	Dose (l/ha)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Berenxena, cucurbitáceas*, xudías verdes, pemento	<i>Meloidogyne spp.</i>	5	4	NP
Tomate	<i>Meloidogyne spp.</i>	5	6	NP

¹ De pel comestible e non comestible

TRIGARD 75 WP

Insecticida sistémico contra larvas de dípteros.

75 % p/p Ciromazina

WP : N° 17.832

Cultivo	Plaga	Dose (g/hl)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Berenxena, cabaciña, chícharos verdes, xudías verdes, melón, pepinillo, cogombro, pemento, sandía, tomate	<i>Lyriomiza</i>	20-40	2	3
Ornamentais herbáceas, ornamentais leñosas	<i>Lyriomiza</i>	20-40	2	NP
Setas	<i>Lyriomiza</i> Mosquitos	5,4 kg/ha	1	NP

VERTIMEC

Insecticida-acaricida con acción translaminar.

1,8 % p/v de Abamectina

EC : N° 16.784

Cultivo	Plaga	Dose (ml/ha)	Nº Máximo Apl.	P.S.
Albaricoquero, péxego, nectarino	Acaros	50-75	2	14
Amorodo, xudías verdes,	Ácaros, <i>Lyriomiza</i>	80-100	3	3
Ápio	Ácaros, <i>Lyriomiza</i>	80-100	3	10
Berenxena, cucurbitáceas	Ácaros, <i>Lyriomiza</i>	80-100	4 invernadoiro	3
Berenxena, cucurbitáceas	Ácaros, <i>Lyriomiza</i>	80-100	3 invernadoiro	3
Cítricos	Ácaros, <i>Phyllonictis</i>	40-75	3	10
Flor cortada	Ácaros, <i>Lyriomiza</i>	50-100	3	NP
Leituga	Ácaros, <i>Lyriomiza</i>	80-100	4 invernadoiro	14
			3 Aire libre	7
Maceira, pereira	Ácaros	75-100	2	28
Mora-Frambueso	Ácaros	80-100	1	7
Pemento	Ácaros, <i>Lyriomiza</i>	80-100	5 invernadoiro	3
			3 aire libre	
Vide	Ácaros	75	2	28

Consultar rexistro: algodonero, coníferas, frondosas, ornamentais herbáceas, ornamentais leñosas.

VOLIAM TARGO**NOVO**

Acaricida/ Insecticida de aplicación foliar con acción de ingestión e de contacto para o control de eirugas de lepidópteros, insectos chupadores e minadores.

4,5% p/v Clorantropilpropril +1,8% p/v Abamectina SC N° 25.443

Cultivo	Plaga	Dose (ml/hl)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Berenxena, cabaciña, melón, cogombro, pemento, sandia*	Ácaros, minadores, eirugas de lepidópteros	60-80	2	3
Maceira, pereira	Carpocapsa, enrolladoras de follas, ácaros, Minadores de follas, psila	50-75	2	14
Péxego, nectarino	Anarsia, polilla oriental	50-75	2	14
Tomate*	Ácaros, minadores, eirugas de lepidópteros,	60-80	2	3
	Polilla do tomate	80		

* Só invernadoiro

FUNXICIDAS**AMISTAR PACK**

Combinación de dous produtos funxicidas en forma de solución concentrada para o control de dúas enfermidades de cereais.

25 % Azoxistrobin (Amistar) SC N° 22.000 (Amistar)
12,5% Epoxiconazol (Raster) N° 25.740 (Raster)

Producto	Cultivo	Axente	Dose (l/ha)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Amistar	Cereais	<i>Roya, Septotia y rinchosporium</i>	0,8 – 1	2	35
Raster	Avea	Oidio y royas	0,75-1	2	28
	Cebada	<i>Helmintosporium, oidio, Rinchosporium, septoria y roya</i>			
	Centeo	<i>Rinchosporium, royas</i>			
	Trigo	<i>Oidio, septoria y royas</i>			
	Triticale	<i>Septoria y royas</i>			

AMISTAR TOP

Funxicida para uso agrícola en pulverización foliar normal contra un gran número de enfermidades que afectan aos cultivos hortícolas no invernadoiro e ao aire libre.

25 % Azoxistrobin - 12,5% Difenconazol SC N° 25.407

Cultivo	Axente	Dose (l/ha)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Allo, cebola, ceboliña, chalote	Alternaria, mildio, roya	1	1	14
Alcachofa	Oidio	1	3	7
Framboesa	Oidio	1	2	7 aire libre 14 invernadoiro
Chícharos con vaina	Oidio	1	2	14 días solo aire libre
Amorodos	Oidio	1	2	3
Xudías con vaina	Oidio	1	2	7
Apio	Septoria	1	3	14
Arroz	<i>Helmintosporium, piricularia</i>	1	2	28
Berenxena, tomate	Oidio, mildio, cladosporiosis, alternaria	1	3	7 aire libre 3 invernadoiro
Pemento	Oidio, mildio, cladosporiosis, alternaria	1	2	3
Brecol, coliflor	Alternaria, mildio	1	2	14
Coles, coles de bruxelas	Alternaria, mildio	1	2	21
Cucurbitáceas de pel comestible e non comestible	Milidu, cladosporiosis	1	3	3
Leituga, cóngo, berro ou mastuerzo, barbarea, mostaza chinesa e brotes tenros. Inclúe rúcula só ao aire libre. Non inclúe escarola	Alternaria, mildio y esclerotinia	1	2	14
Porro	Alternaria, roya	1	2	21
Cenoria chirivía, salsifi e ravo rusticano	Alternaria, oidio	1	3	14

AMPEXIO

Funxicida, formulado en forma de gránulos dispersables, indicado para o control preventivo de mildio da vide.

25 % Mandipropamida - 24 % Zoxamida WG : N° ES-00288

Cultivo	Axente	Dose	N° Máx. Apl.	P.S.
Vide	Mildio	0,5 kg/ha	3	21

AMPEXIO C

Funxicida, formulado en forma de gránulos dispersables, indicado para o control preventivo do Mildio da vide e do tomate.

2,5 % Mandipropamida, 13,95 Oxícloruro de cobre WG : N° ES-00288

Cultivo	Axente	Dose (hl)	N° Máx. Apl.	P.S.
Vide	Mildio	400-500	1	21
Tomate	Mildio	400-500	4	3 días, 10 tomate de industria

AMISTAR PACK

Combinación de dous produtos funxicidas en forma de solución concentrada para o control das enfermidades de cereais.

25 % Azoxistrobin (Amistar) SC : N° 22.000 (Amistar)
12,5% Epoxiconazol (Raster) SC : N° 25.740 (Raster)

Producto	Cultivo	Axente	Dose (l/ha)	N° Máx. Apl.	P.S.
Amistar	Cereais	Roya, septotia y <i>rinchosporium</i>	0,8-1	2	35
Raster	Avea	Oidio y royas	0,75-1	2	28
	Cebada	Helmintosporium, oidio, Rinchosporium, septoria y roya			
	Centeo	Rinchosporium, royas			
	Trigo	Oidio, septoria y royas			
	Triticale	Septoria y royas			

CARIAL TOP

Un funxicida para pataca con dúas materias activas: mandipropamida e difenoconazol.

25 % Mandipropamida + 25 % Difenconazol SC : N° ES-00066

Cultivo	Axente	Dose	N° Máx. Apl.	P.S.
Pataca	Mildio, alternaria	0,6 l/ha	3	3
Tomate	Mildio, alternaria	60-300 ml/hl	3	3

CARIAL FLEX

Funxicida en forma de gránulo dispersable específico para o control do mildio da pataca.

18 % Cimoxanilo + 25 % Mandipropamida WG : N° ES-00322

Cultivo	Axente	Dose	N° Máx. Apl.	P.S.
Pataca	Mildio	0,6 kg/ha	6	21

CIDELY TOP

Funxicida preventivo e curativo para controlar enfermidades fúxicas en diversos cultivos hortícolas.

12,5 % Difenconazol + 1,5 % Ciflufenamida DC : N° ES-00056

Cultivo	Axente	Dose (ml/h)	N° Máx. Apl.	P.S.
Berenxena, pemento, tomate	Oidio, cladosporiosis, oidiopsis, alternaria	100	2	3
Cabaciña, melón, cogombro, sandía	Oidio, alternaria, cladosporiosis, antracnosis, miscosfaerella	100	2	3
Amorodos	Oidio, alternaria, antracnosis, miscosfaerella	100	1	3

CUPRANTOL DUO

Funxicida a base de cobre para o control do mildeo e outras enfermidades en varios cultivos.

14 % Oxícloruro de cobre + 14 % Hidróxido Cuprico WG : N° ES-00863

Cultivo	Axente	Dose Kg/ha	N° Máx. Apl.	P.S.
Allo, cebola	Mildio	2-2,7	3	3
Aveleiro, castiñeiro	Mancha foliar	3	1	14
Nogeira	Mancha foliar	3-3,5	1	14
Berenxena, tomate	<i>Phytophthora infestans</i> , Pseudomonas, Phytophthora	2-2,6	5	3
Cítricos	Phytophthora	3,5	1	14
Cucurbitáceas de pel comestible	Mildio	1,8-2,2	4	3
Melón	Mildio	1,8-2,2	5	7
Froiteiros de óso	Abolladura, cribado y moteado	1	1	NP
Froiteiros de pebida	Chancro, moteado	0,9-2,5	1	NP
Kiwi	Pseudomonas	1,7	1	20

CUPRANTOL DUO (continuación)

Cultivo	Axente	Dose Kg/ha	Nº Máx. Apl.	P.S.
Leituga	Mildio	2-2,5	4	7
Oliveira	Pesudomonas, mancha foliar	1,8-2	2	NP
Ornamentais	Mildio, antracnosis y Pseudomonas	2	1	NP
Vide	Mildio, black rot	1,25-2,5	1	21

ZZ CUPROCOL

Funcicida a base de cobre en formulación coloidal con 90 % das súas partículas inferiores a unha micra.

70 % En forma de oxiclورو de cobre : : : SC suspension concentrada en auga : : : Nº 14.534

Cultivo	Axente	Dose (l/ha)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Cucurbitáceas de pel no comestible, vexetais do genero brassica	Mildio	0,5-1,05	3	7
Leguminosas verdes (frescas) e alcachofa	Mildio, alternaria, antracnosis, bacteriosis	0,5-1,05	3	3
Leituga e similares	Mildio, alternaria, antracnosis, bacteriosis	0,5-1,05	3	15
Cucurbitáceas de pel comestibles, vexetais de bulbo	Mildio, alternaria, antracnosis, bacteriosis	0,5-1,05	4	3
Berenxena, tomate	Mildio, alternaria, antracnosis, bacteriosis	0,5-1,05	4	10 aire libre 7 invernoiro
Almendo	Cribado	150 ml/hl	3	NP
Cítricos	Hongos endófitos, Fomopsis	125 ml/hl	2	15
	Aguado	75 ml/hl		
Amorodo	Antracnosis	0,5-1,05 l/ha	4	10 aire libre 7 invernoiro

ZZ CUPROCOL (continuación)

Cultivo	Axente	Dose (l/ha)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Froiteiros de óso	Moteado, lepra	100-150 ml/hl	3	NP
	Monilia, cribado, bacteriosis	150 ml/hl		
Froiteiros de pebida	Moteado	150 ml/hl	3	NP
	Monilia, bacteriosis	100-150 ml/hl		
	Moteado, lepra	150 ml/hl		
Froitos secos	Monilia, bacteriosis	100-150 ml/hl	3	NP
	Moteado	150 ml/hl		
	Lepra			
Nogeira	Monilia, bacteriosis	100-150 ml/hl	3	NP
	Moteado, lepra	150 ml/hl		
Oliveira*	Repilo	100-200 ml/hl	4	15
	Tuberculosis	150-200 ml/hl		
Ornamentais leñosas	Roya, hongos endófitos	150 ml/hl	3	NP
Pataca	Mildio, Alternaria	0,5-1,05 l/ha	4	15

* Como máximo aplicaranse 2.1 kg cu/ha y ano

DYNALI

Funcicida preventivo para o control do oídio da vide.

3 % Ciflufenamida + 6 % Difenconazol

: : : DC : : : Nº ES-00001

Cultivo	Axente	Dose	Nº Max Apl.	P.S.
Vide	Oidio, brenner, Black rot	50-65 ml/hl	2	21

GEOXE 50 WG

Tratamento funxicida en pereira e maceira contra estenfiliosis, alternariosis e enfermidades post-colleita, e en vide de mesa e viño contra botrite.

50 % Fludioxonil WG : N° 25.920

Cultivo	Axente	Dose (g/hl)	N° Máx. Apl.	P.S.
Maceira	Estenfiliosis, alternaria, Enfermidades de postcosecha	30	2	3
Pereira	Estenfiliosis, alternaria	30	2	2
Vide de mesa	Botrite	100	2	7
Vide de vinificación	Botrite	100	2	21

ORTIVA

Funxicida para o control de esclerotinia en leituga, fungos en allos, mera da alcachofa, berenxena, cebola, corcubitáceas, amorodo, leituga, pemento e tomate, oidio, fungos e outras enfermidades.

25 % Azoxystrobin SC : N° 22.000

Cultivo	Axente	Dose (ml/hl)	N° Máx. Apl.	P.S.
Allos, cebola, chalote	Alternaria, mildio, podredumbre branca, roya, botrite	80-100	3	14
Ceboliña, ceboliño	Alternaria, mildio, podredumbre branca, roya, botrite	80-100	2	7
Apio	Alternaria, cercospora, oidio, septoria, roya	0,8-1 l/ha	3	14
Rábano, cenoria, chirivía, raíz de perejil y apionabo	Alternaria, cercospora, oidio, septoria, roya	0,8-1 l/ha	3	14
Colinabo	Alternaria, cercospora, oidio, septoria, roya	0,8-1 l/ha	2	14
Berenxena, tomate	Alternaria, cladosporiosis, mildio, oidiopsis	80-100	3	3
Pemento	Alternaria, cladosporiosis, mildio, oidiopsis	80-100	2	3
Caqui	Mancha foliar	50-100	2	NP
Cereais	Roya, septoria, <i>Rinchosporium</i>	0,8-1 l/ha	2	35
Cogombro, pepinillo, melón, sandía y calabacín	Antracnosis, cladosporiosis, didimela, mildio, oidio	75-80	3	3
Endivia	Cercospora, esclerotinia, oidio, mildio	80-100	1	14

ORTIVA (continuación)

Cultivo	Axente	Dose (ml/hl)	N° Máx. Apl.	P.S.
Leituga e similares	Cercospora, esclerotinia, oidio, mildio	80-100	2	7
Frambueso	Oidio	100	2	3
Amorodo	Antracnosis	100	3	3
Chícharos, xudías con e sin vaina	Antracnosis, botrite, oidio, micosfarella, mildio, roya	80 -100	2	14
Leguminosas				35
Vexetais do genero Brassicas	Alternaria, micosfarella, Mildio, oidio, roya branca	80-100	2	14
Maíz	Tizón do millo, carbón	1 l/ha	2	NP
Nabo	Alternaria	80-100	2	14
	Alternaria	0,5 l/ha	3	
Pataca	Viruela	3 l/ha en surco	1	7
Porro	Cladosporiosis, mildio, roya	80-100	3	21
Remolacha	Cercospora	80-100	3	14

Consultar rexistro: Adormidera, borraja, cardo, colza, espárrago, albahaca, hinojo, lino, mostaza branca, perifollo, salsifíes

ORTIVA TOP

Funxicida para uso agrícola en pulverización foliar normal contra un gran número de enfermidades que afectan aos cultivos hortícolas no invernadoiro e ao aire libre.

20 % Azoxistrobin + 12,5 % Difenconazol SC : N° 25.407

Cultivo	Axente	Dose (l/ha)	N° Máx. Apl.	P.S.
Allo, cebola, ceboliña, chalote	Alternaria, Mildio, Roya	1	1	14
Alcachofa	Oidio	1	3	7
Frambueso	Oidio	1	2	7 aire libre 14 invernadoiro
Chícharos con vaina	Oidio	1	2	14 días solo aire libre
Amorodos	Oidio	1	2	3
Judías con vaina	Oidio	1	2	7
Apio	Septoria	1	3	14
Berenxena, Tomate	Oidio, mildio, cladosporiosis, alternaria	1	3	7 aire libre 3 invernadoiro

ORTIVA TOP (continuación)

Cultivo	Axente	Dose (l/ha)	Nº Max Apl.	P.S.
Pemento	Oídio, mildio, cladosporiosis, alternaria	1	2	3
Brecol, coliflor	Alternaria, mildio	1	2	14
Coles, coles de Bruxelas	Alternaria, mildio	1	2	21
Cucurbitáceas de pel comestible e non comestible	Mildio, cladosporiosis	1	3	3
Leituga, leituga de cordeiro, agrião, barbarea, mostaza chinesa e brotes tenros. Inclúe rúcula só ao aire libre. Non inclúe endive.	Alternaria, mildio y esclerotinia	1	2	14
Porro	Alternaria, roya	1	2	21
Senoria, chirivía, salsifí y rábano rusticano	Alternaria, oídio	1	3	14

REVUS

Funcicida de acción preventiva para o control do mildio.

25 % Mandipropamida

SC Nº 25.186

Cultivo	Axente	Dose (ml/h)	Nº Máximo Aplicaciones	P.S.
Acelga, chicoria, cóengos, escarola, ruqueta, mostaza chinesa, follas de espinaca, berros de terra, mastuerzo e verdolaga, hortícolas de folia, rúcula	Mildio	400-600	1	7
Herbas aromáticas, perexil	Mildio	400-600	2	7
Leituga	Mildio	400-600	1 Invernadoiro 2 aire libre	7
Cabaciña, melón	Mildio	400-600	4	3
Tomate	Mildio	400-600	4 profesional 3 no profesional	3
Pataca	Mildio	400-600	6	3
Vide	Mildio	400-600	4	21

RIDOMIL GOLD MZ PEPITE

Formulación funcicida sistémico e de contacto contra a mera e outras enfermidades.

3.9% Metalaxyl-M + 64% Mancozeb

WG Nº 24.294

Cultivo	Axente	Dose (ml/h)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Brecol,	Mildio	200-250	3	30
Cebola, leituga	Mildio	200-250	3	28
Cogombro	Mildio	200-250	3	14
Pataca	Mildio, alternaria	200-250	3	21
Tomate	Mildio, alternaria, septoriosis	200-250	3	14
Vide	Mildio	200-250	4	NP

SCORE 25 EC

Funcicida de acción sistémica, preventivo e curativo.

25 % Difenconazol

EC Nº 18.767

Cultivo	Axente	Dose (ml/h)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Albaricoquero	Abolladura, cribado, Monilia, oídio	30	2	7
Alcachofa	Oídio	50-64	3	14
Brecol, repolo	Alternaria	50-64	3	14
Caqui	Mancha purpura	20-45	2	NP
Cerdeira	Monilia	30	2	7
Ameixeira	Monilia, oídio	30	2	7
Cravel	Roya	0,5 l/ha	3	NP
Amorodos	Oídio	20-50	3	3
Chícharos verdes, xudías verdes	Antracnosis, micosfarella	50-64	2	7
Leituga e similares	Alternaria	50-80	2	14
Maceira	Moteado	15	4	14
Péxego, nectarino	Abolladura, cribado, monilia, oídio	20-30	2	7
Amora-Frambueso	Antracnosis, oído, roya	20-50	3	3
Nispero	Moteado	20	4	14
Oliveira	Repilo	60	2	30
Pataca	Alternaria	0,5-0,6 l/ha	2	30
Pereira	Moteado, roya, septoria	20	4	14
Pemento	Alternaria, oidiopsis	50-64	4	7

SCORE 25 EC (continuación)

Cultivo	Axente	Dose (ml/hl)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Cogombro	Oidio	50-64	3	3
Porro	Alternaria	0,5 l/ha	3	21
Roseira	Oidio, Roya	0,5 l/ha	3	NP
Tomate	Alternaria, cladoporiosis, oidiopsis	50-64	3	7
Vide	Black rot, oidio	20-24	4	21
Cenoria	Alternaria	30	3	14

Consultar rexistro: Apio, cardos comestibles, chirivia, dalia, esparrago, fiúncho, remolacha azucreira

SWITCH

Funxicida específico contra botrite, monilia, sclerotinia e asperxilo.

37,5 % Ciprodinil+ 25 % Fludioxonil

WG : Nº 21.714

Cultivo	Axente	Dose (g/hl)	Nº Máximo Aplicaciones	P.S.
Berenxena	Botrite, esclerotinia	60-100	2 aire libre 3 invernadoiro	3
Cebola, ceboliña, Ceboliño	Botrite, esclerotinia	1 kg/ha	1	14
Cucurbitáceas de pel comestible	Botrite, esclerotinia	60-100	1	3
Frambueso	Botrite, foma y mancha purpura	1kg/ha	1	7
Amorodos	Antracnosis y botrite	0,6-1 kg/ha	2 aire libre 3 invernadoiro	1
Froiteiros de óso	Monilia	60-100	1	7
Froiteiros de pebida	Alternaria, antracnosis, botrite, chancro, fusarium, monilia, moteado, penicilium, stenfilium	80-100	1	14
Leituga e similares	Esclerotinia, botrite	0,5-0,6 kg/ha	3	7
Leguminosas	Antracnosis, botrite, esclerotinia	60-100	2	14
Amora-Frambueso	Mancha purpura, botrite, foma	1 kg/ha	1	7
Pemento	Esclerotinia, botrite	60-100	1	3

SWITCH (continuación)

Cultivo	Axente	Dose (g/hl)	Nº Máximo Aplicaciones	P.S.
Tomate	Esclerotinia, botrite	60-100	2 aire libre 3 invernadoiro	3
Vide de viño	Aspergillus, botrite	0,6-1 kg/ha	2	21

Consultar rexistro: Herbas aromáticas, tabaco, vide de mesa

THIOVIT JET

Funxicida a base de xofre en microesferas, con acción por contacto e vapores, contra oidio, ácaros, eriofidos e fumaxina.

80 % Xofre

WG microgránulos mollables : Nº 12.901

Cultivo	Axente	Dose (g/hl)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Chicoria, cereais, endibia, escarola, leituga, lúpulo, remolacha azucreira	Oidio	20-50	2	NP
Aveleira, ornamentais	Oidio	20-50	3	NP
Amorodo	Oidio	20-50	4	NP
Berenxena, brécol, coles de bruxelas, coliflor, cucurbitáceas, pemento, repolo, tomate, vide	Oidio, araña roxa, eriofidos	20-50	4	NP
Froiteiros de óso, froiteiros de pebida, froiteiros tropicais	Oidio, araña roxa, eriofidos	20-50	3	NP
Oliveira	Negrilla	20-50	4	NP

TOPAS 200 EW

Funxicida sistémico con excelente actividade contra oidio e oidiopsis.

20 % Penconazol

EW : Nº 21.291

Cultivo	Axente	Dose (ml/hl)	Nº Máx. Apl.	P.S.
Albaricoquero	Oidio	25	2	14
Pemento	Oidiopsis	15-20	2	3
Calabacin, cabaza, amorodo, melón, cogombro, tomate	Oidio	15-20	2	3
Froiteiros de pebida	Oidio	15-20	3	14
Péxego, nectarino	Oidio	25	2	14
Sandia	Oidio	25	2	3
Vide	Oidio	15	3	14

HERBICIDAS

Nota (xeral para todos os herbicidas) N° aplicacións: unha máxima por campaña. Prazo de seguridade: Non Procede.

Antes de utilizar calquera produto ler atentamente a etiqueta do mesmo.

AMADEUS TOP

Herbicida en posmerxencia en cultivos de trigo e cebada contra malas herbas dicotiledóneas.

50% Tifensulfuron-metil + 25% Tribenuron-metil : WG : N° 25.522

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Cebada e Trigo	Dicotiledoneas anuais	30-50 g/ha	200-400 l/ha

AUROS

Herbicida de pre e postemerxencia contra herbas anuais de folia estreita e ancha.

80 % Prosulfocarb : EC : N° 18.087

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Cebada e trigo de inverno	Malas herbas anuais	3-5 l/ha	100-400 l/ha
Chicharos para grano, judias para grano, patata	Malas herbas anuais	3-5 l/ha	100-400 l/ha

AUROS PLUS 2.0

Combinado herbicida de pre e postemerxencia contra herbas anuais de folia estreita e ancha.

Auros: 80 % Prosulfocarb : EC : N° 18.087
Avenir 75 PX: 75 % Clorsulfurón : WG : N° ES-00021

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Auros: cebada de inverno, trigo de inverno	Malas herbas anuais	3 -5 l/ha	Auros: 100 -400 Avenir 75 PX: 200 -400
Avenir: aveia, cebada	Dicotiledoneas	15-20 g/ha	
Avenir: Trigo	Phalaris, vallico, dicotiledoneas	15-20 g/ha	

AXIAL PRO

Herbicida de postemerxencia de alta eficacia, contra aveia, xoio e outras gramíneas.

6 % Pinoxaden : EC : N° ES-00015

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Cebada, centeo, trigo, triticale	Gramíneas	0,5-1 l/ha	100-400 l/ha
Trigo duro	Gramíneas	0,5-0,75 l/ha	100-400 l/ha

CALLISTO 100 SC

Herbicida para o cultivo do millo, entre outros, contra a xunca e outras herbas cando estas son noviñas.

10 % Mesotrione : SC : N° 25.810

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.	P.S.
Millo	Malas herbas	0,75-1,5 l/ha	200 l/ha	60
Millo doce	Malas herbas	0,75 l/ha	200 l/ha	42

Consultar rexistro: Adormidera, cana de azucre, colza, liño

CALLISTO PLUS

Herbicida para o cultivo do millo, contra a xunca e outras herbas en pre e postemerxencia.

5% Mesotrione+ 12% Dicamba : SC : N° ES-00205

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.	P.S.
Millo	Malas herbas de hoja ancha	2 l/ha	80-400 l/ha	60 grano 90 forraje

CAMIX

Herbicida de pre e postemerxencia precoz contra herbas de folia estreita e ancha no cultivo do millo. CAMIX leva na súa composición unha substancia protectora que impide producir fitotoxicidade ao cultivo (Benoxacor).

40 % S-Metolacloro + 4 % Mesiotrione : SE : N° 24.063

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Millo	Malas herbas anuais	3-3,75 l/ha	220-400 l/ha

CASPER

Herbicida en forma de gránulo dispersable, cun amplo espectro de control sobre malas herbas dicotiledóneas, anuais e perennes non cultivo do millo.

50 % Dicamba (sal sódico)+5 % Prosulfuron : WG : N° 25.411

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Millo	Dicotiledoneas	0,3-0,4 kg/ha	50*- 400 l/ha

*En determinados casos pode descender a 80 l/ha.

DUAL GOLD

Herbicida activo contra gramíneas anuais: Echinochloa, Digitaria, Setaria, Lolium, e outras. A nunca é moderadamente sensible.

96 % S-Metolacloro : EC : N° 22.126

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Xirasol, Millo	Gramíneas anuais	0,5-1,6 l/ha	150 – 600 l/ha
Pataca		0,5-1,5 l/ha	
Tomate		1-1,3 l/ha	

Consultar rexistro: Algodonero, remolacha azucreira e tabaco.

ELUMIS

É un herbicida formulado como dispersión oleosa, para o control en postemerxencia de malas herbas presentes no cultivo do millo.

3 % Nicosulfuron + 7,5 % Mesotriona : OD : N° 25.423

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Millo	Malas herbas anuais	1-2 l/ha	300-500 l/ha

LUMAX

Herbicida formulado como unha suspoemulsión para o control en preemerxencia das malas herbas do millo. A base de 3 ingredientes activos con modos de acción diferentes e complementarios.

18,75 % Terbutilazina + 3,75 % Mesotrione : SE : N° ES-00102
+ 31,25 % S-metolacloro

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Millo	Malas herbas monocotiledoneas e dicotiledoneas	3-4 l/ha	300-400 l/ha

PRIMEXTRA LIQUIDO GOLD SE

Herbicida a base dunha adecuada combinación de dúas substancias activas que permiten combater as gramíneas e dicotiledóneas anuais que invaden normalmente o cultivo do millo de consumo ou de forrage.

31,25 % S-Metolacloro+ 18,75 % Terbutilazina : SE : N° ES-00768

Cultivo	Axente	Momento de aplicación	Dose	Volumen Apl.
Xirasol	Malas herbas anuais	Pre-emergencia	4 l/ha	200-300 l/ha
Millo	Malas herbas anuais	Pre-emergencia	4-4,5 l/ha	200-300 l/ha
		Post-emergencia	3,5 l/ha	300 l/ha

SERRATE

Herbicida de postemerxencia, para o control de bromo e outras malas herbas nos cultivos de trigo, centeo e triticales.

20 % Clodinafop-propargil + 7,5 % Pyroxulam : WG : N° ES-00153

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Centeo, trigo brando, trigo duro e triticales	Malas herbas	0,25 kg/ha	200 -300 l/ha

TERAFIT

Herbicida residual e de contacto para o control de malas herbas tanto gramíneas coma dicotiledóneas e ciperáceas, en cultivos de oliveiras, viña e cítricos.

25% Flazasulfuron : WG : N° 21.990

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Cítricos, oliveira	Ciperáceas, dicotiledoneas, gramíneas	60-200 g/ha	200-400 l/ha
Vide	Ciperáceas, dicotiledoneas, gramíneas	100-200 g/ha	200-400 l/ha

TOUCHDOWN PREMIUM

Herbicida sistémico, non selectivo de postemerxencia, contra todo tipo de herbas, incluídas as perennes e malezas leñosas, cun gran ámbito de aplicación.

36 % Glisofato (sal amónico)

SL : N° 25.428

Cultivo	Axente	Dose	Volumen Apl.
Algodón	Desecante	3-7,5 l/ha	100-400 litros de caldo si se utiliza tractor y 100-200 l/ha de caldo si se aplica de forma manual
praderías,	Malezas leñosas	5-7,5 l/ha	
herbáceas extensivas e intensivas	Anuais	2-5 l/ha	
Cultivos leñosos	Anuais	2-5 l/ha	
	Perennes	5-7,5 l/ha	
Contornos de oliveira	Anuais	3 l/ha realmente tratada	
Forestais e arbustos non froiteiros	Malas herbas	3-7,5 l/ha	
Redes viarias e de servizo (camiños, cercas e lindeiros, marxes de canles e de cultivos, canles de rego etc.)	Malas herbas	3-7,5 l/ha	
Áreas non cultivadas (recinto industriais)	Malas herbas	3-7,5 l/ha	

ZETROLA 100 EC

Un herbicida baseado na acción graminicida do ingrediente activo Propaquizafop, selectivo para cultivos de folia ancha.

10% Propaquizafop

EC : N° 19.140

Cultivo	Axente	Dose l/ha	Vol. l/ha	Modo de emprego
Froiteiros de pebida, Nectarino, melocotonero, albaricoquero, allos, cebola, berenxena, brócoli, cabaza, chalote, chícharo de raposo, garavanzo, lentellas melón, sandía, tomate, remolacha azucreira, remolacha forraxeira, repolo, coliflor, tabaco, ornamentais herbáceas, ornamentais leñosas, viveiros, vide de mesa, vide de vinificación	Avena loca y Lolium	0,5-1,0	200-400	1 aplicación
	Resto Gramíneas anuais	0,5-1,5		
	Gramíneas perennes	1,5-2,0		
	Rebrotos de cereais	0,5-1,0		1 aplicación por campaña

ZETROLA 100 EC (continuación)

Cultivo	Axente	Dose l/ha	Vol. l/ha	Modo de emprego	
Alfalfa, veza, leguminosas forraxeiras (yeros, faba seca, veza velloso, almorta (perico ou moa), esparceta, alhova e zulla)	Avena loca y lolium	0.5-1.0	200-400	1 aplicación por campaña desde o inicio dos brotes ata unha altura de 20 cm aprox	
	Resto gramíneas anuais	0.5-1.5			
	Gramíneas perennes	1.5			
	Rebrotos de cereais	0.5-1.0			
Cítricos, oliveira, cerdeira, ameixeira, almendro, avellano, castiñeiro, nogueira, piñeiro piñonero, pistacho	Avena loca y lolium	0.5-1.0		200-400	Aplicar en prefloración
	Resto gramíneas anuais	0.5-1.5			
	Gramíneas perennes	1.5-2.0			
	Rebrotos de cereais	0.5-1.0			
Colza, chícharos para gran, chícharos verdes, xudías para gran, xudías verdes, garavanzo verde, tirabeque (chícharo con vaina) e faba gran seca	Avena loca y Lolium	0.5-1.0	200-400		Aplicar en prefloración. 1 aplicación por campaña en rebrotos de cereais. Contra avea tola e Lolium aplicar unha dose de 0,5-1 l/ha, contra o resto de gramíneas anuais entre 0,5-1,5 l/ha, e en gramíneas perennes entre 1,5-2 l/ha. Deixar 4 semanas entre a aplicación e o seguinte.
	Resto gramíneas anuais	0.5-1.5			
	Gramíneas perennes	1.5-2.0			
	Rebrotos de cereais	0.5-1.0			

PRODUTOS VARIOS

ABOFOL

24 % Nitróxeno (N) total baixo varias formas + 16 % Fósforo (P₂O₅) soluble + 12 % Potasio (K₂O) soluble. 0,02 % Boro (B) e 0,04 % Zinc (Zn) + quelados por EDTA-Na₂.

Sólido cristalino N° Rexistro de fertilizantes e afíns

PS: NP.

Fertilizante foliar que estimula e regula a vexetación das plantas, diminúe os problemas de carencias e mellora a calidade das colleitas. Axuda a recuperar os cultivos nos accidentes climáticos. Autorizado para todos os cultivos.

DOSE: 100-300 g/hl. Tamén pode aplicárselle á terra para ser tomado polas raíces dos cultivos.

ISABIÓN

Complexo de aminoácidos LS.

N° Rexistro de fertilizantes e afíns.

Nutriente orgánico bioestimulante da vexetación das plantas en todo tipo de cultivos. Aplicar na fase de crecemento das plantas, especialmente indicado en cultivos cativos ou afectados por accidentes climatolóxicos, fitotoxicidades etc.

DOSE: 200-300 cc/100 l de auga (2-3 l/ha). Despois de xeadas, e en cultivos afectados, aumentar a dose a 400 cc/100 l de auga (4 l/ha).

KLERAT BLOCK

Brodifacoum 0,005% p/p + Sustancia de sabor amargo 0,001% p/p (0,01 g/kg).

Bloques de parafina de 20 g.

Inscrito en Rexistro Oficial de Biocidas da Dirección Xeral de Saúde Pública, Calidade e Innovación co n° E/ MR(NA)-2019-14-00395.

Raticida moi activo por inxestión contra ratas e ratos no interior e ao redor das edificación.

Raticida muy activo por ingestión contra ratas y ratones en el interior y alrededor de las edificaciones.

Aplicacións e usos autorizados:

Ratos: Portacebos con 20 g de produto por punto de cebo. Se se necesita máis dun punto de cebo, a distancia entre portacebos deberá ser de 2 metros para infestación alta e 5 metros para infestación baixa.

Ratas: Portacebos cun máximo de 20-60 g de produto por punto de cebo. Se se necesita máis dun punto de cebo, a distancia entre portacebos deberá de ser de 5 metros para infestación alta e 10 metros para infestación baixa.

O herbicida cheo de tecnoloxía

 Touchdown Premium[®]

 syngenta[®]

Herbicida non selectivo de postemerxencia, de potente efecto sistémico que controla todas as malas herbas anuais e perennes, mesmo as máis difíciles

OLAF, O GALEGO

Santiago de Carril (Pontevedra)

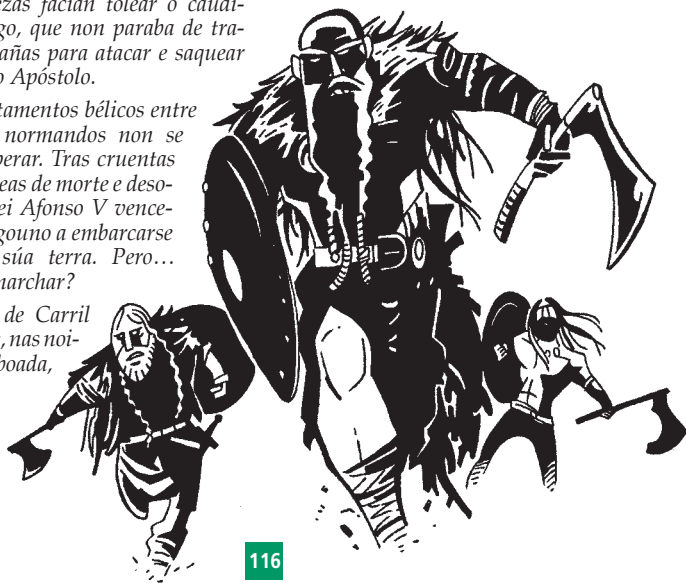
Conta a lenda que, nun brumoso día do ano 1000, oito mil viquingos arribaron á illa de Cortegada. Alí fondearon as súas naves, estableceron o seu campamento e, desde ese lugar, levaron a cabo as máis crueis incursións e saqueos que se lembran. Ao mando das tropas estaba o sanguinario Olaf Haraldsson. O lume, o fume e a espada eran as súas marcas de identidade, e a súa insaciable cobiza levouno a piratear e invadir as fértiles terras. Tan arrepente era o seu nome e tan admirado chegou a ser para os seus, que lle puxeron o sobrenome de "o Galego".

Protexidos polas augas de Carril, os viquingos planificaban o asalto a Santiago de Compostela. Os ecos das súas riquezas facían tolear o caudillo viquingo, que non paraba de tramartimañas para atacar e saquear a cidade do Apóstolo.

Os enfrontamentos bélicos entre galegos e normandos non se fixeron esperar. Tras cruentas batallas cheas de morte e desolación, o rei Afonso V venceuno e obrigouno a embarcarse rumbo á súa terra. Pero... chegou a marchar?

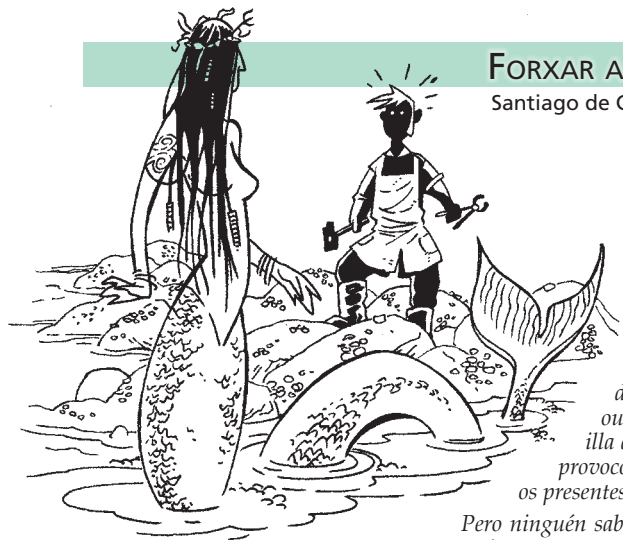
Os vellos de Carril contan que, nas noites de treboada,

entre o ruxir das ondas e o renxer das fragas de Cortegada, escóitase un alarido feroz que amedrenta a veciñanza. Din que un enorme can negro cruza na escuridade a nado para ouvear as súas terribles maldicións. Todos pechan as súas portas e xanelas baixo sete chaves, ninguén quere expoñerse nin escoitar os seus terribles berros. Algúns chámanlle Urco, o condenado can salvaxe; pero para outros é Olaf, que non se desprendeu nunca das illas que tan ben ampararon a súa cobiza, a súa ansia de poder, a súa sede de morte a vila ao redor da lagoa, e alí viven, vixilantes, escoitando o terrible bramido do touro e prontos a defender, se for mester, a felicidade da súa comarca.

FORXAR A FELICIDADE

Santiago de Carril (Pontevedra)

unha das súas; que se unha mala meiga; que se a santa compañía... Un romeiro sentenciou, moi serio e no medio dunha grande expectativa, que fora devorado polo espírito dun viquingo que ouveaba errabundo na illa de Cortegada, o que provocou as risas de todos os presentes.

Pero ninguén sabe o que nunca ninguén contou: que unha noite, entre soños, o ferreiro escoitou unha doce voz e que, aínda que o vento ouleaba furiosamente e as ondas abrían as súas bocas fomentas, a seguiu ata a praia. Que alí atopou a súa esposa, unha nova e fermosa serea, e que charlaron, bicáronse e riron ata que a alba os sorprendeu tan namorados coma sempre. Que ela o convenceu para que volvese ao mar, coas súas criaturas e correntes viaxeiras, porque xa o botaba moito de menos. El faloulle, fascinado, do lume da súa fragua, da plasticidade do ferro, da convincente e machucona sabedoría do martelo. E coa promesa de deixarlle volver ser home, por un tempo, para forxar a felicidade de ser ferreiro, ela colleu a súa man e el deixouse levar.

Todo principiou hai moitos, moitos anos, cando a Santiago de Carril, que era unha humilde aldeíña de pescadores, chegou un forasteiro e abriu unha pequena ferraría. Era un raparigo silandeiro, ledo e tan traballador que nunca, nunca, descansaba. Pasaba as horas feliz, co martelo e a fragua, cravando, derretendo, moldeando o ferro, con tal arte, que parecía plastilina. De todos os lados viña xente a facerlle encargos e quedaban perplexos e maravillados da súa mestría. E cando digo de todos os lados, falo de mundos afastados, pois a súa sona e o seu enxeño desviaron moitos peregrinos que viñan visitar o Apóstolo.

Ata que, unha noite, desapareceu.

Entre o xentío que se amoreou perante a súa porta correron todo tipo de rumores: que se os trasnos lle fixeran

Uns anos máis tarde, un mozo, cunha habelencia extraordinaria, abriu a ferraría de Santiago de Carril

PROVINCIA DA CORUÑA

A Baña	528	Cerceda	639	Mugardos	548
A Coruña	444	Cerdido	509	Muros	335
Abegondo	436	Cesuras	436	Muxía	424
Ames	639	Coiros	436	Narón	509
Aranga	436	Corcubión	424	Neda	509
Ares	548	Coristanco	524	Negreira	528
Arzúa	536	Culleredo	444	Noia	420
As Pontes	548	Dodro	420	Oleiros	444
Ateixo	444	Dumbría	424	Ordes	639
Bergondo	436	Enfesta	639	Oroso	639
Betanzos	436	Ferrol	509	Ortigueira	444
Boimorto	536	Fisterra	424	Outes	396
Boiro	484	Frades	636	Oza dos Ríos	436
Boqueixón	639	Irixoa	436	Paderne	436
Brión	500	Laracha	524	Padrón	420
Cabana	524	Laxe	524	Pino	536
Camariñas	424	Lousame	420	Pobra do	
Cambre	444	Malpica	524	Caramiñal	484
Capela	548	Mañón	548	Ponteceso	524
Carballo	524	Mazaricos	424	Pontedeume	548
Cariño	444	Melide	536	Porto do Son	480
Carnota	400	Mesía	603	Rianxo	484
Carral	444	Miño	548	Ribeira	484
Cedeira	509	Moeche	509	Roís	424
Cee	436	Monfero	548	Sada	436

PROVINCIA DA CORUÑA

Sadurniño	509	Teo	639	Vedra	639
Santiago	639	Toques	536	Vilamaior	548
Santiso	536	Tordoia	639	Vilasantar	536
Sobrado	536	Touro	536	Vimianzo	424
Somoza	509	Trazo	640	Zas	424
Sta. Comba	528	Val do Dubra	640		
Teixeiro	536	Valdoviño	509		

Outras Medidas:

En Rianxo úsase a **Cunca** que son 35 m². O ferrado ten 12 Cuncas.

En Boiro úsase **Cuartillo** que son 22,33 m².

En Roís úsase **Cuartillo** que son 17,50 m².

Na Pobra do Caramiñal úsase a **Cunca** que son 40 m².

PROVINCIA DA LUGO

A Fonsagrada	507	Friol	436	Pantón	489
A Pastoriza	504	Guntín	436	Paradela	559
A Pobra de Brollón	465	Láncara	629	Páramo	559
A Pontenova	504	Lourenzá	638	Pedrafita	578
Abadín	504	Lugo	436	Pol	496
Alfoz	714	Meira	514	Portomarín	671
Antas de Ulla	604	Mondoñedo	612	Quiroga	465
As Nogais	621	Monforte	489	Rábade	436
Baleira	714	Monterroso	604	Ribadeo	612
Barreiros	714	Muras	548	Ribas do Sil	465
Becerreá	578	Navia de Suarna	650	Ribeira de Piquín	514
Begonte	525	Negueira de		Riotorto	504
Bóveda	489	Muñiz	507	Samos	559
Carballedo	629	Neira de Xusa	610	Sarria	629
Castro de Rei	629	O Corgo	436	Sober	484
Castroverde	496	O Incio	559	Taboada	604
Cervantes	553	O Saviñao	559	Trabada	638
Cervo	725	O Valadouro	714	Triacastela	430
Chantada	629	O Vicedo	548	Vilalba	546
Cospeito	525	Ouro	548	Viveiro	548
Courel (Folgozo)	436	Outeiro de Rei	436	Xermade	525
Foz	714	Palas de Rei	604	Xove	725

Outras Medidas:

En Riotorto: **Fanega** igual a 4 Ferrados, **Ferrado** igual a 2 Tegos, **Tego** igual a 4 Cuartillos.

PROVINCIA DE PONTEVEDRA

A Caniza	437	Gondomar	541	Pontevedra	629
A Estrada	629	Lalin	536	Portas	629
A Lama	217	Marín	472 ou 504	Redondela	69
Agolada	536	Meaño	629	Ribadumia	629
Arbo	437	Meis	629	Rodeiro	536
As Neves	629	Moaña	472	Salvaterra	437
Baiona	539	Mondariz	432	Sanxenxo	629
Bueu	472	Moraña	648	Silleda	536
Caldas de Reis	672	Mos	497	Soutomaior	64
Cambados	629	Nigrán	541	Tomíño	629
Campolameiro	629	O Covelo	264	Tui	497
Cangas	472	O Grove	629	Valga	629
Catoira	629	O Porriño	497	Vigo	541
Cerdedo	528	Oia	402	Vila de Cruces	536
Crecente	437	Pazos de Borbén	74	Vilaboa	629
Cuntis	629	Poio	629	Vilagarcía	545
Dozón	536	Ponteareas	437	Vilanova	
Forcarei	500	Pontecaldelas	629	de Arousa	672
Fornelos de Montes	74	Pontecesures	420	Vilaxoán	603
		Pontesampaio	629		

Outras Medidas:

No Morrazo e ría de Vigo úsase moito a **Vara**, que vale no Morrazo 7,37 m², e en Vigo 4,57 m².

En Pontevedra, Caldas e Cambados úsase a **Cunca**, a doceava parte do **Ferrado** que vale 52,40 m². En Godos e Saiar 56 m². O **Ferrado** 12 veces a **Cunca**.

Na Estrada e Lalin úsase o **Cuartillo**, que vale na Estrada 26 m² e en Lalin 22,34 m².

En Pontecesures a **Cunca** ten 35 m².

Estadal: 12 pés = 336 cm.

PROVINCIA DE OURENSE

O **ferrado** vale: 629 m²

Outras Medidas:

Nas terras adicadas a viñedo, a **Cavadura** vale 437 m² ou 435 m², segundo as zonas.

O **Xornal** son 124 m². En lugares con pendente da Ribeira Sacra, unha "**cavadura**" ou "**home de cava**", equivale a 100 cepas ben desenvolvidas.

• Nas terras adicadas a outros cultivos, a **Tega** vale 388 m², a **Fanega** 4.141 m².

• Na Porquelra, a **Tega** son 906 m² o **Copelo**, 21 m².

• Para medidas do cereal, unha **Tega** equivale a 14 quilos de centeo, e unha **Fanega** son cinco **Tegas**.

• O **Copelo**, en Celanova e A Bola, son 20 m².

• En Valdeorras a **Maquía** son 120 m²; en Verín son 22,22 m².

Para medir capacidades en distintas zonas de Ourense, empréganse as seguintes medidas:

• **Ola**: equivale a 16 litros ou 16,5 litros, segundo as zonas.

• **Moio**: equivale a 8 olas (128 ou 132 litros).

• **Cabazo**: son 20 litros.

• **Cuarta e Media Cuarta**: son 20 e 101 litros respectivamente.

• **Cántara**: son 16 litros. O **Canado** son dúas Cántaras (32 litros).

Un só bocado basta!

Rodenticida para
roedores comensais

 Klerat[®] Block

syngenta.

© 2019 Syngenta. Todos os dereitos reservados.

[™] y [®] son marcas comerciais do Grupo Syngenta.

Utilice os biocidas de forma segura. Lea sempre a etiqueta e a información sobre o produto antes do seu uso.

Klerat[®] é unha marca rexistrada dunha empresa do Syngenta Group.

Enderezos dos nosos colaboradores

PARA GALICIA - ASTURIAS

AGRO-REZA, S.L.

(Ourense - Oeste)
agro-reza@mundo-r.com

R/ Reza nº 12 (Galerías Roma)
32003 - **OURENSE**
Telf. e Fax: 988 222834 - 988 227553
Móbil: 692 642119

AGROVAL S.L.

(Pontevedra - Centro/Sur)
administracion@agrovalsl.com

As Gándaras de Prado s/n
(Fronte Campo de Fútbol de Budiño)
36475 - **O PORRIÑO** - Budiño
Telf. e Fax: 986 346765 - 986 346766

ALMACENES ROYAL S.L.

(A Coruña - Norte)
agricultura@almacenesroyal.com

R/ Fraga Iribarne nº 48
15300 - **BETANZOS**
Telf.: 981 772714
Móbil: 689 248630

ASAGRO, SERVICIOS AGRÍCOLAS, S.L.

(Asturias - Oriental / Cantabria)
asagro@asagro.org

Polígono Silvota, parcela R 45
33192 - **LLANERA** (Asturias)
Telf.: 985 265898 Fax: 985 250764
Móbil: 608 473131

CAMPONOVO PROTECCIÓN DE CULTIVOS S.L.

(Pontevedra - Norte / Coruña - Sur)
p.cultivos@camponovo.es

Parque Empresarial A Sionlla
Rúa da Comunidade Valenciana, 13
15707 **SANTIAGO DE COMPOSTELA**
Móbil: 606 990539

FITOAGRARIA S.L.

(Ourense - A Limia / Monterrei)
fitoagrarias@gmail.com

R/ Dous de Maio nº 57
32630 - **XINZO DE LIMIA**
Móbil: 663 840651

HORTA LEMOS

(Lugo - Centro / Sur)
hortalemos@gmail.com

Ctra. N-540 - Km 4,6
27210 - **SANTA EULALIA DE ESPERANTE**
Móbil: 600 078779

XARDINAGRO S.L.

(Lugo - Norte / Asturias - Occidental)
xardinagro@camponovo.es

R/ Linares Rivas nº 4
27760 - **VILANOVA DE LOURENZÁ**
Móbil: 606 990537

Enderezos de SYNGENTA AGRO:

No **PORRIÑO**: A Relva s/n 36400 - O **PORRIÑO** (Pontevedra) Telf.: 986 330300 - 986 331004 Fax: 986 335855
En **MADRID**: C/ Ribera del Loira nº 8-10, 3ª Planta; 28042 **MADRID** Telf.: 91 3876410 (Centralíña); Fax: 91 7210081

Os contidos desta publicación son propiedade de Syngenta España S.A.U. Prohibese a súa reprodución total ou parcial, por calquera medio, sen a autorización previa e por escrito de Syngenta España S.A.U.

Xaque mate ás malas herbas

A xogada mestra para un
control temperán das malas
herbas do millo

 Lumax®

 syngenta.

© 2018 Syngenta. Todos os dereitos reservados.
™ y ® son marcas comerciais do Grupo Syngenta.
Use os produtos fitosanitarios de maneira segura.
Lea sempre a etiqueta e a información sobre o produto
antes de usalo.

2020

Calendario do Ano

Xaneiro							Febreiro							Marzo						
L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D
		1	2	3	4	5						1	2							1
6	7	8	9	10	11	12	3	4	5	6	7	8	9	2	3	4	5	6	7	8
13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15	16	9	10	11	12	13	14	15
20	21	22	23	24	25	26	17	18	19	20	21	22	23	16	17	18	19	20	21	22
27	28	29	30	31			24	25	26	27	28	29	²³ / ₃₀	²⁴ / ₃₁	25	26	27	28	29	

Abril							Maio							San Xoan						
L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D
		1	2	3	4	5				1	2	3	1	2	3	4	5	6	7	
6	7	8	9	10	11	12	4	5	6	7	8	9	10	8	9	10	11	12	13	14
13	14	15	16	17	18	19	11	12	13	14	15	16	17	15	16	17	18	19	20	21
20	21	22	23	24	25	26	18	19	20	21	22	23	24	22	23	24	25	26	27	28
27	28	29	30				25	26	27	28	29	30	31	29	30					

Santiago							Agosto							Setembro											
L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D					
		1	2	3	4	5						1	2							1	2	3	4	5	6
6	7	8	9	10	11	12	3	4	5	6	7	8	9	7	8	9	10	11	12	13					
13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15	16	14	15	16	17	18	19	20					
20	21	22	23	24	25	26	17	18	19	20	21	22	23	21	22	23	24	25	26	27					
27	28	29	30	31			²⁴ / ₃₁	25	26	27	28	29	30	28	29	30									

Outubro							Novembro							Nadal								
L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D		
			1	2	3	4							1				1	2	3	4	5	6
5	6	7	8	9	10	11	2	3	4	5	6	7	8	7	8	9	10	11	12	13		
12	13	14	15	16	17	18	9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19	20		
19	20	21	22	23	24	25	16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26	27		
26	27	28	29	30	31		²³ / ₃₀	24	25	26	27	28	29	28	29	30	31					

■ Festa Nacional ■ Festa Autonómica